

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1941 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO



Z NEDELJSKIH VOLITEV. Volišče v Stražišču v jutranjih urah. — Foto: F. Perdan

Ob 1. maju

14. julija 1889. leta so delegati prvega kongresa II. internacionale v Parizu sprejeli sklep o proglasitvi prvega maja za praznik dela in dan mednarodne proletarske solidarnosti. Tako so označili spomin na stavko šeststo tisočev čikaških delavcev, v kateri je na pragu spomladi 1886. leta nekaj sotovarišev žrtvovalo v boju s policijo svoja življenja.

Tako označujemo pot, ki jo hodi delovno ljudstvo vsega sveta v boju za lepši jutrišnji dan. Osem desetletij že mineva od prvega praznika in sadovi boja so tu. Socializem je gospodarsko zmagal po vsem svetu. Pri nas je osvobodeno delo postalo edino merilo človekove vrednosti.

Sedaj se bje boj za nove družbene odnose. Pri nas še posebej za uveljavljanje načel v vsakodnevni praksi, za odpravljanje razlik med besedami in dejanji.

Delovni ljudje vsega sveta se ob tem prazniku opredeljujejo za mir v svetu. Brez miru ni napredka, ni spomladi. In zakaj bi morala pomlad mimo Vietnama in mnogih drugih prebujajočih se ljudstev po svetu?!

Nedeljske volitve na Gorenjskem

Velika udeležba volivcev — Povsod slovesno razpoloženje

Tako kot po vsej domovini, so tudi na Gorenjskem nedeljske volitve potekale v znamenju velike udeležbe volivcev, ki so v večini že v dopoldanskem času opravili svojo državljansko dolžnost. Vsa volišča so bila lepo urejena, k prazničnemu vzdušju pa je prispevalo svoje tudi lepo vreme in promena koncerti godb na pihala.

Objavljamo volilne rezultate vseh petih gorenjskih občin s točnim poročilom o izvoljenih kandidatih in volilni udeležbi.

V zvezni zbor zvezne skupščine je bil na Gorenjskem izvoljen dr. Marijan Breclj. Od skupno 115.667 volivcev se jih je volitev udeležilo 102.965 ali 89 %. Za kandidata je glasovalo 92.842 volivcev. V odstotku udeležbe so zajeti tudi volivci, ki so na odsluženju vojaškega roka in so glasovali. Po posameznih občinah je bil odstotek udeležbe volivcev naslednji: Kranj 88,2, Jesenice 88,7, Kamnik 90,4, Radovljica 89,4, Škofja Loka 79,6 in Trzin 88,3.

RADOVLJICA

Za republiški zbor skupščine SR Slovenije je bil izvoljen Franc Jere. Od 9223 volivcev se je volitev udeležilo 8150 ali 88,36 %. Za kandidata je glasovalo 6987 volivcev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 1163.

Na volitvah odbornikov občinskega zbora so izvolili naslednje kandidate (v oklepajih so navedeni kandidati, ki niso bili izvoljeni in število glasov, ki so jih dobili): Stan-ko Kajdič 427 (Jože Ješe 174), Svetozar Pezdrič 235 (Aleks Čebulj 134), Jože Mali 245 (Tomo Prpič 203, Brago Rep-143), Vinko Pristov 178

(Stefan Tomšič 111), Ivan Fer-koj 109 (Franc Božič 88), Janez Pangerc 404, Ivan Ko-rošec 140 (Rok Sitar 88, Niko Sok 47), Ciril Rozman 501, ng. Janez Smitek 337 (Branko Praprotnik 127), Pavel Tolar 637 (Marija Medja 214), An-ton Svetinc 120 (Franc Man-delc 95, Miha Rejc 66), Ivan Vidic 237 (Valentin Mulej 225), Janez Varl 273 (Andrej Trojar 162), Janko Čop 288 (Anton Koren 132), Franc Ur-banc 125 (Franc Medja 120), Franc Mencinger 556, Franc

(Nadalj. na 2. str.)

Komemoracija na Okroglem Tragedije mladih junakov ne bomo pozabili

V nedeljo popoldne se je v gozdčku na Okroglem, pri spo-meniku z vklesanimi dvanajstimi imeni mladih fantov, ki so padli v bližnji jami nad savsko sotesko, spet zbrala množica domačinov in okoličanov. Komemoracija v spomin na neenak boj trinajstih partizanov z množico dobro oboroženih Nemcev je bila letos še posebno slovesna, saj je minilo že 25 let od te tragedije.

Na letošnji komemoraciji je govoril predsednik občinskega odbora ZZB NOV Kranj Vinko Kopic, ki je primerjal predvsem čas pred 25 leti z današnjim časom, naloge ljudi takrat in danes. Ko je govoril o okrogelski tragediji, je rekel:

»Pred dvema dnevoma je preteklo petindvajset let od takrat, ko so v tem robu, nad takrat čisto zeleno Savo, v jami, ki jo krije gozdček, kjer stojimo, odmevali strel in grmenje dvodnevnega težkega boja. Ta boj je zahteval tako življenja, ki jih bo še daljni čas zgodovine slavil kot tiste iz grškega mita o junakih Termopil. Vsi so izginili v ognju boja, le eden je ostal. Ostal je kakor odre-

jen po brezprimerni, tragično dosledni igri usode, ki je hotela, da ostane svetu pričevanje o tem, kako je umiral sekretar SKOJ Gorenjske s trinajstimi mladinci partizani. Vlado Peraič, partizan Planin, je ostal živ zato, da ponese vest o boju v okrogelski jami, o junaški smrti takrat, v letu 1942 tako mučenemu slovenskemu narodu, da ponese današnjemu času resnico o tej borbi.«

V programu komemoracije so sodelovali še moški pevski zbor iz Nakla, kranjska godba na pihala, šolska mladina in pripadniki JLA. Ob izstrelitvi salve se je padlim junakom poklonilo 28 praporov krajevnih organizacij ZB kranjske občine. — at

27. april

26 let mineva od zgodovinskega trenutka, ko so se ob Večni poti v Vidmarjevi hiši v Ljubljani zbrali borci — komunisti in predstavniki nekaterih strank in se zedinili: borili se bomo proti okupatorju. Ustanovili so politično organizacijo Osvobodilne fronte Slovenije.

Ljudje so se uprli. Premagali pa niso le okupatorja in razrednega sovražnika, ampak tudi vse povelje težave. Osvobodilna fronta se je preimenovala v socialistično

zvezo delovnega ljudstva, ki je združila ljudi v obnovi domovine, borbi za boljše življenje, v krepitvi samoupravnih odnosov in v prizadevanjih za osvoboditev človeka.

Zato bi pomenilo prenehati z delom sedaj, ko so pred nami nove in odgovorne naloge, obupati — obstati na pol poti. Prav zato si socialistična zveza in vsi delovni ljudje danes prizadevamo, da ustvarimo čimlepši jutrišnji dan. Takšne želje pa so se porodile že 27. aprila pred 26. leti.

obrazl in pojavi • obrazl in pojavi • obrazl in pojavi • obrazl in pojavi • obrazl in pojavi •

Zgodilo se je tole: mojster je javil na upravo, da šest delavcev v njihovi delavnici redno zamuja delo.

Človeku pač ni bilo vseeno, kako delajo »njegovci« delavci in kakšen je delovni učinek v delavnici. Zavzel se je za red in disciplino.

Toda namesto tega je dobil zoper sebe domala ves kolektiv. Dvajset delavcev je podpisalo predlog delavskemu svetu, naj mojstra razreši, češ da ni strokovno sposoben in da ima slab odnos do delavcev in strank.

Ni razloga ne verjeti, da »vroči želje« po redu in disciplini ni večkrat dodan vsaj kanček slabega odnosa do sotovariša in nestrpnosti, ki moti medsebojne odnose. Vsaj načelno je tako.

Vendar v konkretnem primeru ta negativna enotnost le nekoliko preseneča. Na prvi

pogled je jasno, kaj je bolj škodljivo. V urejenem kolektivu, kjer vsak ve, kaj mora storiti in to tudi stori, ni prostora za slabe medsebojne odnose. V kolektivu, kjer si samoupravo predstavljajo nekateri kot propustnico, da počenjajo, kar hočejo, pa se odnosi ostrijo. Na obeh straneh!

Vse kaže, da se kolektiva, ki si lahko privoščijo tak luksuz v medsebojnih odnosih in v odnosu do dela, gospodarska reforma še dotaknila ni. Novi gospodarski odnosi pa bodo prav gotovo, slej ko prej tudi tu opravili svoje. Tedaj bo delavska solidarnost dobila svoj pravi zven in pomen, kakršnega je imela v vsem dolgem revolucionarnem obdobju delavskega gibanja in kakršnega ima tudi danes v vseh zrelejših delovnih kolektivih.

ABC



Za 1. maj v Trziču

Nastop francoskih gostov

V trziški občini v teh dneh člani sindikalnih podružnic tekmujejo v raznih športnih disciplinah. To prvomajsko tekmovanje je postalo v Trziču že tradicionalno. Tako bodo v nedeljo, 30. aprila, podelili najboljšim pokale, diplome in plakete. Na prireditvi, ki bo v Cankarjevem domu v Trziču, pa bosta ob 17. uri nastopila tudi harmonikarski orkester in folklorna skupina iz francoskega mesta Ste. Marie — aux Mines. Pred tem pa bo ob 15. uri predavanje o turističnih zanimivostih obeh pobratenih mest.

Osvežila vas bo
samo kava
Loka
Škofja Loka

Škofja Loka za praznik dela

Tradicionalno zborovanje

Prvi javni govor na novo izvoljenega predsednika skupščine?

V soboto, 29. aprila, bo na Mestnem trgu v Škofji Loki tradicionalno prvomajsko zborovanje.

Praznovanje se bo začelo ob 17. uri, ko bo na sporedu tek po ulicah Škofje Loke. Proga za člane bo peljala od Mestnega po Spodnjem trgu mimo bencinske črpalke po Kidričevi ulici in nazaj na Mestni trg.

Ob 19. uri bo na Mestnem trgu tradicionalno zborovanje,

Čestitke gorenjskih fantov za prvi maj

Gorenjski fantje, ki služijo vojaški rok v Paračinu, Janez Roblek, Peter Jerič, Marjan Nahtigal, Franc Pavlin, Franc Homan in Egedi Strupi, so nas prosili, da ob prvem maju pozdravimo njihove sorce, prijatelje in znance, posebno pa dekleta, in jim zaželimo veselo praznovanje prvomajskih praznikov.

Njihovi želji smo ugodili, obenem pa tudi naše uredništvo želi mladim vojakom kar najbolj prijetno prvomajsko praznovanje.

Srečanje v delavskem domu v Kranju

Občinski sindikalni svet v Kranju pripravlja skupaj z zvezo kulturnoprosvetnih organizacij v občini 29. aprila v Delavskem domu v Kranju srečanje s kulturnim programom za delavce iz vseh kolektivov. Tako bo že ob 18. uri promenade koncert godbe na pihala, ob 20. uri pa bodo v domu igrali Veseli planšarji in kvintet Fenix.

na katerem bodo razglasili rezultate športnih tekmovanj. Na zborovanju bo igrala godba na pihala iz Škofje Loke ter nastopil pevski zbor Ivan Cankar Sv.Duh-Virmaše. Na zborovanju bo imel verjetno svoj prvi govor že na novo izvoljeni predsednik skupščine.

Po zborovanju bo zabava v vseh gostinskih prostorih.

- pe

Priznanje kokršskemu odredu

Z Internacionalo, ki jo je zapel partizanski invalidski pevski zbor, se je v petek zvečer začela v kino dvorani v Trziču slavnostna seja občinske skupščine, ki je bila namenjena podelitvi domicila kokršskemu odredu. Seji so poleg odbornikov prisostvovali tudi številni prvoborci, predstavniki oblasti in družbenopolitičnih organizacij.

Potem, ko sta oba zbora skupščine izglasovala predlog o podelitvi domicila, je spominsko listino in trak o domicilu sprejel bivši komandant kokrškega odreda Janko Prezelj — Stane. Po uvodnih besedah predsednika skupščine je spregovoril nekdanji komisar kokrškega odreda Bratkovič, posebna delegacija pa je odnesla venec na grobove padlih borcev na trziško pokopališče. Slavnostna seja

je bila zaključena s koncertom partizanskega invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane.

sš

V Radovljici za 1. maj

Proslave v delovnih organizacijah

V Radovljici zaradi obsežnosti občine letos ne bo nobene osrednje prireditve. Po vseh večjih delovnih organizacijah pa bodo že v petek ali soboto imeli proslave. V nekaterih delovnih organizacijah bodo organizirali tudi izlete in srečanja.

Nedeljske volitve na Gorenjskem

(Nadalj. s 1. str.)

Cvetek 296 (Alojz Arh 190), Zdravko Sodja 185 (Anton Arh 151).

V kmetijsko podskupino za odbornika zbora delovnih skupnosti je bil v 25. volilni enoti KZ Srednja vas izvoljen Jože Urbanc iz Stare Fužine.

KRANJ

Za republiški zbor SR Slovenije sta bila izvoljena Vinko Hafner in Franc Puhar. V prvi volilni enoti se je od 11383 volivcev volitev udeležilo 10046 ali 88,25 %. Za Vinka Hafnerja je glasovalo 9169 volivcev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 877. V četrti volilni enoti se je od 9379 volivcev udeležilo volitev 8263 ali 88,1 %. Za Franca Puharja je glasovalo 7320 volivcev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 943.

Na volitvah odbornikov občinskega zbora so izvolili naslednje kandidate (v oklepajih so navedeni kandidati, ki

niso bili izvoljeni in število glasov, ki so jih dobili): Slavko Gros 439, Ludvik Vidic 239 (Franci Jerala 203), Marjan Kne 342 (Anton Cuda 152), Alojz Zaplotnik 426 (Jože Gregorc 211), Janez Pernuš 473, Anton Roblek 194 (Alojz Povšnar 186), Slavko Zalokar 544, Anka Zevnik 502, Marta Perovšek 341 (Ante Marjančič 222), Vinko Kepić 507, Alojz Okorn 407 (Marija Artač 354), Stefan Vidic 324 (Stane Oblak 312), Viktor Blagotinšek 225 (Janez Bertol 194, Jure Hribar 98), Franc Pegam 493 (Jože Katrašnik 267), Anton ing. Japelj 711, Pavle Janc 471, Ivan Vilfan 359 (Franc Hvasti 260), Franc Logonder 265 (Kristina Pokorn 260), Joža Bešter 319 (Ivan Pristov 219), Andrej Babič 584, Janez Maček 347 (Matevž Bernard 272), Janez Globočnik 457, Franc Sink 186 (Franc Grilc 145, Stane Bergant 110), Anton Gerkman 506 (Janez Petek 324), Franc Lončar 305 (Ivan Petrič 224).

V kmetijsko podskupino za odbornika zbora delovnih

skupnosti je bil v 36. volilni enoti KZ Cerklje izvoljen ing. Peter Sajovic, Kmetijsko živilski kombinat Kranj.

SKOFJA LOKA

Za republiški zbor SR Slovenije je bil izvoljen Ivan Franko. Od 8.493 volivcev se jih je volitev udeležilo 6697 ali 78,8 %. Za kandidata je glasovalo 5822 volivcev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 875.

Na volitvah odbornikov občinskega zbora so izvolili naslednje kandidate (v oklepajih so navedeni kandidati, ki niso bili izvoljeni in število glasov, ki so jih dobili): Anton Peternej 278, Jernej Jezeršek 288 (Janez Rejc 164), Zdravko Krvina 253, Filip Čadež 196 (Vinko Stanovnik 128, Pavle Krmelj 92), Matevž Debeljak 91 (Janez Možina 73, Alojz Božnar 67), Jože Nastran 290 (Franc Sink 147), Drago Hafner 197 (Jože Jamnik 149), Vlado Rozman 261 (Janko Jocič 182), Janez Tavčar 272, Valentin Kalan 196



SPOMINSKO OBELEŽJE — V ponedeljek, 24. aprila, so nizozemski gostje, člani pevskega zbora Inter Nos iz Valkenburga, odkrili v parku pred kino Center spominsko obeležje v spomin na sodelovanje med obema mestoma. Odkritju so prisostvovali tudi angleški gostje iz Oldhama, ki se te dni mude v Kranju

OB 25-LETNICI — Ob jami na Okroglem pri Kranju je bila preteklo nedeljo veličastna proslava ob 25-letnici smrti 12 partizanov, mladih skojevcev.

VIHAR NA GORENJSKEM — Zadnje dni je po vsem Gorenjskem precej hladno in vetrovno. V zgornjem koncu Gorenjske pa je v soboto in nedeljo veter tako močno pihal, da je povzročil kar precej škode na hišah in drevju. Razmetal je opeko, skoraj v celoti pa je odkril novo šolsko poslopje v Žirovnici. — Foto: Perdan.

Iz radovljiske občine Več zaposlenih v industriji manj pa v negospodarskih dejavnostih

Primerjava podatkov o številu zaposlenih ljudi v radovljiski občini za letošnji in lanski januar kaže, da je letos zaposlenih 19 ljudi

manj, da pa so nekatera podjetja oz. nekatere panoge le precej povečale število delavcev. Vseh zaposlenih v (gospodarstvu in negospodarstvu) je bilo januarja letos 8310 (lani 8329), od tega v gospodarstvu 7458 (lani 7454) in od tega v industriji 4634 (lani 4546). V gospodarstvu so bili torej zaposleni 4 več, v negospodarstvu pa 23 ljudi manj kot lani.

V februarju letos je bilo v radovljiski občini 178 nezaposlenih, od tega 136 žensk. Prvo zaposlitev je iskalo 66 ljudi, od tega jih je bilo 16 z visoko, višjo ali srednjo izobrazbo, 33 pa visokokvalificiranih ali kvalificiranih delavcev. — t

Radio Schmidt

Klagenfurt —
Celovec

Velika trgovina
za male ljudi

(Franc Šifrer 140), Janko Dolenc 409 (Urban Mesec 149), Filip Jelenc 165 (Miha Berce 115), Tone Polajnar 372 (Jože Bogataj 101), Ferdinand Tolar 222 (Marko Lotrič 185), Anton Pintar 123 (Peter Kemperle 82, Ciril Kokalj 72), Alojz Malovrh 208 (Stane Krapež 166, Ivan Kralj 112), dr. Branko Berčič 362 (Franc Logonder 116), Vladka Jan 363 (Ana Goljat 52).

V kmetijsko podskupino za odbornika zbora delovnih skupnosti je bil v 23. volilni enoti (Selška dolina) izvoljen Franc Potočnik, v 25. volilni enoti (Poljanska dolina) pa Jože Subic.

TRŽIČ

Za republiški zbor SR Slovenije sta bila kandidata Andrej Pehare in Stane Mešič. Izvoljen je bil Andrej Pehare. Od 8.179 volivcev se je volitev udeležilo 7220 ali 88,2 %. Za kandidata Peharca je glasovalo 3756, za Mešiča za 3019 volivcev. Neveljavnih glasovnic je bilo 445.

Na volitvah odbornikov občinskega zbora so izvolili na-

slednje kandidate (v oklepajih so navedeni kandidati, ki niso bili izvoljeni in število glasov, ki so jih dobili): Franc Dobrin 195, Sašo Perko 123 (Matija Kramar 76), Erik Primožič 210 (Jakob Štabuc 182), Marjan Markič 235, Marjan Pernuš 144 (Ludvik Prešeren 143), Marjan Romih 223 (Nande Stritih 174), Vinko Golmajer 147 (Adolf Boncelj 75, Janko Dobre 72), Stanko Stritih 138 (Silvo Znidaršič 45), Janko Ahačič 159 (Franc Janc 153), Jože Dolinar 186 (Marjan Vodnjov 164), Janko Perne 161 (Alojz Glavič 125), Peter Belhar 155 (Aleš Tišler 35), Janez Gaberc 140 (Franc Tišler 87), Franc Bohinec 160 (Anton Švab 23, Franc Justin 11).

V kmetijsko podskupino za odbornika zbora delovnih skupnosti je bil za območje bivših KZ Križe, Sv. Katarina, Podljubelj, Leše in Kovor izvoljen Stanko Šlibar.

JESENICE

Za republiški zbor SR Slovenije sta bila kandidata Ivo Ščavničar in Dolka Boštjančič. Izvoljen je bil Ivo Ščavničar. Od 8733 volivcev se je

Po sklepu centralnega delavskega sveta združenega podjetja Iskra v Kranju in v soglasju s skupščino občine Škofja Loka, so sredi aprila uvedli prisilno upravo v tovarni elektromotorjev v Železnikih. Imenovali so odbor prisilne uprave, ki ga sestavljajo: ing. Lojze Žumer, ing. Tone Nedog in dipl. ekonomist Peter Grčar.

Prisilna uprava je bila po oceni vseh pristojnih faktorjev edini izhod iz težav, v katere je ta tovarna zabredla. Težavam je botrovalo več vzrokov, notranjih in zunanjih. Od notranjih vzrokov omenjajo familiarnost, neustrezno zasedenost delovnih mest in preobilno administracijo. Zunanji vzroki so pa: pretirana usmeritev zgolj na eno tuje tržišče in pa nerealno obračunavanje dolarja, kar je doslej ustvarjalo

vzdušje navidezne rentabilnosti.

Vsi pa se strinjajo v oceni, da delavci, ki delajo za stroji, niso prav nič krivi za sedanji položaj.

Prisilna uprava obljublja, da bo položaj kar se da hitro normalizirala. Pri tem ne

bodo popuščali interesom posameznikov. Popuščanje v preteklosti je namreč krivo za prenekatere težave. Delo in trg bodo skušali najti tudi doma, da ne bodo odvisni zgolj od izvoza malih motorčkov. Računajo, da bodo kmalu zagotovili dovolj naročil. Delavcev zato ne bodo odpuščali, prišlo pa bo do posameznih premikov zaposlenih, predvsem iz administracije v proizvodnjo. — ik

Blejska Dobrava Samoprispevek za kanalizacijo

Krajevna skupnost na Blejski Dobravi je na seji, 13. t. m., ocenila vse možnosti za gradnjo nujno potrebne kanalizacije, ker grozi resna nevarnost, da pride do okužbe pitne vode na Blejski Dobravi in Lipcah.

Ker tudi letos občinska skupščina na Jesenicah ni predvidela v proračunu nikakih sredstev za ta namen, razen za poglobitev podvoza pod železniško progo in v tem delu tudi položitev cevi za bodočo kanalizacijo, so se odborniki pomenili o predvi-

denem samoprispevku občanov. Sklenili so, da skličejo 10. maja zbor občanov, na katerem se bodo pogovorili o pripravljenosti prebivalcev za samoprispevek. Prepričani so, da če s samoprispevkom zberejo nekaj denarja, tudi občinska skupščina ne bo mogla odrediti svojega deleža.

Krajevna skupnost bo do zbora občanov pripravila izračun kako in koliko naj bi prispeval posamezni občan za ta namen. — srš

Industrijska proizvodnja v radovljiski občini

Za polovico večji izvoz

Industrijska proizvodnja v radovljiski občini v februarju je bila za 18 % višja kot februarja lani in za 5 % višja kot letošnja januarska proizvodnja. Plačana realizacija pa je bila v primerjavi z lanskima prvima mesecema v poprečju za 21 % nižja kot lani.

Izvoz industrijskih podjetij je v prvih dveh letošnjih mesecih kar za 50 % večji od lanskega, vendar v konvertibilna področja le za 9 %. Letos so izvozili v konverti-

bilna področja 44 % vseh izvoznih izdelkov, lani pa je bilo mesečno poprečje 62 %. Močno so lanskoletni dvomesečni izvoz prekoračili: Vezenine (za 242 %), Elan (za 217 %), Plamen (za 183 %) in Veriga (za 55 %). Lanskoletnega izvoza ni dosegel LIP Bled (za 32 % manj), Almira in Sukno pa januarja letos nista izvažala. Izvoz v konvertibilna področja so povečali: Elan (za 667 %), Plamen (za 39 %) in Veriga (za 10 %). — at

Seminar v Gozd Martuljku

»Gre za preosnovo naše miselnosti«

Predvsem: enotnost gledišč in delovanje vseh komunistov — Ostra kritika na račun prosvetnih delavcev — Nekateri vodilni iz Železarn pred sodiščem?

Je dejal Tomaž Ertel, sekretar komiteja ZK Železarn, na seminarju sekretarjev osnovnih organizacij zveze komunistov jeseniške občine. Po mnenju tovariša Ertla je odveč razprava o tem, ali naj se osnovne organizacije z manjšim številom članstva združijo ali ne. »Ni važno ali je v osnovni organizaciji pet ali 30 ljudi, dokler se ne pogovorimo o vsebini dela,« je dejal Ertel in nadaljeval, »komite Železarn je uspel angažirati večjo skupino komunistov, ki bo obdelala sedaj neurejene odnose na področju delitve osebnih dohodkov. Se ta mesec bomo sklicali širši aktiv komunistov, ki naj bi zavzel jasna in trajna stališča o tem vprašanju. Če bo aktiv stališča sprejel, bodo vsi člani ZK, ki na tem področju v Železarni delajo ali odločajo, obvezni, da zastopajo in branijo stališča, sprejeta na aktivu.«

Že drugič sem na širšem posvetovanju slišal ostro kritiko na račun nekaterih prosvetnih delavcev, ki delijo učence po tem, ali so starši verniki ali ne. »Ker je bil večer cerkveni praznik, danes ne bom spraševal pravi profesor in pogleda dijake po razredu. Tonček, pri vas pa niste šli v cerkev, si se pa lahko učil, zato boš odgovoril na vprašanje...«, tako nekateri prosvetni delavci zavestno delajo v šoli. Zakaj to dovolimo, zakaj o tem molčimo?« se je spraševal govornik.

Tovariš Jeršin, vodja varnostne službe Železarn je govoril o disciplini komunistov, ki so na vodilnih mestih v Železarni. Povedal je, da bo v kratkem nekaj vodilnih ljudi odgovarjalo za svoja dela pred sodiščem.

Zanimiv je bil odgovor tovariša Franca Žvana, sekretarja komiteja, na vprašanje,

če ima naša socialistična družba res več napak kot v preteklosti. »Nobena družba pred našo ni vsak pojav tako hitro odkrila kot naša. S tem, ko vse vidimo, mislimo, da je danes več problemov, napak ali kriminala kot nekoč. Našemu človeku je zagotovljeno, da je o vsem obveščen. Tudi o senčnih straneh našega dela in življenja. O tem govori tudi resolucija Centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije,« je dejal tovariš Žvan.

Občinski komite je seminar tako dobro organiziral, da smo se razšli s prijetnim občutkom o koristnosti takšne ga srečanja. Jože Vidic

Tudi v lesni industriji zaostreni poslovni pogoji in gospodarjenje

Gospodarska reforma in ukrepi, ki ji sledijo, zaostrejo poslovne pogoje in gospodarjenje tudi v lesni industriji. Direktor LIP Bled Anton Kržišnik nam je dejal, da nastopa čas, ko že začenja tudi predelovalna industrija vplivati na formiranje cen surovinam. Do nedavnega je bila namreč praveca borba za hlodovino in tudi druge surovine, danes pa že skoraj dežujejo ponudbe iz sosednjih republik pa tudi nekaterih evropskih dežel. Tovariš Kržišnik je omenil ponudbe iz Avstrije, Čehoslovaške in Bosne, bodisi za hlodovino, celulozni les ali bor. Cene so znatno nižje kot na slovenskem tržišču.

Zaostreni odnosi na domačem tržišču, so povzročili, da prodaja lesa in lesnih izdelkov ne gre več tako kot še pred nedavnim. V LIP Bled sicer količinsko dosegajo plan v mejah lanske proizvodnje, toda precejšen del izdelkov leži v skladiščih. Razen tega

Milan Osovnikar, dosedanji predsednik skupščine občine Škofja Loka

Urbanizacija in šolska mreža

Vsak predsednik skupščine se trudi biti dober, ljudje pa kasneje pravično ali nepravilno ocenjujejo njegovo prizadevanje. Predsednik loške skupščine je ob neki priliki izjavil: »Lahko je biti dober predsednik, takšen, ki vsakomur vse ustreže, vendar je vprašanje, če je takšen predsednik res dober. Interes posameznika se vse prevečkrat razlikujejo od interesov skupnosti, predsednik pa pač mora braniti interese skupnosti in ga zaradi tega posameznik kaj hitro označi kot slabega.«

Predsednik Milan Osovnikar nam je ob izteku odborniškega mandata govoril o delu »svoje« skupščine in na logah, ki čakajo novo.

»Naša občina je bila v težjem položaju, kot nekatere druge gorenjske občine. Za-

rad sorazmerne gospodarske nerazvitosti razpolaga občina v povprečju na prebivalca z manjšimi proračunskimi sredstvi, pri čemer pa so bile potrebe zlasti na področju šolstva in komunalne dejavnosti precejšnje.

V minulem obdobju smo imeli v občini predvsem dve večji akciji: urbanizacijo področja in ureditev šolske mreže. Žal urbanizacija ni potekala dovolj hitro (na eni strani nismo imeli dovolj denarja predvsem za zaziidalne načrte, na drugi pa se je poznala počasnost izvalalcev, ki niso spoštovali rokov). Do konca leta bo sprejet urbanistični program za celotno območje občine in bo s tem problem dokončno rešen.

Nova skupščina bo prevzela obvezo urediti izredno razvejano šolsko mrežo. V tem letu bo dograjena žola v železnikih in s tem omogočena reorganizacija šolske mreže v Selški dolini. Naloga nove skupščine bo, da reši ta problem v Poljanski dolini, kjer je potrebno zgraditi novo šolo v Gorenji vasi ter razen tega tudi dograditi dodatne šolske prostore v Šk. Loki.

Prav tako bo treba do začetka leta 1969 dograditi vodovod Hotavlja — Škofja Loka. Tega leta bo namreč potrebna voda samo v Gorenjski predlinici znašala tretjino sedanjih kapacitet.

V delu skupščine smo večkrat opažali precejšnjo mero lokalpatriotizma. Kaj menite o tem?

»Nekaj lokalpatriotizma je vsekakor bilo, vendar ga lahko ocenjujemo bolj s pozitivne strani. Na ta način so se mobilizirale sile, ki so uspešno reševale pereče probleme v posameznih kraljih, ki jih občina kljub dobri volji ni mogla.

Ob koncu bi se rad zahvalil odbornikom, ki so mi bili pri mojem delu v veliko pomoč. Zlasti so veliko pripomogli k reševanju krajevnih problemov. Za štiriletno delo, prizadevanje in sodelovanje bi se jim rad najpri-srčneje zahvalil.

P. Colnar

Kranj v mednarodnem turističnem letu Kamp ob Rupovščici?

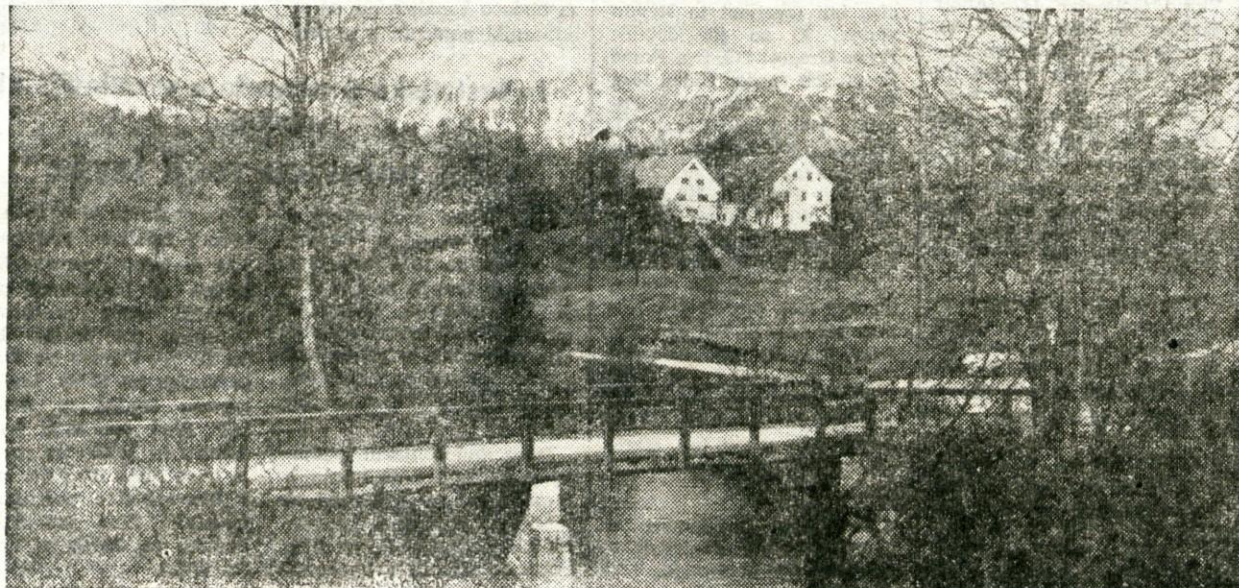
Poseben odbor, ki ga je ustanovila skupščina občine Kranj za mednarodno turistično leto, se je dogovoril, kaj bi bilo potrebno narediti v letošnjem letu za razvoj turizma v občini.

Med nalogami, ki jih je sprejel odbor, je vsekakor najbolj zanimiva, da naj bi že letos začeli urejati kamp ob Rupovščici in Kokri.

Odbor ima precej pripomb glede urejanja izložb in sploh zunanje podobe Kranja. Tako postavlja zahtevo po osvetlitvi objektov, ki so značilni za mesto (grad Kieselstein, zvonik katedrale in dr.).

Odbor je predlagal, naj bi na Titovem trgu uvedli časovno omejeno parkiranje, na prostoru pred nebotičnikom, med banko in lekarno pa naj bi sploh prepovedali parkiranje.

Odbor meni, da bo potrebna izdati posebno knjigo izbranih turističnih, kulturno-zgodovinskih in prirodnih znamenitosti ter lepote Gorenjske. V tej knjigi naj bi bil Kranj poudarjen kot »središče gorenjskega turizma«. Prav tako se kaže potreba po izdaji plakata, ki bi poleg silhuete mesta nudil turistom tudi najzanimivejše podatke o njem.



Na Ovčanu, ob izlivu Rupovščice v Kokro, se razprostirajo idealni prostori za ureditev kampinga in drugih rekreacijskih objektov. Kaže, da bodo kamping uredili že letos. — Foto: F. Perdan

5 vprašanj - 5 odgovorov

Vinko ŠARABON je predsednik delavskega sveta tovarne ISKRA — Elektromehanika Kranj. Za današnje rubriko nam je postavil pet vprašanj, na katera odgovarja predsednik skupščine občine Kranj Martin Košir.

KOLIKO ČASA SE POPLAVE V ISKRI?

VPRAŠANJE: Ob vsakoletnih poplavih ima naša tovarna zaradi visoke vode precejšnjo škodo, ker so poplavljeni proizvodni prostori. Čeprav obstoječe načrte, da se nadaljuje z regulacijskimi deli savskega korita od mostu proti Planiki, ni bilo doslej še ničesar storjenega. Zanima me, kdaj bodo začeli z regulacijskimi deli.

ODGOVOR: Po programu vodne skupnosti in v dogovoru z delovnimi organizacijami je občinska skupščina sprejela odlok o tako imenovanem melioracijskem področju, po katerem naj bi se dela na regulaciji Save izvajala v treh etapah. Najprej bi se odprlo ozko grlo ob Zariči, da bi šle večje količine vode hitreje naprej, druga etapa bi bila izgradnja in rekonstrukcija jezua pri Tekstil-indusu in kot tretje regulacija obrežja ob savskem logu in desnem bregu Save od mostu do Planike. Računamo, da bo za vsa dela potrebno približno milijardo 600 milijonov starih dinarjev.

Del sredstev naj bi prispevale delovne organizacije, pričakujemo pa tudi sodelovanje republiškega vodnega sklada.

Pri zavodu za vodno gospodarstvo SRS je že napravljen zelo temeljita študija reke Save in njenih pritokov, kar pa še ni dovolj. Treba bo istočasno reševati problem kanalizacije vseh industrijskih objektov tako, da voda ne bi mogla udarjati nazaj v industrijske prostore.

Ti načrti naj bi bili realizirani približno v desetih letih.

KAKŠNE BODO MOŽNOSTI ZA GRADNJO STANOVANJ?

VPRAŠANJE: Kakšne bodo možnosti za gradnjo stanovanj za delavce naše tovarne, predvsem na področju severno od Kranja?

ODGOVOR: Na severnem delu Kranja se bo pričela gradnja stanovanj za trg, v katero se bodo lahko z nakupom stanovanja vključile vse delovne organizacije. Po perspektivnem planu skupščine bi za Vodovodnim stolpom do leta 1970 zgradili približno 670 stanovanj. Kolikor mi je znano, je tovarna Iskra že rezervirala za potrebe njenih delavcev, večje število stanovanj. Brž ko bo zaključena gradnja za Vodovodnim stolpom se bo gradbišče preselilo na Zlato polje, kjer bi tudi lahko zgradili približno enako število stanovanj. Seveda pa je od delovnih organizacij odvisno za kakšen sistem financiranja stanovanjske izgradnje se odločijo. Ali so bolj zainteresirane za blokove ali individualno gradnjo.

OTROŠKO VARSTVO — NEREŠEN PROBLEM

VPRAŠANJE: Že dlje, ne samo v Kranju, temveč tudi drugod, ugotavljamo, da smo povsem zanemarili otroško varstvo. Ta problem je, morda še bolj kot drugod, kritičen v naši občini, kjer je visok odstotek zaposlenih žena. Kljub priporočilom in raznim resolucijam, ni bilo

na področju kranjske občine kaj dosti storjenega. Zanima me, kako občinski organi presoja ta problem in kakšne so možnosti, da se čimprej reši?

ODGOVOR: Res je, da je otroško varstvo v naši občini poseben problem. Toda zdi se mi, da imamo neko perspektivo v tem, da gradimo zlatopoljsko šolo in tako ustvarjamo pogoje, da bo v šolah eno in pol izmenski pouk. To pa pomeni, da bo lahko vsa šolska mladina tudi celodnevno bivala v šoli.

Kar pa zadeva varstvo predšolskih otrok je problem veliko večji in ga bomo morali rešiti s skupnimi močmi. V načrtu imamo nekaj otroško-varstvenih ustanov, katere naj bi zgradili do leta 1970. Seveda pa s tem problem otroškega varstva še ne bo rešen. Zato ob tej priliki apeliram na delovne organizacije, da pri planiranju sredstev za potrebe družbenega standarda upoštevajo tudi te potrebe.

RAZEN INDUSTRIJE, PREDNOST TURIZMU

VPRAŠANJE: Zanima me, kakšna je programska usmeritev kranjske občine pri razvoju posameznih panog gospodarstva. V zadnjem času razen industrije, stopa v ospredje turizem, ki bi spriču pogojev, ki jih imamo v kranjski občini, lahko postal ena izmed zelo pomembnih gospodarskih panog.

Kolikor mi je znano, obstaja program za razvoj turizma v katerem so predvidena znatna finančna sredstva za usposobitev turističnih objektov. Zanima me tudi, odkod bomo

dobili denar za realizacijo tako obsežnih programov?

ODGOVOR: Strinjam se, da v kranjski občini lahko poleg obstoječe industrije, razvijamo tudi druge panoge gospodarstva, zlasti turizem. K turizmu pa spada tudi dobro organizirana trgovina, obrt in posebno usluge. V petletnem planu gospodarstva in družbenega razvoja občine je zato dan velik poudarek prav razvoju turizma. Tudi občinska skupščina bo pretežni del svojih sredstev namenila za razvoj gostinstva, in sicer za izgradnjo hotela in potrebnih trgovskih lokalov. Računamo, da bi do leta 1970 na novo pridobili nekaj več kot 6.000 kvadr. metrov prodajnih površin za vse vrste trgovske dejavnosti.

Denar za te namene bomo črpali predvsem iz bivšega investicijskega sklada občine, obenem pa bomo izkoristili vse možne oblike zbiranja sredstev preko bank.

STROKOVNO ŠOLSTVO POSEBEN PROBLEM

VPRAŠANJE: V Kranju imamo več strokovnih šol. Verjetno vsem v prihodnje ne bomo mogli zagotoviti potrebne finančna sredstva. Zato me zanima, če je že izdelan program razvoja strokovnega šolstva v Kranju?

ODGOVOR: Financiranje šolstva je popolnoma neresen problem. Sedanji sistem financiranja na prostovoljni osnovi je po mojem mnenju popolnoma nemogoč. Kot mi je znano, pa se pripravljajo določeni ukrepi, ki naj bi zagotovili bolj stalen način financiranja strokovnega šolstva.

V Kranju nimamo izdelanega posebnega programa za razvoj strokovnega šolstva. Menim tudi, da bi tak program morala narediti, v sodelovanju z delovnimi organizacijami in občinami, republika.

Priredila: Sonja Solar

Blagovnica



Prešernova 10
KRANJ,

razprodaja

z 10 do 50 %-nim popustom

sesalce za prah, električni iztepače, likalnike, jedilne pribore, razne gospodinjske predmete — moške in otroške srajce, žensko, moško in otroško perilo, pižame, brisače, prešite odeje, ženske nogavice in posteljno perilo. **BLAGOVNICA ASTRA** je odprta od 8. do 12. ure in od 15. do 18.30, v soboto pa od 8. do 12.30.

Želimo, da bi praznik dela najlepše praznovali!

Kje so vzroki krize

v vodstvu občinskega odbora ZZB NOV Jesenice

Če sodimo po stanju v občinskem odboru združenja zveze borcev NOV Jesenice, potem lahko rečemo, da ta organizacija preživlja krizo, ki lahko pripelje do sklica izredne občinske konference zveze borcev.

Zaradi nesoglasij in nenotnih stališč v občinskem odboru so odstopili naslednji odborniki: Andrej Podviz, predsednik občinskega odbora ZZB NOV, Albin Polk, tajnik odbora, Ivan Saksida, podpredsednik odbora, Viktor Brun, član odbora in predsednik komisije za socialna vprašanja borcev ter Franc Konobelj-Slovenko, predsednik komisije za

zgodovino. Ustmeno so odstop napovedali še nekateri člani odbora.

Pismo obrazložitev za ta korak so podali samo Albin Polk, Viktor Brun in Andrej Podviz.

Albin Polk, tajnik odbora, je odstopil zato, ker člani odbora, ki so odstopili pred njim, organizirajo seje odbora brez vednosti sekretariata, kljub temu, da je predvidena razširjena seja odbora 6. maja. »Nikakor se ne strinjam, da je za odpuščanje borcev iz Železarne kriva organizacija zveze borcev, pač pa menim, da je to zadeva samoupravnih organov Železarne, v kateri so tudi naši

člani,« je zapisano v obrazložitvi odstopa tovariša Polka.

Andrej Podviz, predsednik odbora, se sklicuje na slabo zdravstveno stanje. Viktor Brun, predsednik komisije za socialna vprašanja borcev, odklanja odgovornost za reševanje problemov borcev, ki se spriču vedno obsežnejših nalog in problemov pojavljajo.

Osnovno vprašanje, ki je povzročilo krizo v odboru, je stališče članov odbora do odpuščanja delavcev - borcev iz Železarne. Znano je, da je delavski svet Železarne sprejel sklep, s katerim so odpuščali z dela vse borce, ki so že bili upokojeni s 35 leti delovne dobe in 55 leti starosti ter so še naprej ostali na delu v Železarni. Zakonitost tega sklepa je pred kratkim obravnavalo tudi občinsko sodišče na Jeseni-

cah, ki je razsodilo, da je sklep delavskega sveta nezakonit. Odločba občinskega sodišča ni pravomočna, ker se je Železarna na takšno razsodbo pritožila.

Mnenja o tem, ali je sklep samoupravnih organov Železarne zakonit, so različna. Zato so tudi o tem nasprotujoča si stališča v občinskem odboru ZB.

Pred kratkim so se člani občinskega odbora ZZB NOV Jesenice sestali skupno s predstavniki Železarne in razpravljali o položaju borcev v jeseniški občini in o posledicah odpuščanja delavcev - borcev iz Železarne.

Sestanek ni prinesel želenih rezultatov. Mnenja so bila deljena. Borci so zatrjevali, da jih je Železarna prevarala. Nekateri borci so imeli namreč po upokojitvi z delodajalcem pogodbo za

določen čas s pripombo, da po preteku pogodbe lahko ponovno vložijo prošnjo za delo, oziroma da se bo pogodba podaljšala. Toda to se ni zgodilo.

Sekretar tovarniškega komiteja Tomaž Ertel je svetoval naj bi predlagali delavskemu svetu, naj formira komisijo, ki bo vsestransko proučila položaj borcev in predlagala kaj naj se ukrene. Stirje člani sekretariata občinskega odbora ZZB NOV se sestanka niso udeležili. To pa pomeni, da sta se v vodstvu organizacije združene zveze borcev NOV pojavili dve struji z različnimi stališči do odpuščanja borcev iz Železarne in da ne bo tako hitro prišlo do pomiritve.

J. Vidic

Občni zbor sindikata delavcev družbenih služb

Samoupravljanje ni samo denar

Več pozornosti otroškemu varstvu — Dogovor o višini osebnih dohodkov za prosvetne delavce

Prejšnji teden je bil v Kranju občni zbor sindikata delavcev družbenih služb kranjske občine. Udeleženci občnega zbora so največ razpravljali o oblikah in širini dela samoupravnih organov na posameznih področjih družbenih služb.

Poudarili so, da predstavniki javnosti v samoupravnih organih največkrat ne vedo, kakšno je delo v nekaterih organizacijah. Največkrat se zaradi tega, ker ne morejo odločiti o materialnih vprašanjih in politiki nagajevanja, sej samoupravnih organov sploh ne udeležijo. Ravno obratno pa v zdravstvu in po šolah največ razpravljajo o finančnih problemih. Pri tem pa zanemarjajo vsebino in kvaliteto dela. Najbolj počasi pa se samoupravljanje uveljavlja v upravnih službah.

Razen tega so na občnem zboru razpravljali tudi o

problemih in nazadovanju otroškega varstva v občini in o telesno ali duševno motenih otrocih. Takšnih je v občini po nekaterih podatkih tretjina vseh šoloobveznih otrok. Poudarili so, da prav večina teh otrok zaide kasneje na kriva pota in bi jim morali zato vsi skupaj posvečati večjo pozornost in jim pomagati. Prav tako so razpravljali o odnosu sklada za šolstvo do šol. Menili so, da sklad ne more in ne sme posegati v delo samoupravnih organov na šolah, najmanj pa odločati koliko ima lahko profesor

ali učitelj osebnih dohodkov. Zato so se udeleženci občnega zbora strinjali s priporočilom republiškega sindikata družbenih dejavnosti, v katerem piše, naj se občinski odbori sindikata družbenih služb začno dogovarjati z občinskimi skupščinami o višini osebnih dohodkov prosvetnih delavcev. Ti naj bi bili letos za učitelje najmanj 90 tisoč starih dinarjev, za profesorje pa 120 tisoč starih dinarjev.

Da bi proučili delo samoupravnih organov v posameznih službah in rešili nekatere vprašanja, poudarjena v razpravi so razširili odbor sindikata družbenih služb na 25 članov. Dosedanji odbor je imel le 9 članov.

A. Zalar

Občni zbor občinskega odbora sindikata družbenih dejavnosti v Škofji Loki Za pritisk od spodaj navzgor

V ponedeljek, 17. aprila, je imel v Škofji Loki svoj občni zbor občinski odbor družbenih dejavnosti občinskega sindikalnega sveta.

Ena izmed tem v razpravi se je dotaknila tudi vprašanja o sedanjih vlogi sindikata. Nekateri govorniki so poudarili, da ta vse bolj in bolj izgublja na pomembnosti. Pri tem so navedli tudi vzroke za takšno gibanje. Vse prevečkrat namreč prihaja do rešitev v »vrhovih« in vse premalokrat se upošteva pobuda »od spodaj«. Delegati so se zedinili, da je to ena izmed glavnih pomanjkljivosti. Sporazumeli so se, da mora priti do močnejšega pritiska »od spodaj navzgor«.

Minula mandatna doba odbora je bila pomembna zaradi sprejemanja novih statutov in pravilnikov o delovnih razmerjih. Poleg tega je odbor razpravljati tudi o problematiki socialnega in zdravstvenega zavarovanja, o otro-

škem dodatku, o formiranju izobraževalnih skupnosti, financiranju šolstva v občini, problemu zaposlovanja, namočenosti za K-15, problemih štipendiranja ter o samopriskvku občanov za gradnjo šolskih objektov.

Delegati so veliko razpravljali predvsem o šolstvu oziroma izgradnji potrebnih šolskih objektov v občini. Ko so opozorili na nemogoče stanje, so bili soglasni, da bi bilo treba razpustiti referendum o samopriskvku občanov za gradnjo šol, vendar so poudarili, da mora biti to dobro pripravljena akcija. Morebitni neuspeh na referendumu o samopriskvku bi namreč stvari še poslabšal ter se zaradi tega niso navduševali za prenaplajeno ukrepanje.

P. Colnar

Po občnem zboru turističnega društva Ribno

Premajhna propagandna dejavnost

Na občnem zboru TD Ribno pri Bledu, ki je bil v začetku meseca, je bilo pojasnjeno, da je bilo v pretekli sezoni na njihovem območju 680 gostov s 3102 nočitvami. Zanimivo je, da je bila poprečna doba bivanja v privatnih sobah 5 dni, v izletniškem domu Ribno pa le 3,7 dneva.

V pretekli sezoni je bil dograjen vodovod v Ribnem in Koritnem, kar je precej pripomoglo k razvoju turizma v kraju. Prebivalci upajo, da bodo letos začeli tudi graditi vodovod v Bodeščah.

Društvo je dalo garancijo za najete turistične posojila trem prosilcem v višini 1.450.000 starih dinarjev, tako da so razpolagali s 36 zasebnimi turističnimi sobami z 72 ležišči. Značilno za ta kraj je, da so prenočitvene zmogljivosti zasedene pretežno poleti, saj smo samo v avgustu zabeležili polovico vseh prenočitev.

Na občnem zboru so se strinjali, da so turistične kapacitete premalo izkoriščene pred sezono in po sezoni. Kot glavni vzrok so navajali premajhno propagando, katere društvo zaradi denarnih težav ne zmora.

Precejšnja pozornost v razpravi je bila posvečena izboljšavi videza kraja. Že več let razpravljajo o gramoznici, ki jo izkorišča Komunalno podjetje Bled. Podjetje je leta 1962 spremenilo dovoljeno smer izkoriščanja gramoznice. Posebna skupščinska komisija je zaradi tega zadolžila podjetje, da zemljišče zasadi s primernim drevjem. Navzoči so poudarili, da se v teh dveh letih ni prav nič spremenilo.

Na občnem zboru je bilo tudi govora o gradnji žičnice na Talež. Gradnja žičnice je predvidena v perspektivnem razvoju radovljiske občine za letošnje leto. Poudarjeno je bilo, da bi žičnico lahko koristili tudi gostje z Bleda, razen tega pa bi se tako lahko razvil v Ribnem tudi zimski turizem.

Prve dni maja predviden obisk nekdanjega taborišča Flossenbürg

Evidenca internirancev iz taborišča Flossenbürg, ki je bila napravljena že pred leti, je zajela komaj četrtino naših ljudi. Zato so člani komiteja, ki so bili izvoljeni na sestanku v Kranju, začeli intenzivno zbirati podatke to-tovarišev, ki so tu preživljali težka leta in onih, ki niso dočakali osvoboditve.

Do septembra 1943. leta je bilo v tem taborišču le manjše število Slovencev, morda okoli 50 in to povečini z Gorenjske in Stajerske. Proti koncu septembra pa so prišli

v večji skupini Slovenci iz italijanskih taborišč, nato pa so prihajale še manjše skupine in posamezniki vse do evakuacije taborišča. Tako lahko računamo, da je bilo v tem taborišču, ki je znano kot eno najhujših, krajši ali daljši čas do 700 naših rojakov, morda tudi več.

Za obisk nekdanjega taborišča, ki bo prve dni maja in kjer bo komemoracija ob spomeniku, ki stoji ob nekdanjem krematoriju, se je prijavilo precej nekdanjih internirancev z Gorenjske in njihovih svojcev.

- srš

Za varstvo pred nesrečami

Lanskega decembra je izšel zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, ki nalaga občinskimi skupščinam, krajevnim skupnostim, delovnim in drugim organizacijam ter posameznikom določene naloge in dolžnosti.

Pri občinski skupščini Jesenice že nekaj let obstaja in deluje tak štab in je ob nekaterih nesrečah že večkrat bolj ali manj uspešno posredoval. Ker zakon določa nekatere novosti, ki do sedaj niso bile urejene, so o tej zadevi razpravljali tudi na nedavni seji občinske skupščine.

Plan za pomoč v primeru potresa, poplave, snežnih in zemeljskih plazov, požarov in večjih nesreč so na novo predelali in prilagodili določilom novega zakona.

Na skupščini so z odlokom ustanovili občinski štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami. Varstvo pred nesrečami organizirajo tudi naslednje krajevne skupnosti: Kranjska gora, Mojsitana in Hrušica. Tudi v teh krajevnih skupnostih bodo ustanovili štabe za varstvo pred nesrečami.

Po odloku občinske skupščine, štabe in enote za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami organizirajo tudi delovne organizacije in sicer: Železarna, SGP Sava Jesenice in Gradis Jesenice.

Jože Vidic



Preteklo soboto popoldne so v Podnartu odprli moderno samopostrežno trgovino. To je pomemben prispevek kolektiva Špecerije Bled za izboljšanje preskrbe v tem delu radovljiske občine

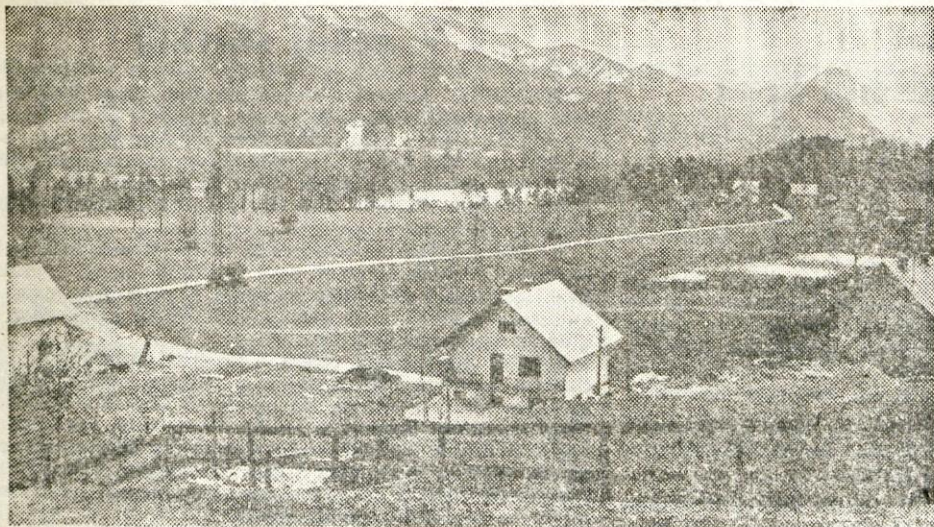


KAVA

»Tovarišev«
test potrošnikov:

- barva: odlično
- aroma, okus: prav dobro

Zahtevajte jo v vaši trgovini



Na Lipcah v spodnjem delu Jesenic ob desnem bregu Save je že zgrajenih nekaj individualnih hiš, sedaj pa nameravajo gradnjo nadaljevati še na spodnjem koncu. Kraj je lep, vendar komunalno ni urejen. Sedaj je vprašanje: ali prej urediti komunalne naprave, ali zgraditi stanovanj? Za tiste, ki stanovanj nimajo, je pomembnejše slednje, ko pa jih bodo imeli bodo takoj zahtevali prvo. — Foto: F. Perdan

Mitja Udir, lastnik dnevnega bara MM EXPRESS, pravi:

»Lokal je moj drugi dom, za goste pa želim, da postanejo moji prijatelji«

Miča in Mitja Udir sta v začetku februarja letos preselila Kranjčane z lokalom čisto posebne vrste, kakršnih doslej pri nas še ni bilo: z dnevnim barom MM EXPRESS. Njuna privatna iniciativa je vredna pohvale in pozornosti, saj nam je dala nekaj novega, posebnega, modernega: lokal, v katerega človek vedno z veseljem vstopi. Iz razgovora z Mitjem Udirjem objavljamo nekaj odgovorov na naša vprašanja.

— Zakaj MM?

»To sta začetnici najinih imen: Miča in Mitja. V lokal je vloženo enakovredno delo obeh. Hotel sem nekaj posebnega, izvirnega; vsi dnevni bari po svetu imajo svoje ime.«

— Kaj nudiš oz. hočeš nuditi s tem lokalom Kranjčanom?

»Predvsem poskušam nuditi vsem svojim gostom gostinsko kulturo, izbran asortiment pijač (vin, domačih in uvoženih desertnih pijač, seveda tistih, ki jih je mogoče dobiti na jugoslovanskem tržišču) in dobro kavo. Želim, da je lokal moj drugi dom, gost-

je pa, da bi postali moji trajni prijatelji.«

— Kaj je glavna značilnost lokala?

»Vsak tak lokal ima, mora imeti nekaj svojega, karakterističnega. Ob otvoritvi je bil tak artikel posebna MM kava, poleti, v času sejma, pa bo novost nekaj posebnih MM cocktailov. Seveda pa bo MM kava še vedno ostala kot pojem za ta lokal.«

— Kako to, da imaš večjo izbiro pijač kot drugje v gostilnah?

»Zelo preprosto: treba je samo pogledati po skladiščih in vzeti tisto, kar svet pozna, ne pa se omejiti na

nekaj standardnih pijač.«

— Če npr. pri tebi naročim konjak, vprašam, kakšnega želim. Zakaj tega drugje ne vprašajo?

»Jaz vprašam zato, ker nisem gostinec.«

— Kje si dobil idejo za dnevni bar?

»Dvanajst let sem o tem razmišljal in se pripravljaj 12 let sem se učil. Prepotoval sem precej Italije in videl vrsto takih barov. Vsak ima svojo idejo, vsak je celota zase. Jaz sem z ing. arch. Bronislavom Fajonom razmišljal, kako bi v lokal vnesel domačnost, sodobno arhitekturo, zgodovino Kranja in seveda naš čas. Zdi se mi, da mi je kar uspelo. Moje pravilo je: čimveč nuditi gostu, da bo čimbolje postrežen. Ne le z lokalom, tudi z načinom postrežbe skušam nuditi gostu kulturo v pitju, spoštovanje pijače. Vina točim le v decilitrskih kozarcih, izogibam se raznih mešanic (npr. brizgancev raznih vrst), imam samo originalne pijače, kajti le originalna pijača v zmernih količinah nudi človeku ugodje in užitek.

— Si z obiskom zadovoljen?

»Ker sem začel z delom brez reklame — kajti menim, da je najboljša reklama kvaliteta in solidna postrežba — se obisk delno povečuje. Upam, da bo poleti večji.«

— Kako se počutiš med ostalimi kranjskimi »oštirji«?

»Vsi kranjski gostinci (razen redkih izjem) so lokal obiskali. Zdi se mi, da so občutili tisto, kar jim moj lokal lahko nudi. Želim, da se na enakopravni osnovi borimo za čimboljšo postrežbo naših gostov, domačih in tujih. Zdi se mi, da smo prijatelji, želim jim mnogo uspehov, posebno pa lepe čestitke k prazniku, 1. maju.«

A. Triler



Lipce na križpotju mnenj odbornikov občinske skupščine Jesenice

Ze dolgo ni bilo na seji občinske skupščine tako žolčne debate kot pretekli terek, ko so odborniki razpravljali o predlogu odloka o potrditvi zazidalnega načrta za novo stanovanjsko naselje na Lipcah.

Kot smo že poročali namerava Železarna Jesenice kot investitor zgraditi na Lipcah naselje s tisoč novimi stanovanji. V industrijski organizirani gradnji naj bi letno gradili od 200 do 250 stanovanj. Letos naj bi začeli graditi 80 stanovanj. Vsa stanovanja na Lipcah bodo ogrevana s centralno kurjavo. Pralnic v stanovanjskih objektih ne bo, pač pa bodo v servisu v sklopu naselja.

Med razpravo o potrditvi zazidalnega načrta je prišlo do nasprotujočih si stališč. Ker so zemljišča na Lipcah komunalno neopremljena in neurejena, je občinska skupščina postavila investitorju nekatere pogoje, ki jih mora izpolniti preden začne graditi. Če bi občinska skupščina sprejela te pogoje, bi investitor moral urediti komunalno omrežje na svoje stroške. Ta komunalna opremljenost obsega cestno povezavo z mestom, s priključkom na bodočo avto cesto in povezavo z naseljem Blejska Dobrava; pokrito avtobusno postajališče in obračališče s parkirnimi prostori; celotno cestno omrežje mora biti asfaltirano in urejeno sistem odvajanja površinskih

voda; z dograditvijo prve faze, ki obsega 500 stanovanj mora imeti investitor zgrajene tudi objekte družbenega standarda, kot so popolna osnovna šola s telovadnico, zgradbo za otroško varstvo, mesarijo, trgovino, prodajo mleka, kruha, bife ter ustrezna otroška in šolska igrišča. »Pogoji so za železarno nesprejemljivi«, je izjavil inž. Matevž Hafner, direktor Železarne.

»Zakaj in odkod naenkrat tako čuden odnos občine do Železarne«, se je na seji skupščine spraševal tovariš Pogačnik in nadaljeval: »Kakor, da bi tudi železarna imela nepravilen odnos do občine. Pogoji so takšni, da je isto, kakor zahteva, naj se železarna odpove zidavi naselja«.

Po mnenju predstavnikov občine so nerealno prikazani stroški gradnje, oziroma bo gradnja prve faze naselja dražja kot druga. Tudi s to oceno se predstavniki železarne niso strinjali.

Če bi hotela železarna zadovoljiti pogoje občine, bi morala za dve leti odložiti gradnjo naselja.

Pred glasovanjem so črtali pogoj, da mora investitor prej zgraditi cestno povezavo z mestom in priključkom na bodočo cesto. Druge pogoje so ublažili v toliko, da je investitor dolžan postopoma, kakor bo rastle naselje, graditi tudi objekte družbenega standarda.

Jože Vidic

Ukrepi za pospeševanje živinoreje Prednost simentalški pasmi krav

Na Gorenjskem vedno bolj narašča število čistih in križanih simentalških krav in telic. Leta 1963 je bilo teh krav in telic na celotnem območju Gorenjske le 271. Do lani se je to število podseglo na 2150. V tem številu niso zajete krave in telice iz naravnega pripusta. V vseh hribovitih predelih Gorenjske, razen Bohinja, se plemenice oplajajo z biki simentalške pasme. Izrazito območje vzreje in pretapljanja cikaste pasme je občina Skofja Loka, ki ima v hribovitem predelu že skoraj samo čisto simentalško pasmo in njene križance.

Ta proces, sicer počasnejši, je zabeležen tudi v jese-niški občini. Leta 1963 je bilo 7112 krav cikaste pasme, čez tri leta pa se je to število znižalo na 6327. Nasprotno pa simentalška pasma krav in telic raste; le teh je bilo 1963. leta 75, a lani že 448 krav in 140 telic. Na seji občinske skupščine

Jesenice so odborniki menili, da se začeto pretapljanje s simentalcem nadaljuje. Uvajanje katerekoli nove pasme bi pretapljanje zavrglo. Načeloma bi se smela uvajati druga pasma v zasebnem sektorju le tam, kjer bi lastnik zamenjal celotno čredo. Vsako uvajanje plemenic drugih pasem je nujno povezano s povišanjem cen osemenjevanja, ker je seme vezano na dobavo iz drugih osemenjevalnih centrov.

Po odloku občinske skupščine se na celotnem območju občine opravlja oplojevanje krav in telic z umetnim osemenjevanjem, razen v naseljih, kjer ni možen dostop in so od osemenjevalnih prog izredno oddaljena. Naravno pripuščanje krav je dovoljeno samo v naseljih: Plavški rovt, Planina pod Golico, Prihodi, Javorniški rovt in Srednji vrh.

Službo opravlja za celotno Gorenjsko Živinorejsko-veterinarski zavod Kranj.

J. Vidic

Razpravljamo o kranjski kulturi (6)

Kultura je potrebna kot vsakdanji kruh

Na vprašanja odgovarja predsednik Kluba kulturnih delavcev
Kranj Milan Batista

V dosedanjih razgovorih o kranjskem kulturnem življenju smo obravnavali delo poklicnih kulturnih institucij, tokrat pa smo vprašanja zastavili predsedniku Kluba kulturnih delavcev v Kranju Milanu Batisti. Klub lahko smatramo za osrednjo kranjsko kulturno institucijo, ki povezuje vse, ki se s kulturo poklicno ali amatersko ukvarjajo in ki čutijo potrebo po kulturnem udejstvovanju.

— Najprej opiši, prosim, na kratko delo in načrte kluba!

»Klub kulturnih delavcev povezuje vse kulturne delavce v organizacijo, ki ima namen dvigovati njihovo aktivnost. Ker so ti kulturni delavci v največji meri v kulturnih in prosvetnih institucijah, obravnava klub njihovo kulturno problematiko ter jo skuša medsebojno usklajevati. Prav iz tega medsebojnega usklajevanja kulturne problematike se je rodila težnja po konkretni analizi kulturnega stanja in razvoja v občini. Temu je klub v zadnjem letu posvetil največ pozornosti.

V tem letu je klub s podporo Glasa osnoval kulturno rubriko SNOVANJA, v kateri teži povezati vse kulturne delavce Gorenjske, prezentirati regionalno kulturno problematiko in ustvarjati pogoje za njeno polemčnost.

To je poleg drobnega dela (petkovi kulturni večeri) ter širših kulturnih manifestacij (Prešernov teden) v glavnem opis dela kluba, načrti in vloga v kranjskem kulturnem življenju.

— Kakšno vlogo ima klub v kranjskem kulturnem življenju?

»Menim, da je že v prvem odgovoru zajeta vloga kluba v kranjskem kulturnem življenju. Nekateri menijo, da bi moral biti klub avantgardističen akter raznih umetniških tendenc in vidijo v tem edini in pravi smoter kluba. Tisti, ki očitajo klubu ekskluzivnost (zaradi vključevanja aktivnih kulturnih delavcev), očitajo to prav zaradi tega, ker klub ne more in ne sme postati zgolj domena neke določene struje kulturnega ali umetniškega stremjenja — prav v tem bi bila ekskluzivnost.

— Kako ocenjuješ kranjsko kulturno življenje? Ali meniš, da se posamezne veje kulture v Kranju skladno in pravilno razvijajo? Kaj meniš o očitkih nekaterih ljudi, da so posamezne dejavnosti favorizirane (npr. muzealstvo), druge pa zanemarjene (npr. gledališka dejavnost)?

»Ker klub čuti pomanjkljivosti v skladnosti in pravilnem razvijanju splošnih in specifičnih problemov kulturnega življenja, zato veliko pričakuje od že omenjene

analize kulturnega stanja in nadaljnjega razvoja kulture v občini.

Bolj kot posamezne veje kulturnih dejavnosti zanima klub specifikacija kulturnih teženj in gibanj. Tako lahko govorimo o negativnih in progresivnih pojavih. V vsem kulturnem dogajanju srečujemo od kulturnega primitivizma, negativnega in pozitivnega pojmovanja kulturnih tradicionalnosti in nacionalne kulture, preko humanističnega sentimentalizma, akademskega hermetizma tudi progresivne moderne struje in idealistično pobarvane ekstreme. Prav tu je — v spoznavanju in pravilnem vrednotenju tega — prava vrednost kluba kulturnih delavcev.

— Ali po tvojem mnenju v Kranju pogrešamo določene oblike kulturno-umetniške dejavnosti oz. ali naj bi bile nekatere dejavnosti živahnejše? Katere?

»Kulturno življenje v Kranju je dokaj razgibano. Če nam je ta razgibanost premajhna, je to resnično pozitiven pojav. Če me sprašuješ po umetniških dejavnostih, bi rekel, da je vseh premalo.

Te besede nekaj povedo, ne povedo pa bistva. Bistvo je v kvaliteti. Menim, da je čas preiti iz vseh mogočih oblik kulturnega dela kulturnih organizacij in institucij v kulturno vsebinsko problematiko. Samo tako lahko postanejo dejavnosti živahnejše. Katere? Vse!

— Ali meniš, da občina in delovne organizacije dajejo dovolj sredstev za kulturo? Če ne, za katere dejavnosti ne? Ali meniš, da bi občina realno za kulturo lahko namenila več?

»Sredstev za kulturo ni dovolj. Ne gre samo za sredstva, ki jih prejemajo kulturne institucije — katerih delokrog je od sredstev odvisen — predvsem gre za širšo nekompromisno pojmovanje, da je kultura namenjena vsem našim ljudem, da je absolutni del njihovega življenja, potrebna kot vsakdanji kruh. Ustvariti takšne pogoje, da se bo naš človek kulturno osvestil, da bo lahko zadostil vsem svojim kreativnim in rekreativnim kulturnim hotenjem — to je so-

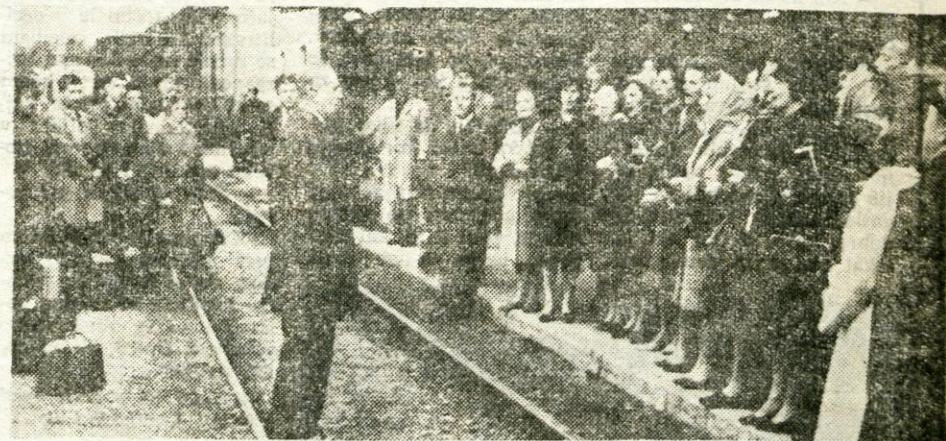
cialistična dolžnost. Dosedanje financiranje kulture je preveč togo, administrativno. Treba bi bilo ustvariti takšen finančni mehanizem, ki bi dajal večje možnosti sodelovanja, neposredne demokratičnosti in samoupravnosti našega delovnega človeka.

— Kaj meniš o očitkih, da je klub preveč ekskluzivna institucija?

»Čeprav sem ekskluzivnost že prej omenil, bi bilo prav, da to nekoliko osvetlim. Očitek ekskluzivnosti prihaja prav iz tistih vrst, ki sami to zavestno v kulturi delajo. Predvsem je to domena nekaterih študentov, ki imajo v zakupu študentski list Tribuno. Poznavalci tega lista prav dobro poznajo razpoloženje širokega kroga ljubljanskih študentov, ki so se ekskluzivnosti kulture v tem listu resno uprli. Prav tako je pri kulturni reviji Problemi. Klub in člani kluba ne polemizirajo s precej naivnimi in dokaj nesramnimi članki nekaterih ekskluzivnih skupin kranjskih študentov, ker menijo, da je to naloga progresivnih sil v mladinskih in študentskih organizacijah.

A. Triler

Poročali smo že, da je v soboto, 22. aprila prispel na štiridnevni obisk v Kranj holandski pevski zbor Inter Nes. Na sliki: s sprejema na kranjski železniški postaji.



Trgovsko podjetje

SAVICA

Bohinjska Bistrica

s svojimi poslovalnicami čestita vsem delovnim ljudem za njihov praznik. Cenjene odjemalce obvešča, da ima na zalogi vse vrste živil, električne aparate, štedilnike in pralne stroje, stanovanjsko opremo, galanterijske, tekstilne in ostale potrebščine.

V nekaj stavkih

STRAŽISCE. koncert moškega pevskega zbora DPD Svoboda ob petnajstletnici — V soboto, 29. aprila ob 20. uri bo v domu Partizana v Stražišču koncert moškega pevskega zbora DPD Svoboda. Koncert bo počastil pomemben jubilej zbora — petnajstletnico obstoja. Pevci bodo tokrat nastopili v novih, enotnih oblekah. Zbor bo dirigiral zborovodja Edo Ošabnik. Po koncertu bo zabava s plesom.

KRANJ: proslava v počastitev 27. aprila, 1. maja in 9. maja — Danes, 27. aprila bo ob 17. uri v prostorih skupščine občine Kranj proslava v počastitev 27. aprila, 1. maja in 9. maja. V kulturnem sporedu bosta sodelovala Prešernov pevski zbor in kranjski simfonični orkester.

KRANJ: dva literarna večera — Društvena komisija pri občinskem komiteju ZMS Kranj je v zadnjem času pripravila spet dva literarna večera. Na prvem so Duša Repinc, Ivica Mohorko, Miran Bogataj in Marko Meden brali dva sonetna venca kranjskih dijakov Brede Kompoš in Marjete Brence, na klavir pa je igrala Vida Prinčič. Na drugem večeru so se predstavili sodelavci revije Problemi. Oba literarna večera sta bila v renesančni dvorani Mestne hiše.

PRAGA: razstava gorenjskih likovnikov — Od 28. aprila do 15. maja bodo nekateri gorenjski likovniki razstavljali v Pragi v galeriji združenja čeških pisateljev. Gorenjski likovniki vračajo s tem obisk češkimi likovniki, ki so v avgustu lani razstavljali v Kranju in Škofji Loki. Razstave v Pragi so se udeležili z grafik in ilustracijami Ive Subić in Melita Vovkova, samo z grafik Milan Batista, Stefan Simonič in Vinko Tušek, s slikami pa Henrik Marchel. Za to razstavo je odbor DSLU Gorenjske izdal skromen katalog s kratkimi podatki o razstavljalcih. Katalog je preveden v češki jezik in služi obenem kot vabilo za otvoritev razstave.

SKOFJA LOKA: razstava del gorenjskih likovnikov — V galeriji v Loškem muzeju bodo 5. maja ob 18. uri odprli razstavo del gorenjskih likovnikov. Ta razstava je bila že v Kranju in na Jesenicah, vendar bo v Loki razstavljenih več del zaradi večjega galerijskega prostora. Ob otvoritvi bo pel kvartet Zvonček.

SKOFJA LOKA: razstava o partizanskem tisku, tehnikah in tiskarnah na Gorenjskem — Danes, 27. aprila ob 18. uri bodo v oddelku NOB Loškega muzeja odprli razstavo o partizanskem tisku tehnikah in tiskarnah na Gorenjskem, ki jo je pripravil Gorenjski muzej v Kranju. Ob otvoritvi bosta v galeriji združena orkestra glasbenih šol iz Loke in iz Domžal ter mladinska pevska zbora gimnazije Loka in glasbene šole Domžale izvedla kantato za zbor in orkester »Sreča umreti je za svoj narod«, avtorja Tomaža Habeta, ki bo tudi dirigiral.

TRŽIČ: razstava tržiških slikarjev — V torek, 25. aprila so v prostorih delavske univerze v Trzinu odprli razstavo tržiških slikarjev Milana Batiste, Kamila Legata, Jožeta Megliča in Dušana Premrla. Vsi razstavljajo po 5 del, le Batista 3; največ jih je v oljni tehniki, Batista pa razstavlja dela v mešani tehniki. Ob otvoritvi je o delu slikarjev govoril direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec. Razstava bo odprta do 6. maja.

Odgovor na vprašanja in govornice o gradnji šole na Zlatem polju V šoli je predviden kabinetni pouk

To bo prva takšna šola v kranjski občini — Do zastoja pri gradnji ni prišlo zaradi spremembe glavnega načrta in slabe strehe, ampak zaradi spremenjenega učnega programa za kabinetni pouk

Ker so občani na zadnjih zborih volivcev postavili več vprašanj o gradnji šole na Zlatem polju in so se razširile najrazličnejše govornice, je kranjska skupščina na eni izmed sej sprejela sklep, da se v našem časopisu objavi odgovor in pojasnilo o poteku priprav, načrtu in gradnji šole.

Pri izbiri projekta šole je razen prosvetnih delavcev in drugih sodeloval tudi svet za urbanizem. Ta svet je na 19. seji 29. decembra 1964 sprejel naslednji sklep: »Za zidalni načrt predvideva na Zlatem polju enonadstropno šolo. Zato predložiti trinadstropen projekt ing. arh. Navinška ne ustreza, ker ne spada v predvideno okolje. Širša lokacija za gradnjo nove šole se lahko odobri. Pred izdajo odločbe o ožji lokaciji pa je treba predložiti načrt šole, ki bo arhitektonsko usklajena z okoljem, predvidenim po zazidalnem načrtu za severni del mesta. Svet predlaga skladu za financiranje izgradnje šolskih poslopij v občini Kranj, da dobi še druge projektante, da bi skupaj s kranjskimi urbanisti izbrali projekt šole, ki bi funkcionalno in oblikovno najbolj ustrežal.«

Takšen projekt so potem iskali po vsej Sloveniji. Ker pa tega ni bilo moč dobiti, je objekt arhitektonsko oblikoval in izdelal ing. arh. Kristl iz Ljubljane.

V šoli na Zlatem polju je predviden kabinetni pouk in bo to prva takšna šola v kranjski občini. Vsi razredi bodo na južni strani in osvetljeni samo s svetlobo z južne strani. Svetloba bo padala v razrede pod takšnim kotom, da ne bo nobenih svetlobnih odbojev. Vsi prostori za kabinetni pouk (specialne učilnice) pa bodo usmerjeni na vzhodno stran. Zaradi spremembe učnega programa kabinetnega pouka pa je bilo treba spremeniti prvotni načrt. Ker je bila v šoli predvidena samo ena učilnica za pouk fizike in kemije, je bilo treba načrt spremeniti in bosta sedaj dve učilnici — ena za pouk fizike in druga za pouk kemije in biologije. Podobna sprememba je bila potrebna tudi pri telovadnici. Prvotno je bila mišljena telovadnica samo za šolo, kasneje pa so načrte spremenili in telovadnico povečali. Tako bodo v telovadnici lahko razne športne prireditve, v njej pa bo tudi petsto sedežev za gledalce. Zraven te telovadnice bo tudi manjša telovadnica za parterno telovadbo in pokrita lopa za razgibalne vaje.

Šola bo zgrajena iz betona in kasneje ne bo nobenih stroškov z vzdrževanjem (ometi, pleskanje). Razen tega bodo notranji prostori

obdelani z lesom, kar bo ugodno vplivalo na počutje učencev. Da ne bi v šoli prišlo do prevelikih toplotnih razlik, bodo vse zunanje stene izolirane s pluto. Prerez zunanje stene izgleda takole: 20 cm betonske stene, 4 cm plute, 2 cm zraka in 4 do 8 cm debela betonska fasadna obloga. Prav tako bodo učilnice na jugu zasenčene z betonskimi senčniki, zbornica in drugi prostori pa z aluminijastimi žaluzijami. Najbolj pa bodo majsko, junijsko in septembrsko pripekanje sonca z južne strani oblažila drevesa pred šolo. Prednost betonske gradnje pa je tudi v tem, da bo v šoli boljša zvočna izolacija.

Takšna arhitektura in način gradnje pa zahteva tudi drugačno streho. Predvidena je ravna streha. Zaradi slabih izkušenj tovrstnih streh pa je občinski gradbeni inšpektor zahteval mnenje zavoda za raziskavo materiala v Ljubljani o projektirani strehi. Zavod je priporočil, naj bi streho naredili z najboljšim materialom, ker so bili najbolj pogosti vzroki za razne težave pri teh strehah ravno slabi materiali, pomanjkljiva dokumentacija projektov in slaba izdelava. Tako bo streha na šoli zgrajena iz istega materiala kot na športni hali Tivoli v Ljubljani, oziroma takšna, kot je po sanaciji urejena na Komunalni banki v Kranju.

Po trditvah projektanta, zavoda za raziskavo materiala in izvajalca, so torej vse govornice in pomisleki med občani neutemeljeni. Res je prišlo med gradnjo do nekaterih zastojev, ki pa so zaradi sprememb prav gotovo upravičeni. Sicer pa bi do zakasnitev prišlo tudi, če bi gradnja v redu potekala. Zaradi podražitve pri gradnjah ostalih šol v občini bi najbrž morali gradnjo šole na Zlatem polju ustaviti zaradi pomanjkanja denarja. To pa sedaj ne bo potrebno, ker je denar za nadaljevanje gradnje že pripravljen.

Sedaj ima investitor vse načrte in ustrezna mnenja zavoda za raziskavo materiala v Ljubljani, razen glavnih in detajlnih načrtov za telovadnico, katere zavod za raziskavo materiala še vedno pregleduje. Zato bo — vsaj tako zatrjujejo — gradnja šole odslej potekala po predvidenem programu.

A. Zalar



BRAUN — SIXTANT

Električni brivski aparat

RADIO SCHMIDT

Klagenfurt — Celovec

velika trgovina

za male ljudi

Ob osnutku zakona o varstvu narave Varstvo narave - sestavni del prostorskega planiranja

Od 15. do 21. maja letos bo prvi teden varstva narave na Slovenskem — Od varstva narave pred človekom do varstva narave zaradi človeka

Ideja o potrebi varstva narave, t.j. njenih znamenitosti, pokrajinskih lepot in naravnih dobrin, je v svetu že zdavnaj prerasla okvire ljubiteljskega; postala je sestavni del nacionalnih gospodarskih in kulturnih programov. Seveda je ob tem tudi varstvo narave doživelo velik idejni razvoj, ki ga na kratko lahko označimo z besedami: od varstva narave PRED ČLOVEKOM do varstva narave ZARADI ČLOVEKA.

Varstvo narave — kot ga pojmuje v najširšem smislu — je danes splošno priznано kot posebna stroka. Čeprav zelo raznorodna. Razen naravoslovnih (biologija, geologija, hidrologija, geografija itd.), biotehničnih (agronomija, gozdarstvo, lovstvo, ribištvo) in drugih gospodarskih vej (vodno gospodarstvo, varstvo tal in zraka itd.) obsega tudi ekonomiko, medicino in druga področja, neposredno pa se vključuje v prostorsko planiranje. Temeljni pomen varstva narave je v tem, da skuša vskladiti odnose med človekom in naravo tako, da se omogoči smotno in trajno uživanje narave in izkoriščanje naravnih dobrin.

Prve pobude za varstvo narave so prihajale iz vrst naravoslovcev. Danes vidimo, da se ideja širi prav tako na tehniška in celo na humanistična področja. Se več: človek kot sestavni del družbe je postal izhodišče, človek kot biološki osebek pa cilj varstvenih prizadevanj. Trditev, da je varstvo narave družbena nujnost, ni le modna krilatica. Naraščanje prebivalstva, zmanjševanje obdelovalnih površin in izginjanje prvobitne narave to trditev vsak dan znova potrjujejo. Varstvo narave po teh širših kriterijih lahko

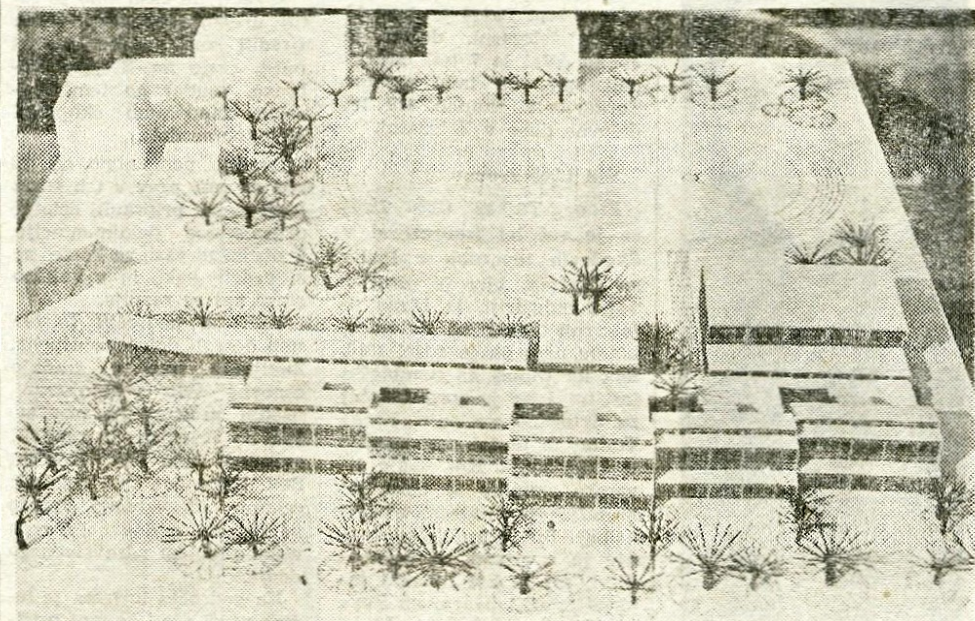
razdelimo v tri glavne smeri: prvič, varstvo naravnih znamenitosti (iz znanstvenih nagibov), drugič, varovanje lepe ali značilne pokrajine (iz splošno kulturnih in rekreacijskih nagibov), in tretjič, racionalno izkoriščanje naravnih dobrin (iz gospodarskih nagibov).

Pred nedavnim (10. aprila) je bila v Ljubljani tiskovna konferenca o varstvu narave, ki sta jo sklicala republiški sekretariat za urbanizem in Prirodoslovno društvo Slovenije. Konferenca je bila sklicana ob izdelanem osnutku zakona o varstvu narave, ki ga Slovenija z veliko zamudo sprejema kot zadnja jugoslovanska republika. Osnutek zakona je republiški sekretariat za urbanizem dal pred dnevi v javno razpravo. Osnutek je bil izdelan že pred dvema leti, pred dobrim mesecem pa je bil predelal in prilagojen današnjim razmeram. Predvidevajo, da bo skupščina SR Slovenije zakon sprejela že letos.

Zakon se smiselno vključuje v skupino predpisov o področju regionalnega in urbanističnega načrtovanja. Predvideva ustanovitev posebne službe za varstvo narave, za izhodišče vseh ukrepov pa postavlja opravljeno pokrajinsko ovrednotenje. Ovrednotenje pokrajine je tudi osnova za regionalne prostorske in urbanistične načrte; to zagotavlja prisotnost varstva narave pri vseh dogajanjih v pokrajinskem prostoru. Osnutek zakona deli zavarovane objekte v šest skupin; razglasjanje treh je prepuščeno republiki, drugih treh pa občinskim skupščinam. Služba varstva narave je organizirana v republiškem zavodu in občinskih organih. V jugoslovanskem merilu je novost v tem, da se varstvo narave prenaša iz področja kulture na urbanizem. (O osnutku zakona o varstvu narave bomo več pisali v oni izmed prihodnjih števil Glas.)

Na tiskovni konferenci so predstavniki Prirodoslovnega društva sporočili tudi, da bo od 15. do 21. maja letos poseben teden varstva narave, ki časovno sovпада z razpravo o osnutku zakona o varstvu narave. Podoben akcijski program za ta teden bo pripravil poseben odbor.

- at



Maketa nove zlatopoljske šole. V ozadju športno igrišče in za njim predvideni stanovanjski bloki, ki naj bi jih v prihodnjih letih zgradili na severnem delu Zlatopolja vse do predvidene avtomobilske ceste.

Rodbine Bernard + Torkar + Vister = 1303 let delovne dobe v železarni

Življenje se je kopalo v znoju in kalilo jeklo ter ljudi

Pokojni Nikolaj Bernard, ki je v jeseniški železarni delal 62 let in bil upokojen, ko je dopolnil 81. let, bi nam lahko povedal, da so delavci nekoč prejeli plačo samo dvakrat na leto.

Če bi mogli govoriti delavci, ki so živeli pred 100 leti, bi zatrjevali, da imamo raj na zemlji. Pa vendar se nam včasih dozdeva, da so vse tegobe in žrtve na rame njih naše generacije.

Zbral sem podatke za tri železarske družine, ki so rastle in se širile, tako kot je rastle in napredovala Železarna.

Bernardi so prišli iz Češke

Leta 1839. je iskal baron Zois tri strokovnjake, ki bi znali postaviti valjarno v Bohinju. Na objavljeni razpis so prišli iz Češke ključavničar Albert Bernard, mizar Klerih Koch in livar Koch. Ti trije mojstri so po nekaj letih dela postavili prvo valjarno na področju Jugoslavije. Do takrat so železo obdelovali ročno s kladivom.

Nikolaj Bernard, sin Alberta Bernarda, je nastopil službo v železarni v Bohinju 1868. leta, ko je bil star 19 let. V železarni je delal polnih 62 let in bil upokojen 1930. leta v starosti 81. let. Umrl je 1941. leta. Dve leti pred smrtjo je opisal življenje in delovne pogoje v razvojni dobi železarne. Ko je Nikolaj nastopil službo v železarni v Bohinju, je bilo tovarniško poslopje na prostem, brez ograje. Tovarna je takrat imela naslednje obrate: plavž, roštanec, ogarno, livarno, mizarstvo, kovačnico, kovačnico poleg ključavničarjev, rudarjev, voznikov, »friserjev« in valjavcev. Rudo so kopali na »Pozabljenem« na Rudnem polju in v Bači na Primorskem. Premoga in koks niso poznali, oziroma ga niso uporabljali v železarni. Železo so varili kos za kosom, preden je nastala železna dolžina, nato so ga šele obdelali. Poleg valjanega in kovanega železa so izdelovali tudi strojne dele. Kotna zobata kolesa od 500 do 1000 mm premera so ulivali in obdelovali za Dunaj. Vodne turbine, bate in obroče za parne stroje, vodne žage in železne ograje je kupovala Ljubljana. Priprave za čiščenje kanalov so potrebovali v Trstu.

Tovarniške izdelke so prevažali z vozovi in konji v Kamno Gorico, Kropo, Tržič, Železnike, Ljubljano in celo v Trst.

Plača dvakrat na leto

Nekvalificirani delavci so zaslužili od 40 do 60, kvalificirani delavci pa od 70 do 80 krajcarjev na dan. Plačo niso delili vsak mesec kakor danes. Ob kresu so delavci dobili akontacijo, izplačilo zaslužka pa na koncu leta. Seveda, če je lastnik imel dovolj denarja, v nasprotnem primeru so ga izplačevali čez leto ali dve, pač takrat, ko je bil denar. Živež so delavci kupovali na up, samo namesto moke so lahko dobili le žito, ki so ga morali sami dajati v mlin.

Delovni čas je trajal poleti zjutraj od petih in zvečer do sedmih, pozimi pa od šeste do sedme ure zvečer. Med tem časom so imeli pol ure za zajtrk in eno uro odmora za kosilo.

360 let delovne dobe

Nikolaj Bernard je imel tri sinove in tri hčerke, ki so se vsi razen Elizabete zaposlili in delali skupno 117 let v železarni. Sinovi in hčere le-teh so se tudi zaposlili v železarni, tako da smo skupno izračunali, da ima rodbina Bernard 360 let delovne dobe v Železarni.

Železarska rodbina Torkarjevih

Torkarjevi izhajajo iz stare železarske družine, ki deluje pri gorenjskem železarnstvu že čez 160 let. Janez Torkar se je 1826. leta zaposlil pri plavžu v Bohinju. V



Stanka Torkar-Geršakova



Bernard Jože

mladosti je prevažal z Rudnega polja rudo, kasneje je napredoval in imel nadzorstvo nad tovarniškimi rudokopi. Njegov sin Peter je 1864. leta začel delati pri kupolkah, nato pa pri plavžu na Savi kot predelavec. Kot plavžarski mojster se je ponesrečil in umrl v 42. letu starosti. Zapustil je hčerko in štiri sinove. Hčerka Marija je delala kot dninarka v stari opekarni na Savi, kasneje pa kot mežnarica v cerkvi, ki jo je vzdrževala takratna Kranjska industrijska družba. Sin Franc je delal 60 let v železarni in postal najboljši delovodja in obratovodja livarne. Anton je bil delovodja žičarne in je delal 50 let v železarni. Tudi njegov brat Pavel je delal 51 let v železarni, dočim je Janko delal le 7 let. Izračunali smo, da ima rodbina Torkarjevih skupno 479 let delovne dobe v Železarni.

Vlil 1.200 zvonov

Franc Torkar (1880–1957) se je več let izobraževal v Škodovih tovarnah v Plznu na Češkem, kjer je delal v vojni industriji. Iz Plzna se je vrnil nazaj na Jesenice, kmalu nato pa je odšel 1910. leta na Dunaj na tehnološki inštitut, kjer je opravil tečaj za avtogeno varjenje. Franc Torkar je postal prvi varilec v Jugoslaviji. Kot vodja livarske skupine je opravljal najtežje in najzamočnejše naloge. Svoje praktično znanje je uveljavil po osvoboditvi, saj je kot livarski inštruktor učil livarje na Ravnah, Mariboru, Celju in Ljubljani, Solkanu, Beogradu, Banja Luki, Osijeku, Smederevu, Varešu, Zenici in Želez-

nikih. 1949. leta je vlil orjaška stojala za valjarno debele pločevine na Javorniku. To so bili najtežji odlitki, ki so bili do tedaj vliji v jugoslovanskih železarnah.

Pred vojno je Franc Torkar vlil v jeseniški železarni 1.200 zvonov, ki zvonijo širom po naši domovini. Njegova hčerka mi je pripovedovala, da je bil oče tako zavzet za delo, da se je sredi noči zbudil in začel risati modele za razne odlitke.

Vistri so iz Koroške

Simon Vister je kot 18-letni fant prišel s Koroške 1894. leta na delo v železarno. Na Jesenicah se je poročil in delal polnih 52 let v železarni. Njegovi sinovi Alojz, Albin, Gustelj, Maks, Stanko,

Ciril in Viktor imajo preko 40 let delovne dobe v Železarni, le Francelj je delal v železarni samo devet let, nato je odšel v drugo službo. Oče in njegovi sinovi so opravili skupno 344 let delovne dobe v železarni, skupno z njihovim potomstvom pa 464 let.

Predstavili smo bralcem tri železarske rodbine, ki so opravile skupno 1303 let delovne dobe v železarni.

Takih družin je na Jesenicah še več. Ker bo železarna čez dve leti praznovala 100 letnico ustanovitve, bi bilo zanimivo te podatke zbrati od vseh rodbin, katerih predniki so delali v železarskih obratih po Gorenjski še pred ustanovitvijo Kranjske industrijske družbe.

Jože Vidie

Potekla je mandatna doba predsedniku jeseniške občine

Ludvik Slamnik: delal sem za razcvet jeseniške občine

Našel sem ga v pisarni, kjer je iz predalov dajal na mizo razne papirje, knjige, literaturo ter razne zapiske. Vsak list papirja je dvakrat pregledal, da bi ugotovil, če ga bo še potreboval. »Pospravljam svoje stvari in pripravljam prostor za novega predsednika,« mi je dejal, ko sem ga zaprosil za kratek pogovor. Najin pogovor se je sukal o uspehih, ki jih je občinska skupščina dosegla v dosedanjem sestavu v zadnjih štirih letih.

»20 let je bil na Jesenicah problem preskrbe občanov s kruhom. Ta problem smo rešili za ceno marsikaterih odrekaj.

Vrsto let smo vedeli, da na Jesenicah ni vode, a nismo imeli korajže, da bi začeli z gradnjo vodovoda. Letos bo prva faza vodovoda dokončana.

Uspeli smo elektrificirati vse zaselke in krožno povezati tokovod na Jesenicah. To pomeni, da nobeno gospodinjstvo na Jesenicah ne more biti več kot dve do tri minute brez elektrike, če ni večje okvare na trafopostaji.

V zadnjem času smo se lotili urejanja občinskih cest. Uredili smo podvoz, Savski most, cesto na Blejsko Dobrovo, vendar na tem področju zapuščamo skupščini še ogromno delo.

Izredno pomembno se mi zdi, da smo prav v teh štirih letih uspeli pripraviti celotno urbanistično dokumentacijo. V občini ni vasi, za katero ne bi vedeli, kako in v kakšno smer naj se razvija.

Tudi na področju šolstva smo dosegli določene uspehe. Zaključili smo z gradnjo osnovne šole v Mojstrani, uredili prostore za posebno šolo na Jesenicah in razširili osnovno šolo na Koroški Beli. Dokončno smo izpolnili celotno zdravstveno mrežo in spravili z dnevnega reda večni problem zdravstvenega doma.

Na področju turizma je ledino začel orati že moj predhodnik France Treven, mi pa smo začeto delo nadaljevali in v tem času dokončali

hotel Prisank, Tičarjev dom, depandanso hotela Prisank, trgovski center v Kranjski gori in žičnico na Španov vrh.

V tem obdobju smo odprli več kot 20 večjih trgovskih lokalov. Veliko smo storili tudi na področju investicij za športne objekte.

Tovariš Slamnik ni naštel vseh uspehov, ki jih je občinska skupščina dosegla v zadnjih štirih letih. Zato sem ga zaprosil naj pove, kakšno »zapuščino«, oziroma »oporo« zapuščata svojemu nasledniku in občinski skupščini v novem sestavu.

»Dobro bi bilo, če bi začeli uveljavljati zamisel o finalizaciji železarskih polizdelkov. Drobna železarska industrija ima na Jesenicah vse možnosti za razvoj. To bi morala biti prva naloga skupščine. In drugo, tam kjer smo mi nehali s komunalnimi investicijami, naj skupščina nadaljuje z delom in po možnosti zgradi v tem času vsaj eno osnovno šolo.

Ob koncu najinega pogovora je še dejal:

»Moram reči, da v svoji mandatni dobi nisem naletel na nerazumevanje pri občanin, zelo redko pri občanih in poslovnih prijateljih. Skušal sem delati za razcvet mesta Jesenice. Pri številnih nalogah sem mogoče imel tudi kakšen spodrselaj. Vsem odbornikom in občanom najlepša hvala za sodelovanje in zaupanje.

V imenu redakcije Glasa sem se tovarišu Slamniku zahvalil za sodelovanje z našim časopisom.

Jože Vidie

Najdrznejša akcija partizanov med vojno na Jesenicah

Atentat na župana Karla Lukmana

»Smrt izdajalcem«
je siknil Tone in pritisnil
dvakrat na petelina

Stara ruska pištola pripoveduje

»Smrtna kazen za tistega, ki ne odda orožje nemškim vojaškim ali civilnim oblastem«, so oznanjali in grozili Nemci prve dni okupacije. Jožko se za takšne grožnje ni zmenil. Otroško je vrtel v roki dve pištoli in rekel materi: »Mama, tokrat se bomo pa zares udarili!« in nežno pogledal pištoli kot da ima v rokah dva kanarčka.

Nekega dne so se pri planinskem domu na Lubniku pri Škofji Loki nepričakovano pojavili nemški policisti. Jožko je vedel, da so prišli ponj. Pognal se je proti gozdu, toda omahnil je smrtno zadet samo nekaj metrov od hiše. Pod stopnicami sta ostali dve pištoli. Planinski dom na Lubniku so Nemci zaprli.

Nekega mrzlega jutra v marcu 1942. leta sta se od Valvazorjeve kočice pod Stolom otrnili dve ženski in hiteli proti dolini. Sneg je škripal pod nogami in dramil zlobno jutranjo tišino.

V Žirovnici sta ženski vstopili na vlak in se odpeljali do Škofje Loke. Kmalu sta potrkali na vrata škofjeloškega Gestapa, oziroma na sedežu nemške tajne policije. »Ključ bi želeli«, je dejala starejša ženska, »ključ od vrat planinskega doma na Lubniku«. Ker gestapovec ni ničesar odgovoril, temveč ju je hladno opzoval, je mlajša posegla v besedo: »Saj vendar veste, da smo živeli na Lubniku in da imamo tam še nekaj svojih stvari«.

Gestapovec je nejevoljno in z nezaupanjem izročil ključ ter ostro zabičal, da ga morata do večera prinesiti nazaj.

Proti planinskemu domu na Lubniku sta hiteli Pečarjeva mama in njena hčerka Zlata. Jožko Pavlica je bil posinovljenec Pečarjeve, oziroma Valvazorjeve mame, kakor so ji kasneje rekli partizani. Jožko je padel, pod stopnicami pa sta ostali njegovi dve pištoli. Vsaka ena sta dali v torbico in se takoj vrnili nazaj v Škofjo Loko. Gestapovcem sta vrnila ključ, tem pa se niti sanjalo ni, da ženski nosita v torbici dve pištoli za partizane.

Tretji gre v akcijo

Partizansko vodstvo je Lukmana obsodilo na smrt prve dni marca 1942. leta. Akcija je bila izredno težka in tvegana. Prvi, ki je bil določen da ubije Lukmana, je bil 21-letni Stanko Sekardi z Javornika. Sekardi je odšel na Jesenice že marca 1942. leta, da poišče Lukmana, toda to mu ni uspelo. Nekaj dni kasneje je Sekardi zaradi

izdajstva padel. Za akcijo so določili drugega partizana, toda tudi ta se je vrnil in povedal, da je akcijo nemogoče izvesti, ker Lukmana spremlja osebna straža.

Taborišče Cankarjeve čete je bilo takrat deset minut hoda zapadno od Valvazorjeve kočice. Nekega dne sredi aprila se je Albin Žemva, komandir čete, vrnil iz doline v taborišče. »Tone«, je poklical mlajšega partizana nizke rasti. Oddaljila sta se nekaj metrov od borcev, potem mu je Albin povedal, da nekdo želi z njim govoriti, našel pa ga bo 100 metrov naprej v gozdu. Tako se je Tone sestal z Viktorjem Kejžarjem, članom okrožnega komiteja Komunistične partije za Jesenice. Zaradi stroge partizanske konspiracije (tajnosti) Viktor ni želel, da ga vidijo vsi borci čete. Ko je zagledal Toneta, ga je vprašal, če ve zakaj ga je poklical. »Vem«, je odgovoril Tone. »No, kaj veš?« sprašuje Kejžar. »Potrebno bo nekoga likvidirati,« je domneval Tone. Ker je zaman ugižal koga bo moral likvidirati, mu je Kejžar povedal, da je to jeseniški župan. »Ne silim te, toda če upaš to storiti, povej!« mu reče Viktor. Tone je brez razmišljanja odgovoril: »Danes bo mrtev.« »Ne prenašli se, danes je to nemogoče,« mu je odvrnil Kejžar. Tone je Kejžarja še vprašal, če je poskrbljeno za umik po atentatu. »Na Jesenicah ti ne moremo pomagati. Tvoja stvar je, kako boš akcijo izvedel in kako se boš umaknil,« je dejal Viktor in nato sta se razšla.

Komandir čete je čez nekaj minut potrepljal Toneta po ramenu in mu povedal, da ima za njega pripravljeno novo civilno obleko. Zvečer sta odšla k Valvazorju, kjer je Tone dobil dva kosa mesa, kos kruha in čaj za noč. Tam je dobil tisto pištolo na bobenček s šestimi naboji, ki sta jo mama in Zlata prinesli s planinskega doma na Lubniku. Komandir mu je svetoval naj vzame obe pištoli, ker sta bili že obe močno zarjaveli.

Tone se je spustil v temno noč po pobočju Karavank proti Jesenicam. Spremljal ga je borec Florijan Majhen, ki je bil oborožen s puško. Pod neko smreko na Mirci sta prebedela do jutra. Florijan ni vedel kakšno nalogo ima Tone. Nihče v četi to ni smel vedeti.

Hrabro v drzno akcijo

Okrog pol dvanajste ure dopoldne sta se Tone in Florijan poslovila. Bila sta predvojna prijatelja. Ob slovesu je Florijan zajokal kot otrok, kajti slutil je, da Tone odhaja na nevarno pot. »Nikoli več se ne bova videla,« je dejal Florijan in s solznimi očmi krepko stisnil Tonetu roko. Tone je hladnokrvno odgovoril: »Če me bodo zasledovali, streljaj in meri dobro, da mi s tem kriješ umik.«

Po stopnicah pri hotelu Korotan je prišel Tone na cesto in se pomešal med ljudi. Kmalu je srečal tri študente, ki so ga dobro poznali. Dal jim je znamenje, naj molče in gredo naprej. Ko pa je opazil, da so šli v železniški podvoz pri hotelu Triglav, je odšel za njimi in jih povprašal o razmerah na Jesenicah. Med drugim je zvedel, da je dobil napačne informacije. Njemu so namreč povedali, da delajo uslužbenci občine do poldne, potem pa gredo na kosilo. Toda na občini so delali do pol ene, in to je pomenilo, da je Tone prišel prezgodaj na Jesenice. Zato je odšel do trgovine nasproti občine. Tu je pol ure ogledoval izložbena okna in opazoval osebe, ki so prihajale ali odhajale iz občinske stavbe.

Točno ob pol enih so uslužbenci začeli zapuščati občino. Če bi Lukmann takrat zapustil delovno mesto in šel na kosilo, bi še nekaj časa

živel; Tone namreč akcije ne bi mogel izvršiti, ker je prav takrat vozila mimo občine kolona nemških kamionov polnih vojakov.

Lukman se je pojavil na cesti ob 12.45 v spremstvu dveh žensk. Pet do deset metrov za Lukmanom sta šla dva njegova oborožena spremljevalca oziroma stražarja. Tone je hitro prekorlačil cesto in stopal takoj za Lukmanom. Pri hotelu Triglav, ki je nekoč stal nasproti hotela Korotan, je Lukman zavil v desno proti stopnicam, ki vodijo proti železniškemu podvozu. Na pozdrav spremljevalk je energično dvignil roko in odzdravil: »Heil Hitler!«. Ni uspel spustiti roke, že je začutil kako mu je nekdo nekaj trdega pritisnil v hrbet. »Smrt izdajalcem!« je siknil Tone in pritisnil dvakrat na petelina. Odjeknila sta dva strela in Lukman je padel smrtno zadet sredi pločnika Sodba naroda je bila izvršena. Nastala je splošna zmešnjava; ljudje so bežali na vse strani in kričali, Tone pa si je s pištolo v rokah utiral pot skozi množico čez cesto in mimo Korotana stekel po stopnicah proti Mirci. Ko se je pojavil na hišami, so ga opazili Nemci na železniški postaji in ga začeli obstreljevati. Hotel je še bol, pospešiti umik, toda začutil je močne krče v trebuhu, tako da se je komaj plazil naprej. Počasi je plezal v hrib in vsak otrok bi ga lahko dohitel. Če bi Nemci takrat vedeli, da ima atentator samo še štiri zarjavele nabojne in da je nekeje daleč v gozdu samo še en partizan s petimi naboji in puško, bi hiteli kot za stavo proti gozdu, da bi ujeli atentatorja. Tako pa so mislili, da je to delo več partizanov, ki so nekeje v bližini in Toneta sploh niso zasledovali. Ker so ga pri umiku ovirali gladki čevlji, jih je sezul in vtaknil v žep. Po grabnu je bil še sneg.

Čez pol ure se je sestal s Florijanom. Tone je bil namreč pr. umiku tako zbežan, da je bežal v napačno smer, zato sta se s Florijanom dobila šele čez pol ure. Takoj sta se napotila v taborišče, kjer ju je že pričakoval Karel Preželj, politični delavec v četi. Na vprašanje, kako je bilo na Jesenicah, je Tone glasno pred vsemi borci dejal: »Akcije nisem mogel izvršiti, ker je na Jesenicah nekdo ubil Lukmana in je nemogoče priti v mesto.« Tone je tako dejal zato, da nihče v četi ne bi posumil, da je on tisti partizan, ki je likvidiral jeseniškega župana. Akcija je močno odjeknila po svetu. O njej so poročali celo Amerikanci v eni svojih oddaj za Jugoslavijo.

Kdo je bil Lukman?

Lukmanovi izhajajo iz rodbine bogatih ljubljanskih trgovcev. Karel Lukman (1841—1906) je 5. septembra 1869. leta prisostvoval v Ljubljani ustanovnemu občenemu zboru Kranjske industrijske družbe ter kot delničar in soustanovitelj postal prvi ravnatelj jeseniške železarne. Njegov vnuk Karel Lukman je bil rojen 22. julija 1902. na Jesenicah. Do prihoda Nemcev je bil šef ekonomata železarne, ko so prišli Nemci pa je postal jeseniški župan.

Lukman je bil lovec in planinec. Dobro je poznal vsa pota po okoliških hribihi. Kot zagrižen nacist je vodil nemške policiste za partizani na Stol februarja 1942. leta. Povsod je stikal za partizani. Poznal je vse Jeseničane in je bil zato skrajno nevaren za razvoj osvobodilnega gibanja.

To je bila najbolj drzna akcija partizanov na Jesenicah med minulo vojno. Jožko Pavlica je padel, toda njegovi pištoli sta prišli v prave roke. Partizan Tone je izvršil sodbo v imenu ljudstva.

Jože Vidic

Razprodaja — ugoden nakup — novi vzorci — znižane cene

Domžalski majski sejem 67

od 5. do 15. maja 1967

Ju'ija Primčeva

Od srede maja bo v hiši pesnikove smrti v Kranju odprta razstava slikovnega in drugega gradiva o Prešernovi Lavri Juliji Primčevi in njenem rodu.

Hkrati pa bi radi, v ciklusu kakih treh ali štirih zapisov, očistili podobo žene, nesmrtno ovekovečene v čudovitem Sonetnem vencu — a v teku stoletja potem tolikokrat obsute z očitki in grajami, ker je zavrnila pesnikovo plamtečo ljubezen...

Čas je sicer že sam od sebe ublažil nekatere ostre črte, ki jih je slovenska kulturna javnost znova in znova poudarjala ob Julijinem imenu. Vendar ne bo narobe, če za uvod v to, prozaično rečeno »rehabilitacijsko akcijo«, prisluhnemo pisatelju spominov Janezu Trdini, pesnikovemu blejskemu soimenjaku Francu Prešernu, novomeškima duhovnikoma proštu Jerneju Arku in frančiškani p. Ladislavu Hrovatu ter prešernoslovcu dr. Francetu Kidriču.

Bridka dejstva

Cuteči častilci Prešernovi bržčas ne bodo mogli nikoli prav razumeti, kako je le mogla neka trgovčeva hčerka zavrniti tako neizmerno lepa in vzvišena pesnikova ljubezenska čustva.

Zato nas, preproste in nekritične prešernoljube, kar nekam streznijo besede dr. Franceta Kidriča:

»Dejstvo je, da se Prešeren Juliji ni dopadel, kakor že pred Julijo raznim dekletom ne, ki so bile njemu všeč. In nikdo ni upravičen, da bi Juliji zaradi tega bral levite, kajti pesniški talent le ni tista sila, zaradi katere bi se bilo dolžno njegovemu nositelju vkloniti vsako dekle.«

»Ljubezen pesnika, ki je umel prizadevanja pridobitnikov tako bridko ironizirati, a je imel sam malo smisla za vrednost denarja in praktične zahteve življenjske borbe, je trčila na mnogoštevilno, strnjeno in zavarovano fronto izrazitih gospodarstevskih tipov s posebno tradicijo, katerih odpor bi bila utegnila streti le pogumna deklica, ki bi bila v Prešerna tako elementarno zaljubljena kakor pesnik v njo. A to Julija ni bila...«

In potem je pričela leteti na Julijo, ki pravzaprav sama ni v ničemer odločala, najmanj pa v ljubezenskih zadevah, pravcata toča očitkov, žalitev in celo psovok. Da je našega pesnika domišljia vo prezrla in pozabila, — Več virov, ki jih bomo nanaizali, pa govori o Juliji povsem drugače, celo prijazno in toplo.

Blejski Prešeren

Prav posebno mesto gre pripovedi pesnikovega soimenjaka Franca Prešerna, ta bogatega Prešerna, kot so mu rekli pesnikovi domači. Bil je premožen posestnik na Bledu; veliki hotel Toplice je bil njegova last. Ker je v mladosti mnogo potoval, zlasti po Poljski, Rusiji, Italiji in Švici, si je pridobil izjemno bogato znanje jezikov. Pesniku je bil zaradi svoje šegavosti, duhovitosti in radodarnosti posebno ljub družabnik. Tako drag, da ga je prijateljem predstavljal kot svojega bratrance, čeprav si v resnici nista bila v sorodstvu.

Blejski Prešeren je čestokrat prihajal v Ljubljano in se tu udeleževal družabnega življenja. Sam doktor Prešeren ga je uvažal na kazinske prireditve in v svojo ljubljansko družbo. Saj je pesnikov soimenjak že tedaj slovel po svoji razgledanosti in znanju slovanskih jezikov ter imel hkrati poslub za prerodna gesla in pesnikovo literarno delo. Vedrega, mecenško razpoloženega, premožnega in neoženjenega mladega moža so Ljubljancani zato čestokrat videvali v svoji družbi.

Janezu Trdini je l. 1858 pripovedoval o Juliji Primčevi, ki jo je srečaval ob raznih družabnih prireditvah v Ljubljani.

»Neizrečeno ljubeč, mil in dražesten je bil Julijin obraz, nežnosti njegove ni moč popisati. Kolikor dalje si ga gledal, tem lepši in milejši se ti je dozdeval. Ni torej nobeno čudo, da se je Primčeva Julija započela tako globoko v pesnikovo dušo. Razen telesne je dičila to gospodično tudi duševna krasota. — Bila je nadarjena, olikana in taktna. — Razgovarjala se je z vsakim človekom pristojno, priljudno, naravno. — Bila je skromna in pametna. Nikomur se ni mogla zameriti. — Obiskovala je gledališče, tudi glasba in petje sta ji ugajali. Poleg nemških je ljubila tudi slovenske pesmi.«

Po teh in takih pripovedih Prešernovega soimenjaka, je Trdino še bolj micalo, da bi jo tudi osebno spoznal. Julija Primčeva, sedaj že gospa Scheuchenstuelova, je tedaj živela v Novem mestu. Leta 1858 je Trdino vodila pot po Dolenjski: »Zanimala me je Julija sedaj stokrat bolj kot prej in zarekel sem se za trdno, da ne bom miroval, dokler je ne bom videl na svoje oči in slišal na svoja ušesa.«

In res. Zela se je Trdini izpolnila! Od novomeških meščanov je zvedel, kje sta-

nuje in kdaj prihaja po opravkih v mesto. Potrpežljivo je čakal in dočakal:

Novomeško srečanje

»Že sem zagledal obraz tiste slavne žene, katere lepota je vdahnila Prešernu toliko brezsmrtnih pesmi in nam podarila po njem Sonetni venec, predragocen niz biserov, kateremu ne moreš najti tekmeča v vsej svetovni literaturi. — Srce mi je začelo utripati silneje in silneje, izpreletavalo me je čudno čustvo, neka poetična pobožnost, da bi kar pokleknil. — Uprl sem vanjo oči in jo gledal tako pozorno in zamaknjeno kakor še nikoli nobenega človeka. — Obrazek ji je bil blede in nežne, kar se le misliti more. Nje vedro čelo, mali nosek, mala preljubka usteca, velike, svetle, dobrodušne oči in poteze v vsem obličju so me živo spominjale naše dične Josipine Turnograjske. Po moji sodbji ji je bila tako podobna, kot da bi ji bila rodna sestra. — Gledal sem Julijo samo nekoliko trenutkov — a njena podoba se mi je tako globoko vtisnila v spomin, da je ne bi mogel pozabiti nikoli. — Slišal pa sem tudi, da je s prijateljico, ki jo je

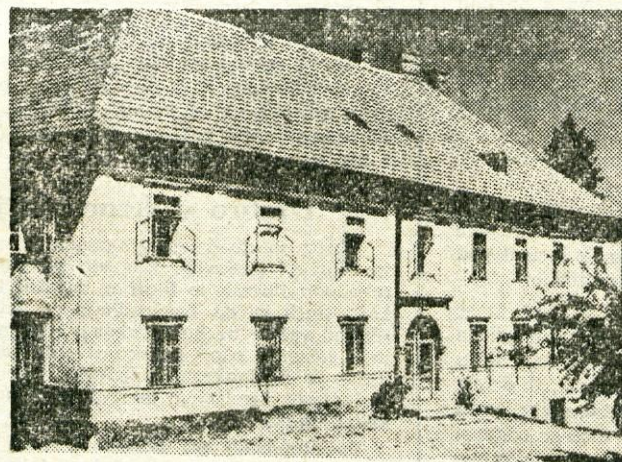
hipu znašel in ji drobiž sam ponudil.

Prijazno se mu je nasmehljala in se za uslugo zahvalila: »Bog Ionaj, gospod! Oni so menda popotniki. Tukaj je malo sveta pa se vsi poznamo, njih pa še nisem nikoli videla!« Povedal ji je Trdina, da potuje po Dolenjski, da bi deželo bolje spoznal: doslej jo je poznal le iz knjig. Gospa Julija se mu je nato rahlo priklonila: »Pa srečno rajžo! Se enkrat hvala za drobiž!«

Potem je Trdina po Juliji še spraševal. Kaj menijo o njej Novomeščani, je hotel vedeti. Slišal je marsikaj, a ničesar slabega. Že to je bilo dobro znamenje, da se o njej ni dosti govorilo. Kakor je puščala ona druge v miru, tako so jo puščali v miru tudi ljudje. Zvedel je Trdina, da je Julija vzorna soproga, brižna gospodinja, svojim otrokom pa ljubezniva mati. — Rada je čitala knjige, najraje je ostajala doma, v družini.

Dolenjski bard

Janez Trdina se je l. 1866 vrnil v Novo mesto. To pot kot še razmeroma mlad, kazensko upokojeni profesor. Ker je vzgajal mladino v



Novomeško bivališče Julije Primčeve gradič Na mostku

na poti spremljala, govorila slovanski.«

Tako topel vtis je napravila na mladega Janeza Trdino tedaj že 42 letna a še vedno lepa Julija Primčeva, krotka in nežna soproga mogočnega oblastnika, predsednika okrožnega sodišča Jožefa pl. Scheuchenstuela.

Trdina je Julijo še enkrat videl. Počakal jo je drugega dne, ko jo je opravke vodil čez most v mesto, na trg. Slišal je, kako je naročila spremeljevalki, naj ji gre menjat denar v drobiž — a se je v

Varaždinu in na Reki v preveč slovanskem duhu, je moral že tako zgodaj zapustiti šolniško službo. Bilo mu je komaj 37 let...

Dobila pa je zato Dolenjska svojega barda, ki jo je v svojih »Bajkah in povestih« tako opeval, kot dotlej še nihče.

Ceprav je bil Trdina po rodu Gorenjec iz Mengša, je od svoje upokojitve pa vse do smrti l. 1905 ostal na Dolenjskem.

Iz bogate njegove zaklad-

nice spominov na pripovedi raznih Novomeščanov o Prešernu in Juliji, zapišimo le nekatere!

Prošt Jernej Arko, sošolec in prijatelj Prešernov, je bil v Julijinih novomeških letih redni obiskovalec Scheuchenstuelovih v njihovi hiši Na mostku. Posređoval je zato lahko nekaj zanesljivih sporočil o Juliji. Vedel je povedati, da je gospa dobro poznala Prešernove poezije. Cesar ni razumela, ji je pojasnil Arko sam. Nekatere pesmi se je celo na pamet naučila. — Gospa Julija je čestokrat pripovedovala, kako se je v mladosti šalila na veselicah z mladimi gospodi in tudi s pesnikom Prešernom; kake resne zaveze pa ni imela nikoli z nobenim. — Od začetka jo je hudo jezilo, da v svojih ljubezenskih pesmih Prešeren ni zamolčal njenega imena. Sčasoma pa se je potolažila in mu odpustila. Prošt Arko je mislil, da jo je ta njegov greh celo veselil. — Kdajpa kdaj je gospa Julija pesnika tudi branila:

»Ubogega Prešerna razglasajo zdaj za strašnega pijanca. Jaz sem ga poznala precej dolgo, ali nisem nikoli slišala, da je pijanec. — Prešernu se ni očitala nikdar nobena podlost. To smo sicer vsi vedeli, da je lahkoživec in poreden tiček. — Slovel pa je Prešeren kot najboljši jurist in koncipient v vsej Ljubljani.«

Spovednik gospe Julije Scheuchenstuelove v Novem mestu, je bil frančiškanski pater Lacko (Ladislav Hrovat). On je Julijo pač najbolj poznal. Zato mu lahko damo vero.

V pogovorih o njej, kar ni mogel prehaliti Julijinega značaja. Govoril je:

»To ženo so vsi blagrovali, ker je imela vsega dovolj. Jaz pa vem, da je prebila tudi ona dosti sitnosti na tem svetu in marsikatera bridkost se je zaperila v njeno življenje. — Dičila pa so jo vsa tri svojstva, ki so potrebna za srečen zakon in mirno življenje: znala je potrpeti, znala je odpustiti in znala je molčati.«

Pater Lacko je Trdini tudi pripovedoval, da se mu je Julija vedno izpovedovala v slovenskem jeziku. Zadnje tedne pred smrtjo ni govorila z nobenim človekom drugače nego po slovensko. S slovenskimi besedami se je poslovlila tudi od moža in otrok...

CR TOMIR ZOREC

Po Prešernovih stopinjah

Dilema ameriških mladeničev Vojna v džungli ali diploma

Nedavno je znana ameriška revija Time izvedla anketo med tistimi mladimi Američani, ki iz dneva v dan živijo v strahu, da jim bo poštar prinesel poziv za vojaščino; zlasti še po odločitvi Johnsonove vlade, da poveča število vojakov v Vietnamu. Mlada Amerika je vznemirjena, nestrna in preobremenjena...

»Ničesar ne bi imeli proti, če bi Združene države Amerike bile pravo vojno, mislim obrambno«, izjavlja Gary Wilson, fant, ki je pravkar končal študij geologije in ga je revija Time, ki je ena najbolj branih revij v Združenih državah Amerike izbrala kot značilnega predstavnika pol drugega milijona Američanov, rojenih po hirošimski tragediji, ki danes prejemajo pozive za vojaščino. Ne gredo vsi v Vietnam, toda zagotovo ne ve nihče. Mladi Wilson ima 23 let. Je sin staršev srednjega sloja. Vsak čas mora k vojakom.

Mladenč bi rad vedel, za koga se bori in proti komu je namenjeno njegovo orožje. Izčrpnega odgovora mu ni mogla dati ne šola ne radio ne televizija. Od tod torej njegova negotovost in jeza.

Paul Faust, kapetan nogometnega moštva univerze v Minnesoti pravi naslednje: »...Ne vem, če so žrtve vredne za nekaj, v kar nismo prepričani. Vojna v Vietnamu je več kot nepravilna!«

Mlad učitelj Cully Clark, ki so mu nedavno odgodili vojaščino pa vseeno pričakuje nov poziv, meni: »Mislim, da bi domovini bolj koristil kot učitelj doma v Ameriki in ne kot vojak v Vietnamu. Če bom že moral tja in če bom umrl, vem, da bom padel za nekaj krivičnega.«

Vojaščina je mladim Američancem že od Koreje dalje vsak dan bolj odvratna. Daleč je tisti čas druge svetovne vojne, kakor omenja Time, ko se je na tisoče Američanov prostovoljno prijavljalo za odhod v Evropo, da bi se borili proti nacizmu in fašizmu. Časi se menjajo. Danes je vse drugače. Na tisoče mla-

deničev se trudi na vse načine, da bi se izognili vojaščini. Nekateri hlinijo bolezen, nekateri se na hitro oženijo in postajajo očetje (oženjeni z otroki so namreč oproščeni vojaščine), nekateri skušajo dokazati, da imajo telesne napake; nekateri gredo tako daleč, da govorijo celo o svojih nenormalnih nagnjenjih, strasteh, psihičnih motnjah... vse samo zato, da bi ušli zasvoženim vojaščinam. Studentje si največkrat pomagajo tako, da zavlačujejo študij, kar se da. Tako vojna v Vietnamu med drugim tudi povzroča, da se povečuje število porok med mladimi in število študentov na univerzah.

Študent harvardske univerze, ki je znana kot ena najresnejših univerz v Združenih

državah Amerike, pravi tako: »Za vojno se vsekakor ne morem navduševati pa naj bo kakršnakoli. Če bom moral pod orožje, bom pač šel, bo pa to prva stvar v mojem življenju, ki jo bom napravil brez lastnega prepričanja. Osebnostno menim, da si je Johnson med drugim naprtil politični samomor kot edino perspektivo!«

Ameriška mladina — kakor večina mladine v svetu — hoče živeti po svojih prepričanjih in ni več na voljo politiki Bele hiše. Vojna v Vietnamu dobiva drugačen značaj. Tudi gornje izjave to nazorno kažejo. Med drugim ta vojna požre na mesec okrog milijardo dolarjev. Vsak dan jih je več, ki se sprašujejo, če se ta denar le ne bi dal drugače uporabiti.

Kotiček za gorenjske humoriste Svetovni dan zdravja

Večina držav na svetu praznuje 7. april kot svetovni dan zdravja. Tudi mi, kar nas je zdravih državljanov, se pridružujemo k temu praznovanju in smo ob tem prazniku zdravja zaželeli zdravje tistim državljanom, ki so »kronično v bolniškem staležu« in se spoznavajo na skrajno zapleteno mrežo zdravniških pregledov, komisij in zvez, potovanja iz zdravilišča v zdravilišče, iz okrevališča v okrevališče kot kronični okrevanci, ki ne bodo nikoli ozdraveli.

Veliko zdravja, predvsem pa okrevanja, pa smo na ta dan zaželeli vsi socialni zavarovanci našemu socialnemu zavarovanju, ki že od prejšnjega leta boluje na težko ozdravljivi bolezni »cronicus primanjkljajus«. Po trditvi strokovnjakov, ki se učijo vrsto let na napakah, socialno zavarovanje ne bi zbolelo na imenovani bolezni, če ne bi:

● socialni delavec, uslužbenec, prejemal doklade za otroka, ki ni bil več otrok;

● socialni delavec, uslužbenec, brez potrebe sprejemal »arncije« in si s tem ustvarjal domačo hišno apoteko.

● socialni delavec, uslužbenec, sprejemal uvožena zdravila in bi se zdravil raje z domačimi zdravili z enakimi zdravilnimi učinki itd.

Zadnje čase govorijo, da bomo s »šparanjem« ozdravili našo »socialno«. Zato smo že začeli z raznimi ukrepi: zamenjali smo razne obrazce, zamenjali smo kartoteke, zamenjali smo uradna tolmačenja, zamenjali smo uradne ure, samo tiste »k« so socialno zafurali še ne.

Zaradi takega »šparanja« bo bolezen v bodoče rajtam čisto navaden »luksuz«, ki si ga bodo lahko samo še »špogali« premožni državljani in direktorji.

Grega

Kdo je ukradel rekuperatorje?

Kaj so rekuperatorji? To so elementi za CUSTODIS peči. S tem nismo ničesar povedali, zato si jih oglejte kadar obiščete železarno Jesenice. Vsekakor so težki več ton in se jih ne da odnesti v žepu. Zato so bili desetega aprila v valjarni Bela hudo presenečeni, ko so ugotovili, da jim je nekdo demontiral 12 rekuperatorjev in 11 igličastih elementov in jih odpeljal neznano kam.

O zadevi so obvestili vodstvo železarne in zaprosili nadzorno službo naj poišče tatove.

V Železarni so se sladko smejali, ko so zvedeli, da so bili omenjeni elementi demontirani in preneseni iz va-

ljarne Bela v valjarno 2400 na Javornik po nalogu tehničnega direktorja Železarne inž. Boža Homovca.

Demonstrane rekuperatorje in igličaste elemente je iskala uprava osnovnih sredstev Železarne.

Majhen nesporazum. Tokrat brez posledic. In priporočilo: malce več sodelovanja med zavzetimi ne bi škodilo.

Dve ženi se pogovarjata o ameriskem običaju, da ljudje držijo noge na mizi.

— Moj mož brez tega ne bi mogel živeti — reče prva.

— In ti to dovoliš?

— Gotovo. Ne moreš si misliti, koliko denarja mu pri tem pade iz žepov!

Pot do visoke starosti

Ali res živimo samo polovico možnega življenja?

(Nadaljevanje iz 31. številke)

Predvsem se noče voziti z avtomobilom in raje tudi na večje daljave jaha na konju. Nerač biva v večjih mestih in komaj čaka, da se vrne na vas, ko že mora kak dan ostati pri svojcih v mestu.

Preprosto in zmerno življenje

Ta stoletnik, ki mu je toliko nad 100 let, kolikor je trenutno povprečna dolžina življenja v najciviliziranejših deželah — živi zelo preprosto in zmerno.

Vstane nekako ob osmih zjutraj, potem pa se najprej sprehodi skozi vas. Tu pa tam priskoči na pomoč pastirju, da užene čredo, potem pa se vrne in zajtrkuje: kislo mleko, ovčji sir, svež kruh in sladek čaj. Potem hodi na vrtu, seka drva, hrani domače živali in podobno.

Trikrat na dan je, vendar nikdar preko mere, čeprav ima dober apetit. Opoldne je običajno riževo juho, potem ovčje ali piščančje meso ter mnogo zelenjave. Po kosilu pije mleko. Alkohola ni pil nikdar, niti ni kadil.

Pri zdravnikih je bil zelo poredko. Sedaj ga oni večkrat obiskujejo, ker je postal »medicinski čudež«. Pravijo, da ima normalen krvni pritisk, zdravo srce ter da dobro vidi in sliši.

Širali pravi, da se mora za dolgo življenje zahvaliti predvsem miru in čistemu planinskemu zraku ter izredni gorski vodi. Razen tega pravi, da veliko hodi, saj do okrajnega mesta, ki je oddaljeno približno 25 km, hodi vedno peš v obe smeri.

Azerbejdžanski metuzalem je zelo družaben človek. Zanima se za življenje okoli sebe, rad vidi okoli sebe mlade ljudi. Vsak dan dobiva pisma iz vsega sveta.

Življenje tega 150 letnika in znanstveni nasveti o tem, kako dosežemo visoko starost se medsebojno potrjujejo.

Starost — naravna zakonitost

Tako kot vsak znanstvenik tudi profesorica dr. Aslanova nima nobenih utvar, da bi bilo moč starost ozdraviti, oziroma da bi lahko zaustavili biološki proces staranja. Starost je za človeka neizbežna, sodobna znanost jo samo lahko odgodi. To potrjujejo tudi vsakodnevne izkušnje, predvsem pa podaljševanje povprečne starosti ljudi v deželah z višjim življenjskim standardom, dobro organizirano zdravstveno službo in ustreznim kulturnim nivojem prebivalstva.

Znanost lahko prepreči določene pojave predčasne staranja, ko je organizem še sposoben, da se sam brani — ob ustreznih strokovnih negi. Bistveno pa je, da pri čimširšem krogu prebivalcev zbudimo zavest o neizbežnosti bioloških sprememb v času staranja ter potrebo, da v tem času in predvsem ob pravem času ustrezno ukrepajo. Pri tem je lahko vsak zase zdravnik, če upošteva nasvete o negovanju svojega zdravja od rane mladosti.

Zelo pomembno je, da se sleherni človek potrudijo doseči vsaj osnovno stopnjo zdravstvene kulture in da razvije navade in nagnjenja, ki prispevajo k zdravju posameznika in kolektiva.

— Staranje je neizbežno, je zaključila svoje priporočila dr. Aslanova. — To je naravni zakon biološkega padca. Naša naloga je ta padec ublažiti, tako da je čimmanj opazen in čimbolj human ter v skladu z dosežki časa, v katerem živimo.

— KONEC —



— Nisem tvoj mož, da tako govoriš z uenoj

Manj kot leto dni nove pekarnice v Lescah

S kruhom so ljudje vse bolj zadovoljni

Junija lani so spekli prve štruce kruha v novi, moderno opremljeni pekarni kombinata Žito Ljubljana, delovna enota Gorenjska, v Lescah. Takrat, v prvih dneh, potrošniki na nov kruh še niso bili navajeni, nekateri so ga sicer hvalili, več pa je bilo takih, ki so ga kritizirali. Zdaj, ko je za nami dobrih devet mesecev polnega obratovanja, pa kritik na račun kvalitete kruha skoraj ni več. Ljudje so vse bolj zadovoljni, čeprav je sem pa tja še slišati osamljene pripombe, češ da so žemlje trde, da je kruh pregost itd.

V drugi polovici marca so v Pekarno povabili predstavnike gorenjskih trgovskih, gostinskih in turističnih podjetij in se z njimi pogovorili o tem, kako so bili doslej zadovoljni s kvaliteto in asortimentom kruha, kako je z dostavo in kakšen izbor izdelkov želijo v prihodnje. Pozneje, v začetku aprila, je bil podoben sestanek s poslovođji prodajaln, kjer prodajajo kruh leške pekarnice.

POTROŠNIKI V GLAVNEM ZADOVOLJNI

Na obeh sestankih smo slišali, da potrošniki na kvaliteto kruha nimajo bistvenih pripomb, navadili so se nanj, nekatere moti le, da kruh včasih ni dovolj vzhajan, da je težak, nekaj pripomb pa je bilo tudi na kvaliteto žemlj, češ da postanejo hitro stare. Predstavniki pekarnice so odločno zanikali sum jeseničanov o tem, da stare žemlje pogrevajo in da so zato hitro stare. Povedali so, da je kvaliteta peciva in kruha zelo odvisna od kvalitete moke, od starosti oz. uležanosti moke, nadalje od časa zorenja testa, od fermentacije itd. Poskušajo, da imajo vedno polna skladišča moke, da si s tem zagotovijo boljše in enakomernjšo kvaliteto. Povedati pa je tudi treba, da kvaliteta moke iz domačih pšenice ni taka kot iz uvoženih, ki so bolj trde, naše pa mehkeje. Upajo, da bo nov zakon o pekarstvu (ki bo verjetno začel veljati letos sredi leta), dal možnost pekarnam za razne dodatke k moki, ki odpravijo pomanjkljivosti nekvalitetne moke in izboljšajo s tem kvaliteto kruha. Pri nas to doslej ni bilo dovoljeno, povsod po svetu pa tako že delajo.

POLETI SE KRUH NE BO KVARIL

Za poletne mesece, ko se zaradi visoke temperature

kruh rad hitro pokvari, imajo v Pekarni v Lescah že pripravljen določen dodatek, ki prepreči vsak kvar. To sicer zahteva dodatne stroške 1 din za kg, vendar upajo, da bodo s tem potrošnikom ugodili. Želijo le, da jim takoj, ko bo kdo opazil znake kvarjenja, to sporoči.

Prav tako bodo letos v poletnih mesecih uvedli dežurno službo v nedeljah v zgodnjih jutranjih urah. S tem bodo utregli željam gostincev, ki trdijo, da ni mogoče že v petkih naročiti ustreznih količin kruha za nedeljo, ker takrat še ne vedo, koliko bo gostov, kakšno bo povpraševanje. Zdaj bo lahko vsakdo naročil dodatne količine za nedeljo šele v soboto zvečer, ko bo že vedel, koliko ga je prodal in koliko ga bo v nedeljo še potreboval. Seveda bodo v nedeljah zjutraj oskrbovali gostince le z boljimi vrstami kruha in s pecivom, ne pa tudi z navadnim kruhom.

Ker je bilo doslej nekaj pripomb na prevoze kruha, bodo tudi to skušali čimprej in čimbolje urediti. V zadnjem času so kupili še 8 specialnih kamionov za razvoj kruha.

ŠIROK IZBOR KRUHOV IN PECIVA

Na ceniku Pekarne, ki velja od 1. aprila letos naprej, zasledimo 29 različnih vrst kruhov in peciva: dva tipa črnega in dva tipa belega kruha, sendvič štručke, neslani kruh, polrzeni kruh, kruh graham (zdravniki ga priporočajo za sladkorne bolnike, precej se je že uveljavil), žemlje, dve vrsti rogljičev, makovke, slaniki, preste, kajzarice, bombeti, bige, tartaruge, dve vrsti oljnatih polžev in dve vrsti mlečnih polžev, dve vrsti pletenk, maščobni kruh, ro-

zinov kruh, štruklji in dve vrsti potice. Razen tega pa so letos začeli peči tudi posebne vrste kruhov, ki jih lahko dobite ob določenih dneh v tednu: v sredo in soboto bel in črn kruh z dodatkom ovsenih kosmičev, v ponedeljek koruzni kruh, v torek ajdov kruh, v četrtek domači kruh in v petek 100 % rženi kruh. Vsi ti kruhi so trajnejši in kaže, da se bodo kmalu močno uveljavili. Zavod za zdravstveno varstvo Kranj kruh z dodatkom ovsenih kosmičev posebno priporoča za športnike, fizične delavce, turiste itd. Ta kruh ima veliko kalorično vrednost in ostane svež nekaj dni.

Letos so v leški pekarni začeli tudi s peko okroglih kilogramskih in dvokilogramskih štruc, ki gredo bolj v promet posebno na podeželju. Kaže, da so okrogle štruce bolj privlačne kot standardne podolgovate. Polrženi kruh so npr. lani pekli v standardnih štrucah, prodajali so ga 200 do 300 kosov na dan (kilogramske štruce), letos pa so začeli peči okrogle in prodajajo jih že 800 do 1000 na dan.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO: SOLIDNA OCENA ZA KRUH

V leški pekarni posvečajo veliko pozornost kvaliteti in higieni. Vse mora biti vedno na svojem mestu, vse je čisto, kajti od tega je veliko odvisno. Zavod za zdravstveno varstvo Kranj sodeluje s pekarno in v svojih laboratorijih stalno kontrolira kvaliteto kruha. Direktorica Zavoda dr. Ana Krakar nam je o tem povedala:

»Zavod za zdravstveno varstvo sodeluje s podjetjem Žito že od takrat, ko je bila izražena prva misel o leški pekarni. Poleg strokovnega in higiensko-tehničnega sodelovanja opravlja naš živilsko-kemijski laboratorij redno kontrolo kakovosti belega in črnega kruha. Črn kruh je dobil poprečno oceno 25,9 točke, beli pa 23,9 točke, kar lahko štejemo za naše razmere kot solidno oceno, saj vemo, da kakovost in lastnosti moke močno nihajo (najvišja možna oca za kruh je 30 točk, kruh z manj kot 20 točkami ne sme v prodajo). Kruh leške pekarnice se odlikuje po lepem zunanem videzu, izenačenosti oblike in teži. Razen končnih izdelkov laboratorij tudi redno pregleduje surovine, predvsem moko; lepok v beli moki (tip 400) je nihal med 17,5 % do 29,7 %, v črni moki (tip 1000) pa med 27 % in 31,4 %.

KRANJSKA PEKARNA: PRIHODNJE LETO REKONSTRUKCIJA

Kranjsko Pekarno, ki se je s 1. aprilom letos priključila Žitu Ljubljana, bodo prihodnje leto po končani letni sezoni temeljito rekonstruirali. Del opreme (nekaj iz uvoza) se že pripravlja, prav tako tehnična dokumentacija. Rekonstrukcija bo trajala najmanj pol leta, v tem času pa bo kranjsko tržišče morala pokrivati v glavnem leška pekarna, ki ima za to zadostne kapacitete. Leška Pekarna se dogovarja tudi s Tržičani, da bi počasi začela oskrbovati tudi njihovo področje; boljše vrste kruha po želji Tržičanov v Trziču že

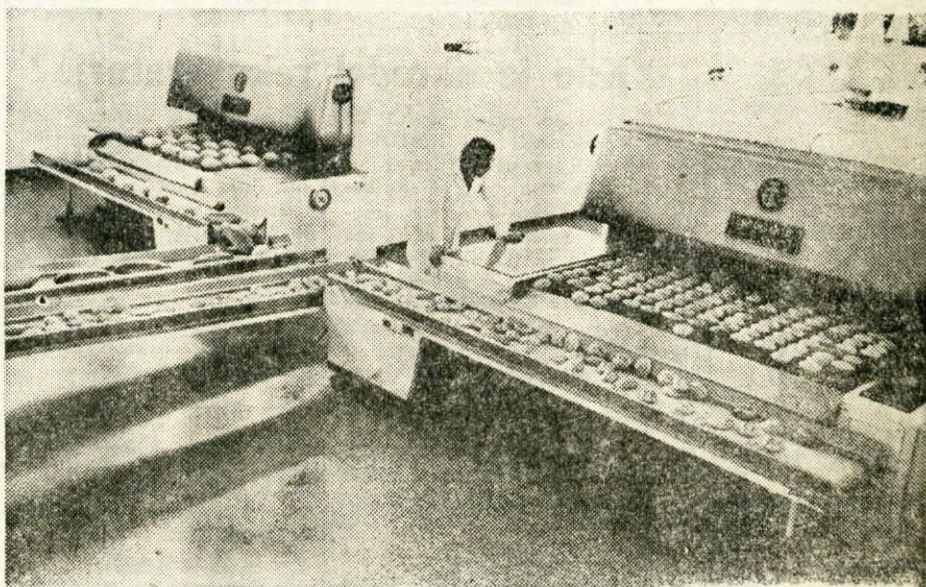


prodajajo. Iz razgovorov z direktorjem delovne enote Gorenjska kombinata Žito Ljubljana Antonom Pintarjem smo zvedeli, da celotnega tržiškega področja leška pekarna pred končano rekonstrukcijo v Kranju ne more prevzeti, potem pa lahko. Po končani rekonstrukciji v kranjski pekarni bosta obe pekarni lahko pokrivali celotno Gorenjsko; leška jese-niško, radovljiško in tržiško občino, kranjska pa loško, kranjsko in kamniško področje.

Zivilski kombinat Žito gradi v Ljubljani tudi nov mlin, ki bo imel velike kapacitete (zato bodo zaprli manjše valjčne mline) in naprave za avtomatsko doziranje raznih dodatkov moki tako, da bo moka prišla iz mlina že pripravljena za peko. Prevažali bodo moko potem s cisternami; z direktnim prevozom iz celice v mlinu v celico v pekarni preko cistern bo odpadla vsaka možnost okužbe moke. V sestavi mlina bodo tudi veliki silosi, kjer bo stalno na zalogi dovolj pšenice; s tem bo zagotovljena standardna dobava in tudi kvaliteta mcke.

V sestavi kombinata Žito je v Ljubljani tudi tovarna testenin PEKATETE, ki pripravlja razne kvalitetne testenine, npr. »ravioli«, makaronovo meso itd. V kratkem pa bodo poslali na trg večji izbor testenin.

A. Triler



Kruh je pečen: iz dveh velikih nečl prihajajo kot na tekočem traku žemlje in štruce kruha — Foto: F. Perdan

Kolektiv delovne enote Gorenjska čestita v imenu celotnega živilskega kombinata ŽITO Ljubljana vsem delovnim ljudem k prazniku, 1. maju, obenem pa priporoča svoje izdelke.

Te dni po svetu

V Moskvi so včeraj, v sredo, pokopali posmrtno ostanke vesoljskega pilota Vladimir Komarova, ki se je ponesrečil med pristajanjem sovjetske vesoljske ladje. V Moskvi bodo po sklepu CK KP SZ in ministrskega sveta ustanovili posebno vladno komisijo, ki bo raziskala vse okoliščine, zaradi katerih je prišlo do nesreče.

V Bonnu so v torek pokopali bivšega kanclerja ZR Nemčije Konrada Adenauera. Ob tej priliki se je v Bonnu zbralo več vidnih zahodnih državnikov. Sestala sta tudi francoski predsednik de Gaulle in ameriški predsednik Johnson. Johnson je povabil de Gaulle, naj letos obišče ZDA.

Ljudje in dogodki

Grčijo imenujemo državo demokracije, saj je v njej že v 4. stoletju pred našim štetjem pod Kleistonom prišlo do demokratske ureditve, v kateri so plemiči izbirali uradnike. 21. aprila 1967 je izvedla vojska v »domovini demokracije« državi udar in uvedla diktaturo.

Ceprav je svet novico sprejel z največjim prese-

pandreu ni bilo težko sestaviti vlade, saj je imel v parlamentu od 300 sedežev 171 svojih poslancev.

Ko je unija centra začela uresničevati svoje predvolilne obljube in demokratizirati vojsko, je prišel Papandreu do spora s kraljem. Takrat 25-letni suveren, olimpijski zmagovalček v jahanju, Konstantin II se ni

bi bil vmešan v levičarsko tajno vojaško organizacijo Aspida (borila naj bi se za nevtralizacijo Grčije in izstop iz NATO pakta).

Papandreu je obljubil kralju odstop, vendar je slednji že čez uro imenoval za novega premiera Novasa.

Razumljivo, da Novasova vlada ni mogla dobiti zaupnice v parlamentu. Kaže, da je kralj krenil po načrtu poti razbijanja unije centra. Postavil je še dva nova premiera iz te stranke, Cirimokosa in Stefanopulosa. Obe vladi sta bili kratkotrajni.

Po sporu med Cirimokosom in Stefanopulosom zaradi politike do Cipra, je kralj zaupal mandat Paraskevopulosu, guvernerju narodne banke, ki naj bi izvedel volitve. Prišlo je do nesoglasja glede novega volilnega zakona. Unija centra je predlagala, da naj bi vnesli dopolnilo, po katerem ne bi bilo mogoče aretirati poslancev med razpustom parlamenta in no-

vimi volitvami. Kanelopulos, vodja druge najmočnejše nacionalno-radikalne stranke in vlada sta temu nasprotovala.

Po padcu te vlade je Kanelopulos sestavil svojo vlado, potrdil, da bodo volitve 28. maja in seja novega parlamenta 12. julija.

Ceprav se je že marca govorilo o vojaški junti, so dogodki 21. aprila presenetili ves svet. Vloga kralja v udaru še vedno ni znana, vendar pa je znano, da je z razbijanjem vodilne stranke posredno pripeljal deželo v sedanji položaj.

Položaj v Grčiji je napet. Prihajajo vesti o 9000 zapornikih, o gverilskih enotah, ki se zbirajo po hribovih, v tujini se ustanavljajo odbori za podporo demokratskim silam. Vojaški voditelji in novi predsednik Konstantin Kollas že spoznavajo, da je lažje prevzeti oblast, kot pa jo potem obdržati, da je v »domovini demokracije« težko demokracijo zatirati.

P. Colnar

Domovina demokracije

nečenjem, pa dogodki v zadnjih dveh letih precej jasno kažejo, da smo kaj podobnega lahko tudi pričakovali.

Na zadnjih parlamentarnih volitvah je v Grčiji zmagala unija centra. Njenemu voditelju Gorgiu Pa-

strinjal z namero, da bi odstavili obrambnega ministra in odstranili iz vojske desničarske oficirje, ki so se hoteli aktivno baviti s politiko. Papandreu je bil obtožen, da hoče s tem zavaruovati svojega sina Andreasa, »grškega Kennedyja«, ki naj

Praznični sprehod po Loškem muzeju Grad in njegov graščak v socializmu

Graščaki v današnji družbi Redkost. Vsaj pri nas naj bi bilo tako in vendar... In vendar še žive graščaki, vsaj ljudje jim tako pravijo, direktorji muzejev, ki so dobili svoje prostore v gradovih. Tudi Skofja Loka ima svojega »graščaka«. Pol za šalo in pol zares sva se s fotoreporterjem napotila v Loški grad, kjer naju je sprejel zadnji loški graščak Andrej iz Loke, direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec.

— Oprostite, kot graščak bi mi morali biti znani, vendar vseeno najpomembnejše prošim za vaše osnovne podatke.

»Rojen sem 15. 4. 1929 (če mi nameravata kaj podariti za rojstni dan, sem na razpolago) v Ljubljani, diplomiral sem na oddelku za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti v Ljubljani, od leta 1956 sem direktor Loškega muzeja.«

— Ne nameravam vam osporavati vašega visokega naslova, vendar me zanima, kako ste prišli do njega.

»Leta 1956, takoj, ko sem nastopil službo, samo, da sem bil takrat manjši graščak v Puštlani, od leta 1959 pa sem pravi loški graščak, tega leta se je muzej ob 20-letnici ustanovitve preselil v »nove prostore« na Loškem gradu.«

— Leta 1959? Kdo pa je takrat še skrbel za gradove, graščake in njihove podanike?

»Vsa zahvala, da smo dobili te prostore, gre takratni občinski skupščini, ki je imela v tistih dobrih časih veliko, veliko več razumevanja za potrebe kulturnih ustanov.«

— Čeprav vam naslov ne dovoljuje, vendar bi vas rad

vprašal za vaše mnenje o reformi...

»Morda bo kdo res rekel, da zaradi reforme ne moremo več podpirati kulturnih ustanov, toda, če se ne motim, govori predvsem družbena reforma o kulturi povsem drugače. To je tudi vzrok, da na rahlo šaljiva vprašanja odgovarjam tokrat povsem resno in tudi precej zaskrbljen.«

— Ker ste pač eden redkih svoje vrste, brez zamere, ali nam lahko poveste, ste reven ali bogat graščak?

»Če me že zmerjaš z graščakom, pa še socialističnim povrh, moram povedati, da sem kot graščak reven; reven tudi po dotacijah. Ta revščina se počasi kaže tudi v muzejskih zbirkah.«

Ceprav je glavni namen muzeja zbirati, čuvati, ohranjati predmete, ni denarja ne za eno in ne za drugo. Preostane nam samo to, da gledamo, kako predmeti počasi in nevzdržno propadajo pod skrbnim in, če hočete tudi strokovnim vodstvom.«

»Menda ne bo tako hudo,« sem dejal, vendar je graščak, ne da bi se zmedel, nadaljeval.

»Le en primer. Restavriranje slike skupinskega portreta družine barona Erberga, s

površino približno 5 m², bi stalo 300.000 starih dinarjev, to pa je 3 odstotke dotacije. Ker pa je takšnih slik ogromno, bi restavriranje »požrlo« lahko vso dotacijo.«

— Ali hočete opozoriti obiskovalce vašega gradu na stvari, ki so najvrednejše ogleda.

»To je težko, ker bi moral obiskovalec muzeja muzejske zbirke »brati« kot zgodovinsko knjigo, toda, ker ti že moram odgovoriti na tvoje vsiljivo novinarsko izpraševanje, bi omenil majhen svečnik v obliki paža iz 14. stoletja, katerega smo izkopali na Kranjcu. To je takšna muzejska redkost, kot jo želiš, saj hranijo od dveh podobnih predmetov enega na Dunaju in enega v Budimpešti. Na žalost je naš verjetno tako skromno razstavljen v sobi o kolonializaciji, da ga velika večina obiskovalcev prezre.«

— Število ljudi, ki vas hodijo obiskovat, priča o tem, da so naši socialistični državljani še vedno navdušeni nad fevdalizmom.

»O, seveda, pa čeprav ljudje še bolj ljubijo tiste graščake, ki se ukvarjajo z gostinstvom. Ne zanikam, da je še vedno veliko ljudi, ki občudujejo starine brez takšnih kulturnih priveskov. Stalno naraščanje obiskovalcev v muzeju to potrjuje, čeprav me v zadnjem času resno skrbi skoraj popolni izpad šolskih skupin, ki so imele do 31. marca še regres. Tako smo imeli v prvem tromesečju petkrat večje število obiskovalcev v primerjavi s prejšnjimi leti.«

— Čeprav vsak graščak najraje govori o sebi, ker je pač najpomembnejši, bi prosil, če spregovorite tudi o svojih podložnikih.

Ceprav so časi težki in nas je le sedem stalnih delavcev, smo imeli lani 19.763 obiskovalcev. Zanimiva je primerjava z letom 1964. V februarju smo imeli 150 — letos 953 obiskov, marca 258 — letos 2213 obiskov.«

— So tu všteti tudi obiskovalci razstav?

»Ne, te štejemo posebej. Na 12 razstavah lani smo imeli 17.824 obiskovalcev.«

— Slišal sem, da ste se izneverili svojim grajskim prednikom in da, čeprav bolj slabo, vendarle plačujete svoje uslužbenke.

»Da, popolnoma sem se izneveril, ker bi kot graščak moral imeti levji delež za sebe, ker pa kljub temu živim in delam v današnji družbi in če hočemo za to družbo delati, ne smemo porabiti vsega denarja za plače, ampak mora ostati nekaj tudi za delo. Ker smo lani, kljub vsej revščini ostali le nad slovenskim poprečkom pri delitvi denarja, 80 % za oseb-

ne dohodke in 20 % za funkcionalne in operative stroške, poprečje osebnih dohodkov ni bilo visoko. Prednikom bi se rad izneveril še bolj in dal ljudem boljše, odnosno dobre plače...«

— Lani je bilo ob sprejemanju občinskega proračuna na skupščini rečeno, da bi si lahko dvignili standard, če bi za milijone, ki vam jih dajo, obdelovali njivo in gojili krave. Kaj ne bi kazalo uvesti zopet tlake in desetine?

Loškemu graščaku se jo obraz razlezel v najprijetnejši nasmeh. Predlog se mu je zdel v sedanjem položaju res posrečen, vendar je na žalost predlagal, da bi kar midva s fotoreporterjem prva poizkusila, kako je s tlako.

Brez zamere, vendar komaj sva še utegnela pobrati svoje stvari in se hitro odpeljati iz Skofje Loke.

Ne, ničesar nimava proti delu! Vendar tlaka! Kaže, da se graščak ne more živeti v sedanost, ko vendar nismo nikoli pripravljani občutiti posledice lastnih predlogov na svoji koži.

TEKST: P. Colnar



»Loški graščak« Andrej iz Loke, Andrej Pavlovec

GLAS pionirjev



Knjiga, moja prijateljica

Že ko sem bil predšolski otrok, sem rad gledal ilustrirane knjige. Toda, gorje knjigi, v kateri ni bilo slik. Sel sem k bratu v torbico in mu vzel iz pušice svinčnik, ga

prijel s celo dlanjo in jo počel, da je bilo kar grdo. Pokvaril sem mnogo knjig in porabil mnogo svinčnikov. Najbolj pa mi je ostalo v spominu, kako sem bratu

z rdečim svinčnikom počel kal zvezek.

Ta dan sem bil zelo naga-jiv. Vsakomur sem naga-jal. Naenkrat sem zagledal brata, kako se vrača iz šole. Prijel sem kamen ter mu tekem nasproti. Ko sem se mu pribli-žal, sem mu zaludal kamen v roko. Brata je seveda za-bolelo. Spustil je torbico in sva jo šla okoli hiše. Že pri desetih metrih sem omagal. Tedaj me je ujel. Naložil mi jih je. Bolelo me je, toda bolj mi je šlo na smeh kakor na jok. Mati ga je poklicala. Ne spominjam se, kaj mu je rekla. Jaz pa seveda naga-jiv, skočim k torbici, mu vzamem zvezek in iz pušice rdeč svinčnik, nekoliko časa gle-dam okrasek, nato pa s svinč-nikom lop, lop, mu prečrtam z močno rdečo črto list nav-skriž, nato pa še počez. Svinčnik se je poznal skozi veliko listov. Ko pride do-mov, hoče napisati nalogo in vidi črte. Najprej se je on zakadil vame, potem še ma-ma, nazadnje pa je prišel očče pomagat.

Danes pa imam rad knjige z ilustracijami ali pa brez njih. Tudi nekatere sem od-ložil. Začel sem brati, toda nič zanimivega, pa sem jo zaprl. Prebral sem skoraj polovico, pa se je kar vle-klo. Te knjige ne bom prebral ni-koli več. Nekatere knjige pa so zelo zanimive in zato jih s slastjo berem.

Jože Polak, Preddivor
osn. šola Matija Valjavec

Nesreča

Sijalo je vroče opoldansko sonce. S kolesom sem se pe-ljal po cesti Kranj—Brniki, ko sem nenadoma v daljavi zagledal nekaj nenavadnega. Ko sem prišel bliže, sem vi-del, da se je zgodila nesreča. Osební avtomobil se je bil zaletel v konjsko vprego in sicer v zadnji del. Voznika vprege je pri trčenju vrglo z voza na cesto. Zlomil si je nogo in bil je močno po-tolčen.

To sem zvedel od ljudi, ki se hitro nabirali. Rešilni avto je voznika vprege odpe-ljal v bolnico. Klicali so mi-lico.

Avto je bil razbit, šipe so kar izpadle. Konj je bil hudo ranjen na levem boku, ker ga je pri trčenju odrgnila ve-riga.

Prišli so miličniki. Zaslíše-vali so priče in voznika av-tomobila. Ugotovili so, da je bil nesreče kriv voznik avto-mobila. Avtomobilu so od-vzeli registrske tablice, po-tem so se miličniki odpeljali.

Ljudje so se razšli. Ostali so le drobci stekla in krvavi madeži, na katerih so se pasle muhe...

Mohar Kazimir, 6. b
Osn. šola Senčur

Svoboda res je zlata

Mali vrabček Čiv-čiv ni mogel letati. Bil je pri meni. Imela sem ga v veliki kletki. Večkrat sem ga izpustila, kajti zdelo se mi je, da je čivkal: »Spusti me iz kletke. Rad bi letal in veliko jedel. Moji prijatelji hočejo k meni, jaz pa k njim!« Večkrat je priletela jata vrabcev na okno. Z njimi se je moj vrabček pogovarjal. Oni zu-naj so izpraševali: »Kako je pri tebi? Pri nas je mrzlo in hrane ni!« Moj mali pa: »Pri meni je toplo. Hrane

imam dovolj. Nasitim se lahko tako, da ne spravim vase niti zrnca več. Ljudje pravijo, da smo nenasitneži, pa to ne bo držalo. Pridite k meni!«

»O ne, to pa že ne, raje živimo svobodno, čeprav si-romašno! V tvoji mali hišici je tesno,« so zaklicali in od-leteli. Moj mali vrabček pa je potrto gledal za njimi in si mislil: »Svoboda res je zlata.«

Mirjana Pavlin, Kranj, 4. b
Osn. šola France Prešeren

Nagradna križanka

Za reševalce prvomajske nagradne križanke razpisuje ured-ništvo Glasa 10 nagrad, in sicer:

- | | |
|-------------------|-----------|
| 1. nagrada | 100 N-din |
| 2.—3. nagrada po | 50 N-din |
| 4.—10. nagrada po | 30 N-din |

Rešitve pošljite v uredništvo, Kranj, Koroška 8, do srede 10. maja, in sicer vsako v svojem ovitku z oznako: NAGRAD-NA KRIŽANKA. Izid žrebanja bomo objavili v soboto, 13. maja.

Želimo vam veliko uspeha pri reševanju.

Uredništvo

Pravljica o šmarski graščakinji

Tam, kjer se mi pozimi smučamo in poleti pasemo krave, je stal v davnih časih mogočen grad. V njem je živel grofica. V tedanjih časih je bila fara v Šmart-nem, toda izdan je bil sklop, da se fara preseli v Trnov-lje. To so današnje Cerklje. Grofica je temu sklepu moč-no nasprotovala. Dejala je, da bo šla v cerkev le, če ji bodo kmetje pognili vso pot s škrlatom. Toda kmetje tega niso mogli storiti.

Neko nedeljo, ko so kmetje odšli in Trnovlje se je ona šla sprehajati v bližnji gozd, ki se imenuje še danes Straža. Prišla je do studenca Zatreb. Žejna se je sklonila, da bi se napila mrzle stu-denčnice. Toda komaj je po-pila požirek vode, je močno zagrmelo. Grofica se je spre-menila v kačo in zlezla v bližnjo votlino. Istočasno se je njen grad docela porušil, le nekaj se ga je pogreznilo v Milkarjev hrib.

Grofico bi lahko rešil le sedemletni Fligarjev sin, kajti nekoč je na Fligariji živel grajski oskrbnik. Otrok bi moral opolnoči z enoletno leskovo šibo iti k studencu in trikrat udariti po skali. Ko bi udaril tretjič, bi se prika-zala kača. Če se fant ne bi zbal, bi se kača spremenila v grofico, drugače pa bo osta-la za vse večne čase zakleta.

Pravijo, da bi se tedaj tudi prikazala graščina in deček bi postal srečni lastnik.

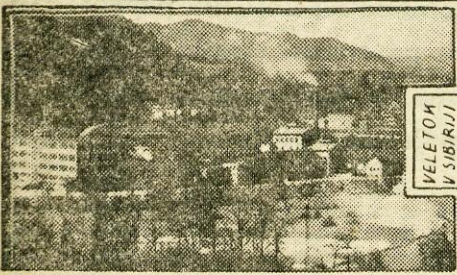
Vaščani tudi pripovedujejo, da se šmarska graščakinja včasih prikaže. Tedaj je oblečena v črno obleko, na vratu pa nosi ključek zakle-tega gradu. Takrat se tudi grad postavi nazaj na svoje mesto. Opolnoči se graščaki-nja spremeni v volkuljo nato v medvedko in naposled spet postane kača.

Šmarčani tudi vedo pove-dati, da je imel šmarski grad poln čeber samih zlat-nikov. Ko se je grad pogrez-nil, so začeli prekopavati razvaline. Res so trideset metrov globoko zagledali čeb-ber z zlatniki. Navezali so ga na vrh in ga pričeli vleči na dan. Sklenili so, da ga bodo dali polovico šmarskemu, pa-tronu Sv. Martinu v zahvalo, polovico pa ga bodo imeli sami. Toda, ko so zaklad po-tegnili iz zemlje, so se ske-sali in rekli, da bo zlato samo njihovo. V tistem trenutku pa se je vrh pretrgala in čeb-ber je zgrmel v globino. Ta-ko zlatnikov niso dobili niti sv. Martin niti vaščani.

O graščini kroži še veliko pripovedk. V njih je delček resnice. Vsaka pripovedka pa pripoveduje, da je za hu-dobijo nekdo kaznovan.

Jerica Vrhovnik, 7. b
Osn. šola Cerklje



		FRANC DRŽAVNIK ARISTID	GRM ZUŽITNIM PLODOM	ZORANA NJIVA	ODSOT- NOST	MAGNANI	MEDMET	DVOJINA	NARODNI HEROJ DEŽMAN		ČRNOGORSKI VLADIKA PESNIK	KATRAN		
		ITALJAN SOCIAL STRANKA							STAR SLOVAN					
GRŠKA ČRKA							OSEBNI ZAJMEK	VNETLJIVA SNOV						VRSTA METULJA
KRAJ NA HRVATSKIM (BANJA)				VRSTA KITA								KRATICA POŠTE		
				VEZNIK								DALMAT IME		
ITALJAN SPOLNIK		AERO PODJETJE				GOSPODAR							UREDNIK	
		TLAKO- MER				AFRIŠKI VELETOK							GOSPOD RAZSTAV	
MESTECE V TURČIJI PRI IZMIRU				ALFRED NOBEL			ANTON DERMOTA			ŽEGNAN- JE				
				SIROKA ULICA			NA POMČE			SLIKAR SIRK				
PÖD			JANEŽ					RADIJ			ZVIJAČA			
								VEZNIK			MOŠKO IME			
SMITH			PLANINA POD TRIGLAVOM										SARAJEVO	
			POHORSKI GRANIT										POULICNA PESEM	
TKALSKA NIT						VRSTA PLESA							TOVARNA VZAGREBU	
IZROČITELJ DARU													ZLORABE	
POŠASTEN ČLOVEK									DRŽAVNA BLAGAJNA					MESTOV AVSTRALIJI
		ITALJAN INDUSTR DRUŽBA							OVRATNA RUTA					OB REKI MURCHI- SON
VEZNIK		KONTINENT							NEGATIV ION					
ORAČ											MATERINA SESTRA			
DREVESNA ZAJEDAVKA					ŽLAHTNI PLIN						POT			
					MLAD						VELIKA PUSTINJA V JUŽ AFRIKI			
KRAJ V GRČIJI PRI JEZERU PETRON				VPREGA							AVSTRAL MEDVED			
				NIZOŽEM PLEMISKI NASLOV							SPOMLAD MESEC			
PLOSKOV- NA MERA		SNOV					PRISTA- NIŠČE V PERUJU						ŠTEVNIK	
		GORA NAD KOBARIDUM												
KRIČA NJE			JEAN D				LETOPIS						KAZ ZAJMEK	
			SLOVENSKO AVIJSKO PODJETJE				PAS PO SRBSKO						SNOMI	
ZASLON					IN PODOBNO				LJUDSKA PRITRD			SLAVKO OSTERC		ROD PLEME
					DREVEŠA				ORODJE PRI PLUGU (DVOJ)			LAST ANE		
BABOVIČ				CELOTNO				NEMŠKI FILOZOF	0	ORIENT PRENOŠIŠČE				NEMSKA ZNAMKA MOTOR VOZIL
				CESTA						KLICA				
														
							VOJAKI DOMAČINI V AFRIKI						KOSITER	
						PREDLOG								

Založba centralnega zavoda za napredek gospodinjstva

priporoča gospodinjstvom in posameznikom tele publikacije

NAŠ GOST

Priročnik za vsako gospodinjstvo, predvsem pa za tista, ki oddajajo sobe in usluge turističnim gostom 16,00 N din

SLOVENSKE NARODNE JEDI

V obsežni knjigi so zbrani recepti dolenskih, gorenjskih, koroških, notranjskih, prekmurskih, primorskih in štajerskih domačih specialitet 29,00 N din

MEDNARODNI BONTON

Navade, običaji, značilnosti vseh narodov. Duhovito napisana knjiga 53 avtorjev s številnimi ilustracijami in karikaturami 38,00 N din
Knjige dobite v vseh knjigarnah ali pa jih naročite pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani, Gradišče 2/III.



BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO

V vseh trgovinah beogradske konfekcije BEKO velika izbira moške, ženske in otroške konfekcije.

Potrošniki, obiščite trgovino Beke v Kranju, C. JLA št. 10, na Jesenicah, Maršala Tita 57, v Ljubljani, Mestni trg 20, v Celju, Trg V. kongresa. Prodajamo tudi na kredit.

Konfekcijo Beke kupujete tudi v vseh večjih trgovinah s konfekcijo: Kokra, Kranj — Kočna, Kamnik; v Domžalah; Medvodah; pri Kokri Bled itd.

Vsak sedmi Jugoslovčan nosi konfekcijo Beke. Kolektiv čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela.

BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO BEKO

Tržni pregled

Jabolka 3 do 3.50 N din, suhe slive 6 N din, orehova jedra 26 N din, med 12 do 13 N din, solata 3 do 6 N din, špinata 4 do 5 N din, kislo zelje 1.60 do 1.80 N din, kislata repa 1.40 do 1.60 N din, krompir 0.60 N din, korenček 1.80 do 2 N din, rdeča pesa 1.20 do 1.50 N din, suhe hruške 4 N din, skuta 4.50 do 5 N din, surovo maslo 17 do 18 N din, fižol 3.50 do 4 N din za kg; ajdova moka 3.50 do 4 N din, koruzna moka 1.60 do 1.80 N din, kaša 4 do 4.50 N din, ješprenj 2.60 do 2.80 N din,

oves 1 N din, proso 2.80 do 3 N din, pšenica 1 do 1.20 N din, orehi celi 3 N din za liter; motovilček 1 do 1.50 N din, regrat 1 N din za merico; jajca 0.40 do 0.45 N din

Od 29. aprila
do 15. maja



prireja v festivalni
dvorani na Bledu

razstavo stanovanjske opreme,

na kateri bodo sodelovali
najbolj znani proizvajalci
pohištva in dekorativnega
blaga

MEBLO

— Nova Gorica

STOL

— Kamnik

BREST

— Cerkljica

MARLES

— Maribor

KRASOPREMA

— Dutovlje

INDUPLATI

— Jarše

Kmetijska zadruga
Skofja Loka bo v soboto,
6. maja 1967

prodala na javni dražbi
dva kamiona TAM 4500.

Oba kamiona sta v voz-
nem stanju; leto izdelave
1959 oziroma 1962.

Javna dražba bo na upra-
vi kmetijske zadruge Šk.
Loka ob 7. uri.

Gostinsko podjetje
Jelen Kranj

razpisuje prosto
delevno mesto 2 snažilk

a) prvo s polnim delov-
nim časom in stalno
zaposlitvijo

b) drugo s skrajšanim
časom in honorarno
zaposlitvijo

Za samsko osebo pod a)
stanovanje zagotovljeno.
Nastop službe je možen
takoj.



Za soncem (ki je zastoj) greje najcenejše velenjski lignit

DANDANES MORA BITI VSAKDO EKONOMIST...
DOBER EKONOMIST PA VE, DA JE TREBA KUPITI
PREMOG zdaj, SAJ SE OSUŠENEMU PREMO-
GU IZDATNO POVEČA KALORIČNA VREDNOST
Šest razlogov v prid velenjskemu lignitu:

- izredno ugodna cena
- velik izkoristek
- minimalna količina pepela
- ne povzroča smrada
- ima visok plamen
- prijetna toplota

Preden se boste morebiti odločili za kakšno drugo kur-
javo (pa naj bo še tako moderna), si zapomnite: NI
VSE SLABO, KAR JE V RABI ŽE STOLETJA!

Za Franciško Žargar, ki je ubila svojega zeta osem let strogega zapora

V ponedeljek je senat okrožnega sodišča v Kranju obsodil 59-letno Franciško Žargar, ker je 21. januarja letos v Spodnjih Bitnjah 11 ubila svojega zeta Jožeta Žerjavo, na osem let strogega zapora. Sodniki so ta dan zaslišali še izvedenca psihologa, ki je pregledal Žargarjevo. Po njegovem mnenju je bila obtoženka sovražno razpoložena do zeta in je zaradi tega sovražstva prišlo do uboja.

Okrožni javni tožilec je v končni besedi odločno zavrnil obtoženkin zagovor, da je ubila zeta v silobranu, ker se je bala, da bo zet zadavil njenega moža. Pri pokojnem Žerjavu niso našli pri obdukciji nobenih obrambnih ran, ki jih praviloma najdemo pri ubitih. Prav tako je tožilec menil, da pretepa ni bil kriv pokojni Žerjav, temveč Žargar in zato ni nobenega razloga, da bi lahko govorili o silobranu. Če bi bil Žerjav res tako razborit in napadalen, potem ne bi mirno povečerjal v svojem stanovanju in če bi se ga obtoženka res bala, ne bi hodila z nožem v roki po stanovanju, v pričakovanju da se vrne njen mož. Vse ravnanje pokojnega Žerjave pred nasilno smrtjo v ničemer ne kaže, da bi

bil izzivalec prepira in pretepa on. To med drugim potrjuje tudi dejstvo, da je med večerjo iz svojega stanovanja v mansardi odnesel mlajšo hčerko k tašči v pritličje, se na pragu kuhinje obrnil in odšel večerjat. Nasprotno pa je bila obtoženka Žargarjeva sprčo sovražnega razpoloženja do zeta zelo napadalna, saj je hujskala svojega moža naj gre po miličnike, čeprav za to ni imela nobenega pravega vzroka. Naposled potrjujejo obtoženkin krivdo tudi nasprotja v pričevanjih njenega moža, hčerke in obtoženke same.

Obtoženka zagovornica je sicer skušala prepričati sodišče, da je Žargarjeva storila dejanje v silobranu, ker se je bala za življenje svojega moža. Svoje trditve je opirala predvsem na dejstvo, da po njenem mnenju ni nasprotnih dokazov. Zato je predlagala, naj bi obtoženko oprostili.

V obrazložitvi sodbe je predsednik senata povedal, da so Žargarjevo spoznali za krivo uboja, ker je zelo prekoračila silobran. Hkrati je sodišče izdalo sklep, da se obtoženka do pravnomočnosti sodbe pridržuje v preiskovalnem zaporu. S. S.

Kam je šla vodarina

V torek se je začela pred kranjskim okrožnim sodiščem obravnavati proti Avgustu Peperku, bivšemu direktorju kranjskega komunalnega podjetja Vodovod. Obtoženica ga bremenijo, da je zlorabil uradni položaj in pooblastila in, da je v letih 1963 — 1965 lahkomišlno gospodaril z denarjem, ki je bil pravzaprav dohodek občinske skupščine Kranj in se je zbiral na račun vodarine.

Obtoženi je v celoti zavrnil trditve obtožbe in dokazoval, da je ves denar porabil za dela v skladu z občinskim planom razvoja in obnove vodovodnega omrežja ter da zato obstaja dokumentacija,

ki jo je tudi sproti predlagal ustreznim občinskim organom v pregled.

Iz obtožnice je razvidno, da denar ni bil vedno smotrno porabljen, tako npr. pri obnovi koč na Čemšeniku, urejanju doma sezoncev v Dupljah in počitniškega doma v Fiesi.

Ko to poročamo, obravnava še traja. Več o njej in o sodbi bomo poročali v prihodnji številki lista.

Obležala nezavestna na njivi

Na Jepri se je v nedeljo ob 15. uri zgodila prometna nesreča, pri kateri je bila hudo ranjena Vera Bernard doma iz Gorenje vasi.

Voznik osebnega avtomobila LJ 151-41 Jože Habjan iz Gaberke pri Škofji Loki je vozil z Jeperce proti Škofji Loki. Pred avtobusnim postajališčem v Retečah ga je na blagem ovinku zaradi prevelike hitrosti začelo zanašati v levo in je zbil Vero Bernard. S prednjim delom avtomobila jo je zadel tako močno, da je obležala nezavestna na njivi poleg ceste. Odpeljali so jo na nezgodni oddelk ljubljanske poliklinike, kjer so ugotovili, da ima kompliciran zlom desne noge in hud pretres možganov. - sš

Deček skočil pred avto

V torek ob 18.30 je na križišču Kidričeve ceste in ceste Kokrškega odreda osebni avtomobil, ki ga je vozil ing. Davorin Gros, zbil 6-letnega Marka Kovačiča iz Kranja. Deček je v bližini prehoda za pešce nenadoma skočil pred avtomobil, zato voznik nesreče ni mogel preprečiti. Hudo ranjenemu dečku so nudili prvo pomoč v ZD v Kranju. - sš

Slabo zavarovana peč na žaganje

V torek ob pol treh ponoči je izbruhnil požar v stanovanju Franca Trojarja iz Zeleznikov 107. Uničen je precejšen del stanovanjskega poslopja in mizarska delavni-

ca. Požar je povzročila premalo zavarovana peč na žaganje. Škode je za približno 4 milijone starih dinarjev. Ogenj so pogasili gasilci iz Škofje Loke, Zeleznikov in Kranja. Lastnik poslopja ni imel zavarovanega. - sš

Avtomobil obrnilo na streho

V nedeljo ob 17.30 se je na cesti III. reda Predvdor-Zg. Bela zgodila prometna nesreča voznici osebnega avtomobila LJ 513-89 Ani Teran iz Kamnika. Teranova je vozila iz Predvdora proti Zg. Beli. Približno tristo metrov iz Predvdora jo je na ostrem ovinku zaneslo na skrajno desno stran ceste in se je prevrnila na streho. Na avtomobilu je škoda za 300.000 starih dinarjev, voznica ni bila ranjena. - sš

Iskre varilnega aparata povzročile požar

V ponedeljek ob 9.05 je v tovarni Sukno v Zapužah začel goleti pergalni stroj, vreden približno 40 milijonov starih dinarjev. Ogenj so povzročile iskre varilnega aparata, ko je neki delavec varil cev pri stroju in so se vneli ostanki razcefrane preje, ki je ležala okoli stroja. Škode je za približno 10 milijonov starih dinarjev. - sš

Bralce obveščamo, da bo naslednja številka Glasa izšla v s o b o t o , 6. maja

Razpis

za prodajo stanovanj na Jesenicah v stolpnici S3 na Titovi cesti in v osmerčku na Cesti revolucije na Spodnjem Plavžu

a) V stolpnici S3 se prodaja:

- 26 dvosobnih stanovanj v izmeri 52,30 m² po N-din 71.440,00
 - 26 dvoipolsobnih stanovanj v izmeri 66,87 m² po N-din 91.350,00
- koristne površine
- Stanovanja bodo vseljiva v mesecu juliju 1968.
- Vsa stanovanja imajo centralno kurjavo, dostopna so z osebnim dvigalom in imajo skupno televizijsko anteno.

Kuhinje imajo vgrajeno naslednjo opremo: kombiniran električno-plinski štedilnik, pomivalno mizo, shrambno omaro in predelno omaro, ki služi izpredsobe kot garderoba, v kuhinji pa kot omara za shranjevanje posode in jedilnega pribora.

Možnost nakupa imajo delovne organizacije in zasebniki.

Pogoji nakupa:

1. Vplačilo lastne udeležbe v višini 60% in prevzemom posojila do 40% cene za dobo 20 let največ in najmanj 2% obrestno mero.

2. Oročitev sredstev delovnih organizacij pri Gorenjski kreditni banki Kranj — podružnica Jesenice za dobo 14 mesecev s tem, da si pridobijo pravico 50% posojila na svojo vlogo po Pravilniku Gorenjske kreditne banke Kranj.

3. Vplačilo udeležbe v kreditni sklad banke s strani delovne organizacije za nakup stanovanj po članih kolektiva s tem, da si delavec pridobi pravico 200% posojila.

4. Namenska varčevanja ali enkratna hranilna vloga za čas, ki ga določa Pravilnik Gorenjske kreditne banke Kranj.

b) v osmerčku se prodaja:

- 5 garsonjer v izmeri 31,72 m² po N-din 47.380,00
 - 4 enosobna stanovanja v izmeri 37,84 m² po N-din 57.990,00
 - 3 dvosobna stanovanja v izmeri 41,11 m² po N-din 61.388,00
- koristne površine

Stanovanja bodo vseljiva do 15. avgusta 1967.

Vsa stanovanja imajo centralno kurjavo.

Oprema kuhinje: shrambna omara, delovna miza z vgrajenim pomivalnim koritom. Po posebnem naročilu se dobavi električni oziroma plinski štedilnik ter viseče omare tip SVEA.

Pogoji nakupa:

a) 50% kupnine po podpisu pogodbe, 30% kupnine do 1. 6. 1967 in 20% kupnine do 10. 8. 1967.

b) Če kupec varčuje v smislu zgoraj citiranega Pravilnika pod točko 2—4. se lahko dogovori druge roke o zapadlosti kupnine.

Vse podatke o nakupu zgornjih stanovanj, kakor ogled projektov dobite pri Stanovanjskem podjetju Jesenice ob uradnih urah v ponedeljkih in petkih dopoldan ter ob sredah popoldan.

Za obe prodaji stanovanj zbira kupce Stanovanjsko podjetje Jesenice in se za nakup priporoča.

Stanovanjsko podjetje Jesenice

Na Slovenskem že dolgo pričakovana zbirka

Ilustrirana enciklopedija živali

sesalci — ptiči — ribe — plazilci — dvoživke — žuželke
— nižje živali

7 knjig velikega formata
2.000 fotografij

od teh 1.000 barvnih
2.000 strani besedila

»...V knjigah te zbirke je dosežen vrhunec tega, kar je mogoče o živalih podati v knjižni obliki. Poglavitni poudarek je na strokovnem gradivu, ki je najmodernejši, saj sloni na barvni fotografiji. Le-to nudi veliko novega celo ožjim strokovnjakom. Z ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO ŽIVALI bo človek, ki se zanima za bogastvo, posebnosti in lepote živega sveta živalskega tipa, dobil najsodobnejši prirodo opis živalstva, namenjen in dostopen najširšim krogom bralcev...«

Akademik, prof., dr. Jovan Hadži
Iz predgovora k zbirki

Naročilnica

Priimek in ime

Točen naslov

Poklic

Nepreklicno naročam

ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO ŽIVALI založbe Mladinska knjiga v 7 knjigah. Subskripcijsko ceno kompleta 700 N din bom poravnal(a) — naenkrat — v 20 rednih mesečnih obrokih po 35 N din.

Naročam tudi knjigo RAZVOJNE POTI ŽIVALSTVA dr. Jovana Hadžija. Subskripcijsko ceno 40 N din bom poravnal(a) — naenkrat — v 2 obrokih po 20 N din.

Obroke bom začel(a) nakazovati takoj po prejemu računa in položnic. Strinjam se s subskripcijskim pogojem, da bom prejel(a) posamezne knjige šele, ko bodo plačane.

Neustrezno črtajte

Datum Podpis
ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA, TITOVA 3, LJUBLJANA

Založba Mladinska knjiga

Posamezne knjige v zbirki so napisali svetovno priznani strokovnjaki z raznih področij znanosti o živalih.

V uredniškem odboru slovenske izdaje tega edinstvenega dela so dr. Marko Aljančič, prof. Zmago Bufon, dr. Matija Gogala, dr. Lili Istenič, dr. Janez Matjašič, dr. Anton Polevec, dr. Boris Sket, prof. Borut Žener in prof. Silvester Škerl, ki so hkrati tudi prevajalci posameznih knjig zbirke.

V PREDNAROČILU vam nudimo kompletno ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO ŽIVALI (format 21,5 x 28) za 700 N din.

Ta znesek lahko odplačate v 20 rednih mesečnih obrokih po 35 N din.

Prva knjiga zbirke izide septembra 1967.

Hkrati z zbirko sedmih knjig o živalih bo založba izdala tudi izvirno delo uglednega znanstvenika, akademika, prof. dr. Jovana Hadžija:

RAZVOJNE POTI ŽIVALSTVA

Njegovo delo smiselno dopolnjuje izredno obsežno stvarno gradivo, kakršnega v sliki in besedi nudi bračcu naša zbirka. Cena te knjige (več kot 300 strani v enakem formatu kot Ilustrirana enciklopedija živali) je v prednaročilu 40 N din (2 mesečna obroka po 20 N din).

Naročilnico za ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO ŽIVALI boste prejeli na dom. Poštšina za odgovor je že plačana.

Na zbirko se lahko naročite tudi v vseh knjigarnah ali s priloženo naročilnico.

ZAHTEVAJTE V KNJIGARNAH BARVNE PROSPEKTE!



Le eno podjetje na Gorenjskem Podjetje Pleskarstvo v Kranju dela tudi plastične omete

Podjetje Pleskarstvo je bilo ustanovljeno 1. aprila 1954. leta. Danes je v podjetju zaposlenih 45 delavcev. Lanskolletni dohodek podjetja je znašal 80 milijonov starih dinarjev, letos pa so program povečali za 35 odstotkov. Razen tega nameravajo v podjetju kupiti več novih strojev in zaposliti več novih delavcev, predvsem vajencev.

Sedaj v podjetju opravljajo vsa soboslikarska, črkoslikarska in sobopleskarska dela. Pleskajo tudi fasade in plovne objekte. Razen tega pleskajo in opravljajo antikorozijsko zaščito jeklenih konstrukcij, od lanskega oktobra

pa opravljajo tudi avtoličarska dela. Zanimivo je, da je zaenkrat na Gorenjskem le podjetje Pleskarstvo, ki dela tudi plastične omete. Tovrstno delo je v drugih državah znano že več let, pri nas pa to dela le nekaj podjetij. Plastični ometi se namreč lahko nanašajo na vsako podlago (les, pluta, salonitke), razen tega pa se takšna stena lahko umije kar z milnico.

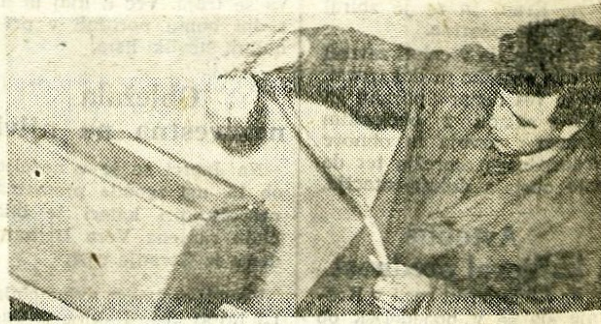
V podjetju opravljajo nekatera dela tudi s sodelavci. Tako skupaj s podjetjem Slikoplast Koper polagajo tople pode, v tovarni barv JUB pa jim pripravljajo vodotopne barve po naročilu.

Podjetje ima svoja delovišča v Puli, Vrsarju, Rovinju, Ljubljani, Skofji Loki in v Kranju. Prav v teh dneh pa se pripravljajo, da navežejo stike z zamejstvom. Dogovarjajo se z enajstimi privatnimi podjetji v Grazu, da bi delali v Avstriji. Sicer pa v podjetju opravljajo pleskarska in druga dela za privat-

nike in podjetja po konkurenčnih cenah.

Ob prvem maju kolektiv čestita vsem naročnikom, sodelavcem in delovnim ljudem za praznik dela in se hkrati priporoča za sodelovanje in naročila!

Naročajte usluge pri podjetju Pleskarstvo v Kranju, ki vam bo vsa dela opravilo po konkurenčnih cenah!



Delovna skupnost

veletrgovine

Živila

Kranj

s poslovno enoto KOLONIALE Bled

čestita za 1. maj vsem cenjenim potrošnikom in poslovnim strankam.

Priporočamo se za vaš cenjeni obisk v naših prodajalnah, kjer boste vedno postreženi z vsemi vrstami živilskih proizvodov, sadjem in zelenjavo, prvovrstno kavo in očiščenimi morskimi ribami po konkurenčnih cenah.

Mladinski ples

Vsako nedeljo od 16. do 20. ure.

Delavski dom Kranj

V nedeljo 30. 4. 1967

OTVORITEV GOSTILNE

NA BREGU ob Savi

Igrajo ljubezni fantje
Za obisk se priporoča —
Aleš

Prodajam

Prodajam prikolico za osebn. avto ter priključek za VW. Kos, Titova 4 Jesenice 2009

Prodajam čebele 18 Kranjčev — zdravi, polno zaleženi. — Stare Jože, Studor 46, Bohinjski 2025

Prodajam motor NSU maxi 175 cm. — Kranj, Stražišče, Solska 2 2042

Prodajam taunus kombi, letnik 1961. Mežak, Rodine, Zirovnica 2086

Prodajam prašiča, 120 kg težkega — Pšata 20, Cerklje 2089

Po ugodni ceni prodajam večjo količino krompirja. — Sp. Brnik 50, Cerklje 2090

Prodajam dva prašiča za zakol. Cerklje 91 2091

Prodajam dobro kobilu, staro 5 let. Resman Silvester, Zg. Otok 6, Radovljica 2092

Prodajam starejšo malo kmečko posestvo v okolici Ljubljane. Takoj vseljivo, cena 45000 N din. Skubic Alojz, Sora 32, Medvode 2093

Prodajam kravo s teletom, telico eno leto staro in 1000 kilogramov sira. Ovsiše 20, Podnart 2094

Prodajam pletilni stroj — »KNITTAX«, Stiglj, Kajuho-va 28, Kranj 2095

Prodajam pralni stroj Candy 75, superavtomatični. Naslov v oglasnem odd. 2096

Prodajam 6 tednov stare prašičke. Glinje 7, Cerklje 2097

Prodajam prašičke za zakol. Prebačev 27, Kranj 2098

Prodajam ploščevino za strešne žlebove. Bukovica 8 nad Skofjo Loko 2099

Prodajam prašiča (jesenca), Bašelj 19 Predvor 2100

Ugodno prodajam vprežni jamičkar s sedežem za sajenje krompirja, malo rabljen 200-litrski brzoparilnik, vprežni plug — železni, pralni stroj »Riber« ne avtomatični in moped na dve prestavi s prevoženimi 7000 km. Brode št. 3, Skofja Loka 2101

Ugodno prodajam dobro ohranjena sobna vhodna vrata. Medno 10, Sentvid 2102

Prodajam 4 prašičke. Babni vrt 5, Golnik 2103

Prodajam 2000 kosov žilindrine opeke. Naslov v oglasnem oddelku 2104

Prodajam 4 prašičke. Kurirska pot 11, Kranj 2105

Prodajam kravo s teletom. Ceglina 1, Naklo 2106

Prodajam moped na dve prestavi, Senčur 290 2107

Prodajam 2000 kosov rabljenih strešnih opek borovcev in late 4 x 4 cm. Zlato polje 15/a, Kranj 2108

Prodajam kravo, ki bo drugič teletila, 9 mesecev breja. Ljubno 78, Podnart 2109

Prodajam 8 - 10 m³ prvovrstne hlobovine, (hrast sivi), priporočljiv za parket. Debeljak Anton, Vrba 28 pri Zirovnici 2110

Hladilnik »Obodin« in električni štedilnik ugodno prodajam. Informacije telefon 21-997 od 7. — 8. ure zjutraj 2111

Prodajam polavtomatični sadilec in izruvač za traktor ferguson in traktor ferguson 35. Skok Franc, Ropretova 25, Mengeš 2112

Prodajam deske 25 mm 2 m³. Nova vas 5, Predvor 2113

Prodajam kosilnico z žetveno napravo »FAP«, Podreča 22 pri Medvodah 2114

Prodajam nov 16-letski gumi voz. Sp. Brnik 19, Cerklje 2115

Prodajam 600 kg semenskega krompirja igor. Vidmar, Breg ob Savi 33, Kranj 2116

Prodajam žilindrine kvadrate za enostanovanjsko hišo. Naslov v oglasnem oddelku 2117

Prodajam brejo telico, vprežno kosilnico in plug obračalnik. Lahovče 47, Cerklje 2118

Prodajam športni motor 125 cm in prikolico za moped. Tenetiše 12, Golnik 2119

Prodajam osebni avto opel, letnik 54-55. Demšar Franc, Zg. Bitnje 76, Zabnica 2120

Prodajam malo rabljen 53-litrski brzoparilnik (prekucnik) in dva ruska samovara. Kranj, Stojičeva 1/1 2121

Prodajam čipkasto belo obleko za prvo obhajilo. Naslov v oglasnem oddelku 2122

Prodajam dobro ohranjeno trodelno kredenco. Svab, Kranj, Mlakarjeva 7 2123

Vseljivo komfortno stanovanje, z garažo in vrtom v novozgrajeni hiši v bližini Kranja — ugodno prodajam. Ponudbe poslati pod »65.000 ND« 2124

Prodajam svinjo, 150 kg, za zakol in brejo kravo. Zg. Brnik 7 2146

Prodajam male prašičke, Cerklje 103 2147

Prodajam prašiča, 100 kg težkega. Lahovče 65 2148

Ugodno prodajam nov magnetofon, nemške znamke »Grundig« TK 6 L. Naslov v oglasnem oddelku 2149

Prodajam enodružinsko hišo v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 2150

Prodajam kravo simentalke pasme, ki bo v dveh tednih tretjič teletila. Podbrezje 111, Duplje 2151

Prodajam prašičke, stare po 6 tednov. Pivka 14, Naklo 2152

Prodajam zazidljivo parcelo. Kranj, Reševa 18 2153

Prodajam hišo ali stanovanje z vrtom v Kranju, Stara c. 15. Poizve se: Pot v Bitnje 12, Kranj 2154

Dve otroški postelji ugodno prodajam. Vidic, C. kokriškega odreda 11, Kranj 2155

Električno črpalko za hišni vodovod ugodno prodajam. Lancovo 5, Radovljica 2156

Prodajam 4 prašičke. Praprotna polica 3, Cerklje 2157

Prodajam osebni avto Renault 10. Barva po izbiri. Ponudbe pošljite pod oznako »Devizni račun« 2158

Prodajam hladilnik EKA, pralni stroj Rex in razno pohištvo. Reševa 7, Kranj 2159

Pralni stroj AEG ugodno prodajam. Mohor, Kranj, Vodopivčeva 3 2160

Prodajam visoko brejo telico simentalke ali zamenjam za konja. Podbrezje 93, Duplje 2161

Prodajam fiat 750 s prevoženimi 39.500 km. Cena 9.500,00 N din. Alojz Rebernik, Senčur 166 2162

Prodajam lepe prašičke. Povlje 8, Golnik 2163

Prodajam lepo mrvo. Povlje 2, Golnik 2164

Prodajam 1,6 ha gozda Tabor k. o. Smartno. Poženik 3, Cerklje 2165

Lesno montažno barako 6 x 6 m prodajam. Zglasite se pri Antonu Demšarju, Martini vrh 24, Železniki 2168

Kupim

Kupim hišico za vikend ali vzamem v jeseni v najem eno ali dvosobno stanovanje za več let na Gorenjskem. Ponudbe poslati pod »MIR« 2125

Ostalo

Nudim hrano in stanovanje dvema dekletoma za pomoč na kmetiji. Pogoji: pridni in poštene. Voklo 32, Senčur 2127

Iščem prostor, primeren za vinotoč, po možnosti še prostor v kleti, v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »Takojo« 2128

Nudim hrano in stanovanje dekletu za pomoč na mali kmetiji. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2129

Nujno potrebujem več poklicnih šoferjev za težka tovorna vozila (12 ton) in buldožerje. Plača po dogovoru. Franc Lopar, Autounternehmen, Eisenkappel, telefon o. 42-38-302 2130

Oddam sobo. Ponudbe poslati pod »Stražišče« 2131

Oddam sobo samski osebi. Naslov v oglasnem oddelku 2132

Oddam opremljeno sobo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 2133

Nasla sem denarnico. Savska cesta 12, Kranj 2134

Obzalujem in preklicujem neresnične besede, ki sem jih govorila o Jelovčan Zofki in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Mesec Marija, Trnje 2, Skofja Loka 2135

Nujno potrebujem posojilo za obrt 10.000 N din, čez 1 leto vrnem 15.000 N din. Ponudbe poslati pod »Dobra garancija« 2136

Nujno potrebujem neopremljeno ali opremljeno sobo v Kranju, za dobo enega leta. Naslov v oglasnem oddelku 2137

Oddam posestvo v najem. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2138

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov za Ivano Snedec, Bobovk 3. Prosim, da mi vsi, ki sem jim plačal njene račune od leta 1962, vrnejo denar, ker sem se izselil iz hiše. Podgrajs Franc, Rupa 15, Kranj 2139

Samski dom ISKRA Planina 2, Kranj odda brezplačno večjo količino LEŠA 2140

Avtotapetništvo Ferdinand Jenko, Reginčeva 2, Kranj. Tapeciranje za vse vrste avtomobilov. Izdelava cerada, aktovke, potovalke in ostala popravila. Vse izdeluje kvalitetno in po ugodni ceni 1220

Stanovanje eno ali dvosobno v Kranju do 4 let oddam proti posojilu. Lahko tudi študentje. 200 m od Tekstilne šole. Ponudbe poslati pod »Navedite posojilo« 2050

Tovarna »MIRNA« priredi v mesecu maju in juniju SILVJSKI TEČAJ v prostorih Kokra, poslovalnica Tekstil vhod iz Tavčarjeve 6, Kranj. Prijave sprejema Dekor, blagovnica, Tekstil in Gorenje pri blagajnah. Rok prijave 6. 5. 1967 2053

OPOZORILO! Za prinesene slike v ukvirjenju, ogledala v letu 1966 ne odgovarjam več po 30. 6. 1967 tudi ne za povračilo! COLNAR OTMAR, steklar, Kranj 2141

Košnjo vzamem v najem okoli 1000 m² na Klancu ali Primskovem. Kranj, Kajuho-va 12 2142

Iščem upokojenca ali upokojenko za pomoč na mali kmetiji. Drugo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 2166

Iščemo oskrbnika za kočjo Ratitovec. Prednost imajo upokojenki — zakonski pari. Resni interesi naj se javijo v Planinskem društvu Železniki 2167

Prireditve

Gostilna ZAJC v Lahovčah priredi 1. maja veliko majsko zabavo. Za razvedrilo bo poskrbel SENCURSKI SEKSTET, Vabljeni! 2143

LOŠKA KOČA na Starem Vrhu nad Sk. Loko je ponovno odprta in stalno oskrbovana. Hrana, pijače in prenočišča. Cesta je prevozna za vsa vozila do kočje čez Javorje 2144

Gostilna v Trbojah priredi v nedeljo zabavo s plesom. Igrali bodo »VESELI TRSTENICANI«. Pridite, dobro se boste zabavali 2145

KMETOVALCI

KZK — kooperacija prodaja koruzo za zeleno krmo po 0,86 N din, krmilo za krave po 0,90 N din, krmila za teleta po 0,94 N din, krmila za kokoši po 1,27 N din, krmila za piščance 1,42 N din ter vsa ostala semena, krmila, preše in umetna gnojila v skladišču Koroška c. 1 »Pri Kernu«, telefon št. 22-439

TEČAJ ZA POKLICNE ŠOFERJE V TRŽICU

Tečaj za poklicne šoferje C, E, D in F kategorije se začne v nedeljo, 7. maja, ob 8. uri dopoldan na šoli Heraja Bračiča v Tržicu. Prijave sprejema in vsa pojasnila daje tajnik ŽSAM podružnice Tržič Jože Goričan, Tržič, Trg svobode 9.

Razpisni komisiji osnovne šole Senčur in Predoslje razpisujeta delovno mesto (enega) socialnega delavca za delo na obeh šolah.

Pogoj: socialni delavec z diplomom.

Prednost imajo prosilci s pedagoško izobrazbo. Stanovanja ni.

Rok prijave do 15. maja 1967 na eno izmed obeh šol!

Dežurni veterinarji v maju

29. in 30. aprila Rus, Cerklje, tel. 73115; 1. in 2. maja Vehovec, Kranj, Stojičeva 3, tel. 21070; od 2. do 6. maja Rus, Cerklje; od 7. do 13. maja Bedina, Kranj Ješetova 29, tel. 21631; od 14. do 20. maja Rus, Cerklje; od 21. do 27. maja dr. Rutar, Planina 4, Kranj, tel. 21605; od 27. maja do 3. junija Vehovec, Kranj, Stojičeva 3, tel. 73115

Kupujte v trgovini

Elektrotehne v Kranju

Prešernova ul. 9

● gospodinjski aparati

● akustični aparati, televizija

● elektroinstalacijski material

Cestno podjetje Kranj

čestita vsem občanom za delavski praznik in jim želi čimveč delovnih uspehov

Lesna industrija Kranj

izdeluje žagan les, ladijski pod, leseno embalažo — zaboje, Eslinger rolete iz borovega lesa — plastificirane, plastične, platnene zavese na brezkončni trak — na samonavijalce — na kolesčke, drvonitko v raznih vzorcih, predsobne stene iz drvonitke, izdelke iz drvonitke po naročilu, kakovostne kuhinjske — hotelske — servirne — radio-televizijske — male pisalne mize

Kakovostni izdelki, nizke cene, in hitra dobava

Kolektiv čestita vsem delovnim ljudem k delavskemu prazniku



Gorenjska kreditna banka Kranj

s podružnicami na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki in v Trzinu čestita vsem delovnim ljudem po domovini za delavski praznik

Lesno industrijsko podjetje Bled

proizvaja: žagan les smreke, jelke — resonančni — les za letala — vezane plošče za gradbeništvo — vezani les — opaže vseh vrst — stropne in stenske obloge — garažna vrata — lamelirana gladka vrata — vhodna vrata — strešne konstrukcije — leseno moko — leseno embalažo vseh vrst

Gradbena podjetja, zasebni graditelji, kupujte naše proizvode, uporabite naše usluge in konkurenčnost naših cen! Priporočamo se in čestitamo vsem delovnim ljudem za praznik dela

Dimnikarsko podjetje Kranj

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku dela

Kinematografsko podjetje Jesenice

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in jim želi prijetno praznovanje

Interevropa Koper

poslovalnici Jesenice in Kranj

se pridružuje čestitkam vseh delovnih ljudi za 1. maj in še naprej priporoča svoje kakovostne usluge

Delovna skupnost Komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj in organi družbenega upravljanja čestitajo vsem delovnim ljudem Gorenjske k delavskemu prazniku

Obrtno podjetje Kroj - Jesenice

čestita delovnim ljudem k prazniku in še nadalje priporoča svoje kakovostne izdelke

Kranjske opekarne Kranj

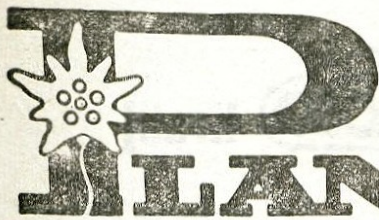
se pridružujejo čestitkam za delavski praznik 1. maj ter še v bodoče priporočajo svoje kakovostne opečne izdelke po konkurenčnih cenah in z ugodnimi pogoji

Mesarsko podjetje Trzin

delovna skupnost čestita vsem delovnim ljudem in jim želi veliko uspehov. Obenem sporoča potrošnikom da je odprla novo mesnico v Trzinu Pri Dolharju na Koroški cesti, kjer boste postreženi solidno in s kakovostnimi izdelki

Občinski sindikalni svet Kranj

čestita vsem občanom za praznik dela in jim želi prijetno praznovanje



čestita za praznik dela

Kranj

Kolektiv

Kmetijske zadruge Bled

odkupi vse kmetijske pridelke in preskrbuje kmetijstvo z vsem reprodukcijskim materialom; iz svojih vrtnarskih obratov na Bledu in v Radovljici pa nudi okrasno grmičevje, enoletnice, dvoletnice in čebuljice. Po želji aranžira okna, balkone, razstave, oskrbuje in ureja vrtove, grobove in spomenike

Za praznik dela čestita vsem delovnim ljudem in se priporoča



Kemična tovarna Podnart

čestita vsem delovnim ljudem po naši domovini k delavskemu prazniku

Zavarovalnica Kranj

pošilja ljudem po domovini pristrčne pozdrave ob praznovanju delavskega praznika in želi, da bi bilo v prihodnje čimmanj prometnih nesreč in požarov



SERVISNO PODJETJE KRANJ

Tavčarjeva 45, telefon 21-282

čestita za delavski praznik vsem svojim dosedanjim naročnikom in vabi nove k sodelovanju z vsemi svojimi dejavnostmi:

zidarska in mizarska

vodovodno-inštalaterska

ključavničarska, električarska ter krovska

Razen navedenih opravljamo gospodinjske usluge, kakor šivanje oblek po meri, krpanje oblek in pobiranje zank. V pralnici Vodovodni stolp peremo in likamo perilo

Splošno in združeno
gradbeno podjetje

SGP Tehnik Škofja Loka

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

Pekarna in slaščičarna Škofja Loka

čestita delovnim ljudem in želi prijetno praznovanje 1. maja

Tržiška tovarna kos in srpov Tržič

čestita vsem delovnim ljudem k prazniku dela in še nadalje priporoča svoje kakovostne izdelke



Kemična tovarna Exoterm Kranj

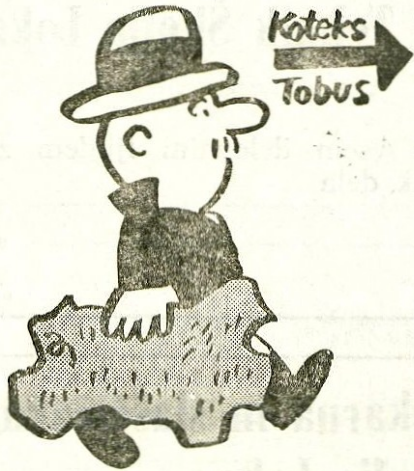
čestita vsem delovnim ljudem za delavski praznik

Komunalni servis Kranj

delovni kolektiv čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem k delavskemu prazniku

Koteks Tobus

Ljubljana



obvešča vse, ki so od 1. novembra 1966 do všteti: 20. januarja 1967 oddali svinjske kože, da so bila dne 20. aprila 1967 izžrebana spodaj navedena potrdila:

št. 189253 — AVTO
št. 004651 — MOTORNO KOSILNICO
št. 138242 — TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK
št. 018227 — TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK
št. 048612 — TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK

TRANSISTORSKE SPREJEMNIKE SO ZADELE NASLEDNJE STEVILKE:

028673, 009585, 037469, 040410, 162266, 052368, 064959, 061867, 063751, 066274, 075508, 075167, 105532, 112558, 122536, 148671, 158921, 151942, 206253, 212579, 198305.

Srečni izžrebanci, dvignite dobitke na najbližji odkupni postaji KOTEKS TOBUS

KMETOVALCI, REJCI PRASICEV, ODERITE VSE PRASICE IN ODDAJTE KOŽE ZEIRALCEM KOTEKS TOBUS

Hkrati čestitamo vsem delovnim ljudem k delavskemu prazniku



proizvaja stroje za čevljarsko, konfekcijsko in kartonažno industrijo ter ostalo opremo

Ob prazniku dela čestita vsem delovnim ljudem in jim želi nadaljnje uspešno delo



Iskra Kranj

Tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov proizvaja telefonske centrale, telefone, kinoprojektorje, števec, stikala, merilne naprave, ojačevalne naprave

Kolektiv podjetja čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela

Elektro Kranj – Kranj

s svojimi delovnimi enotami: distributivna enota Kranj, distributivna enota Žirovnica, proizvodna enota Kranj in skupne službe čestitajo vsem delovnim ljudem za praznik dela

Kamnoseštvo Kranj

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in hkrati priporoča svoje izdelke: plošče za tlakovanje 50 x 50, nagrobne spomenike, okenske police in stopnice iz marmorja in umetnega kamna ter obloga stene in tla z domačimi in inozemskimi keramičnimi ploščicami

Kolektiv
trgovskega podjetja

Kurivo Kranj

čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in se priporoča za odkup vseh vrst premoga, drv, plina in gradbenega materiala po ugodnih cenah



Splošno gradbeno
podjetje

Projekt Kranj

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem za praznik dela in se še naprej priporoča za sodelovanje

Nekaj za vas!

Pri časopisnih prodajalcih zahtevajte sodobni roman

**Subotom uveče — V soboto zvečer
s pisano prilogo**

Za vaš odmor in razvedrilo vsako soboto v dvobarvnem tisku novi roman na 32 straneh za 1 N-din.

Ne pozabite,

Subotom uveče

NAGRAJUJEMO

vsak nakup v znesku nad 30,00 novih dinarjev

**Nagrajujemo
potrošnike****NAGRAJUJEMO**nakupe v vsej naši maloprodajni mreži:
P-Supermarketu, P-marketih, samopostrežbah in kla-
sičnih trgovinahob 20. obletnici podjetja
v dneh od 3. do 6. maja**NAGRAJUJEMO**vsak nakup s PRIZNANO ODLIČNO P-KAVO SPECIAL
za nakup v znesku

od 30 ND	do 80 ND	s 100 g	kave
od 80 ND	do 150 ND	z 200 g	kave
od 150 ND	do 250 ND	s 300 g	kave
od 250 ND	do 500 ND	s 400 g	kave
od 500 ND	do 1.000 ND	s ½ kg	kave
nad 1.000 ND		z 1 kg	kave

**20
LET**VABIMO
IN PRIČAKUJEMO VAS
V TRGOVINAH

REHRANA
EXPORT · IMPORT · LJUBLJANA
Audi AUTO UNION

modeli 1967

Priporočamo vam, da se odločite za udobno in zaneslji-
vo vozilo z edinstvenim 4-taktnim Mercedes-Benz mo-
torjem najnovejše konstrukcije.Izredno ugodna cena za nakup avtomobila srednje ka-
tegorije, ki je zelo ekonomičen in praktičen za vsako
priložnost.

AUDI 72 KS 2 vrata	DM 5.688.— in N-din 11.818,00
AUDI 80 KS 2 vrata	DM 6.000.— in N-din 12.389,60
AUDI 80 KS 4 vrata	DM 6.315.— in N-din 12.966,67
AUDI 90 KS 2 vrata	DM 6.583.— in N-din 13.457,67
AUDI 90 KS 4 vrata	DM 6.916.— in N-din 14.067,74
AUDI 80 VARIANT	DM 6.382.— in N-din 13.089,43

Servisna služba v vseh večjih krajih.

Rezervni deli na zalogi.

Vabimo vas na preizkusno vožnjo!

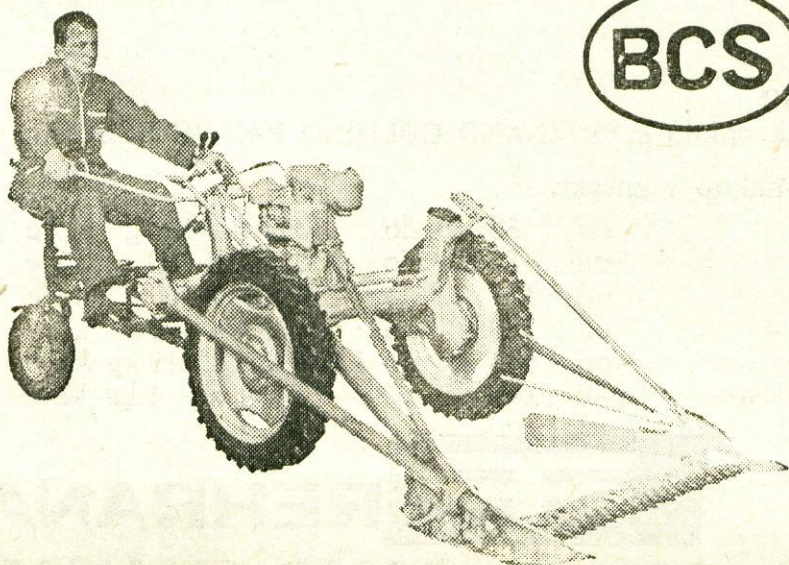
Informacije: AUTOCOMMERCE — Generalno
zastopstvo Ljubljana, Trdinova 4, tel. 313 580PREDSTAVNIŠTVA: Beograd, Zagreb, Sarajevo,
Skopje, Novi Sad, Rijeka, Split.Ko že planirate letne dopuste, ne po-
zabite na Savino ležalno blazino

- boljše so
- cenejše
- in trpežnejše

Kolektiv čestita za praznik dela

Kmetovalci!

Kadar kupujete motorno kosilnico,
se odločite za kosilnico



Tudi kmet v Italiji zna izbirati najboljši stroj, kar dokazujejo naslednji podatki:

Vrsta kosilnic	Prodaja na področju Italije			
	1965		1966	
	Kom.	%	Kom.	%
1. BCS	17.054	51,29	18.920	55,97
2. BERTOLINI	4.944	14,87	5.656	16,73
3. LAVERDA	3.635	10,94	2.754	8,14
4. NIBBI	1.816	5,46	1.600	4,73
5. BEDOGNI	2.066	6,21	2.222	6,57
itd.				

Številke govorijo in priporočajo!
Agrotehnika Ljubljana vam nudi pri
nakupu kosilnice BCS

- ugodno ceno
- organiziran servis po vsej Sloveniji
- dva brezplačna servisna pregleda pri pooblaščenem servisu
- 3-letno jamstvo na vse dele v oljni kopeli
- 1-letno jamstvo za vse ostale dele kosilnice
- nadomestne dele za dinarska sredstva ob vsakem času
- več priključkov

Kosilnica BCS je robustna in zanesljiva pri delu! V prodaji za dinarska sredstva in za tujo valuto.

Zahtevajte informacije pri AGROTEHNIKI, Ljubljana, ali pri najbližji kmetijski zadrugi!

OBJAVA

Žičnica Kompas Zelenica vas obvešča, da je na Zelenici še dovolj snega (Zelenica 100 cm, Vrtača 150 cm)

Vabimo vas na prijetno spomladansko smuko V hotelu »Panorama« Kompas Ljubelj je še precej prostih mest.

Vse informacije in rezervacije dobite v poslovalnici Kompas Ljubelj.
Telefon 71-376.

Kranjske opekarne

obveščajo cenjene stranke, da bo uprava od 15. aprila 1967 dalje poslovala v novih prostorih v Kranju, Reginčeva 8 (za Delikateso desno).

Poslujejo v delovnih dneh vsak dan od 6. do 14. ure, ob sredah pa od 6. do 18. ure.

Nudijo vam vse vrste zidne in stropne žgane opeke po ugodnih cenah.

modna hiša

L J U B L J A N A — M A R I B O R

Prodajni servis Ljubljana — Maribor
vam nudi bogat asortiment ženske in moške konfekcije, galanterije ter metražnega blaga.

Komisija za delovna razmerja pri podjetju Avtopromet Gorenjska Kranj

ponovno razglašajo prosto delovno mesto:

1. AVTOBUSNEGA SPREVEDNIKA (več delovnih mest)

2. KOVINOSTRUJARJA (dve delovni mesti)

Pogoji pod točko 1.

Končana osemletka, temeljito obvladanje slovenskega jezika in pasivno znanje enega tujega jezika.

Pogoji pod točko 2.

KV delavec strgarske stroke in tri leta prakse na vseh vrstah vretenčnih strožnic in polavtomatih.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Stanovanja niso zagotovljena.

Delavno razmerje se sklone za nedoločen čas. Pogoj je dvomesečna poskusna doba.

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih pošljite v tajništvo podjetja, Trg revolucije št. 4,

Komisija za delovna razmerja

Pri nakupu nogavic
vas vabimo v

novo specializirano prodajalno

nogavičar

na Titovem trgu 18
(v lokalu Foto-zlatnine)

Cene konkurenčne!

Trgovsko podjetje

Elita
Kranj

Obratovalni čas trgovskih in ostalih podjetij za prvomajske praznike

Poslovna enota	Dne 29. 4. 1967, sobota	Dne 30. 4. 1967, nedelja	Dne 1. 5. 1967, ponedeljek	Dne 2. 5. 1967, torek
1. Samopostrež. restavracija	vse dni normalni del. čas			
2. Delikatesa-Central Kranj	vse dni normalni del. čas			
3. Prodajalne kruha	normalni delovni čas	dežurna pri mostu (od 6. do 11. ure)	zaprto	obratovale bodo prodajalne: Pri mostu, Preddvor, Primskovo, Zlato polje od 7. do 12. ure
4. Prodajalne mleka	normalni delovni čas (od 5. do 11. ure)	odprte bodo od 6. do 9. ure	zaprto	odprte bodo od 6. do 9. ure
5. Prodajalne mesa	normalni delovni čas	Odprta samo prodajalna na Maistrovem trgu od 6. do 11. ure	zaprto	odprta prodajalna na Maistrovem trgu od 6. do 11. ure
6. Prehrana Ljubljana				
— Samopostrež. Kranj	normalni delovni čas	odprta od 8. do 11. ure	zaprto	odprta od 8. do 11. ure
— Samopostrež. Strazišče	normalni delovni čas	odprta od 8. do 11. ure	zaprto	odprta od 8. do 11. ure
7. Slaščičarna-Kavarna	vse dni normalni del. čas			
8. Brivsko-frizerski salon	normalni delovni čas	zaprto	zaprto	odprto od 7. do 11. ure
9. Živila — prodajalne:	normalni delovni čas	zaprto	zaprto	odprte bodo naslednje prodajalne od 8. do 11. ure
— Bistra Kranj, Gasilska 10				
— Pri Petru, Kranj, Titov trg, Pri nebotičniku, Planina, Oskrba, C. Kokrškega odreda, Pri mostu, Vodopivčeva 16, Zlato polje, Kidričeva 12, Primskovo, Jezerska c. 41, Storžič Kokrica, Preddvor, Delikatesa Cerklje, Kočna Cerklje, Senčur Specerija Jezersko, Agraria — prodajalna Prešernova ulica, Sadje-zelenjava Prešernova ulica, Sadje-zelenjava Kidričeva ul.				

Prometno podjetje **SAP LJUBLJANA** obvešča cenjene potnike, da bo dne 1. maja 1967 začela redno obratovati meddržavna avtobusna linija **LJUBLJANA—TRŽIČ—KLagenfurt** ob torkih, četrtkih, sobotah, nedeljah, državnih oziroma republiških praznikih po naslednjem voznem redu:

6.15	LJUBLJANA	16.27
6.52		15.50
6.55	KRANJ	15.47
7.22		15.20
7.30	TRŽIČ	15.05
9.35	KLagenfurt	13.00

Nadalje bo s 1. majem 1967 uvedeno redno obratovanje meddržavne avtobusne linije **LJUBLJANA—Jezersko—EISENKAPPEL**, ob nedeljah in ponedeljkih po naslednjem voznem redu:

1	2	Postaje	3
7.45	10.45	LJUBLJANA	19.32
8.22	11.22		18.55
8.25	11.25	KRANJ	18.52
9.25	12.25		18.00
9.30	12.30	JEZERSKO	17.54
10.45	13.45	EISENKAPPEL	16.30

Pod št. 1 vozi ob nedeljah
pod št. 2 vozi ob ponedeljkih
pod št. 3 vozi ob nedeljah in ponedeljkih

Prav tako bo uvedeno s 3. majem 1967 redno obratovanje meddržavne avtobusne linije **BLED—Kranj—Ljubljana—TRIESTE**, ob delavnikih po naslednjem voznem redu:

5.00	BLED	21.07
5.35	KRANJ	20.32
6.09	LJUBLJANA	20.00
6.25		19.55
9.05	TRIESTE	17.15

Poleg navedenih bo s 1. majem 1967 uvedeno redno obratovanje republiške avtobusne linije **TRŽIČ—BLED**, ob nedeljah po naslednjem voznem redu:

7.25	TRŽIČ	12.38
7.55	Černivec, Brezje	12.07
8.17	BLED	11.45

Informacije posreduje Avtobusna postaja Ljubljana, telefon 312-312 in 312-085 ter **SAP LJUBLJANA** — poslovalnica Tržič, telefon 71-204.

Cenjenim potnikom priporočamo ugodne in cenene avtobusne zveze, na katerih bodo obratovali sodobno opremljeni avtobusi.

Sporočamo vam žalostno vest, da nas je prezgodaj zapustil naš predobri ata, soprog, brat in stric

Janeza Porenta barvarski mojster v pokoju

Na zadnji poti ga bomo spremili izpred hiše žalosti, Sp. Bitnje 19, na taro pokopališče Zabnica v četrtek, 27. aprila, ob 16. uri.

Zalujoči: žena Katarina, hčerka Majda, bratje, sestra in ostalo sorodstvo
Sp. Bitnje, 26. aprila 1967

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, brata, starega očeta, strica in tasta

Andreja Remica iz Bobovka

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, mu poklonili cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Hribniku za lajšanje bolečin, č. g. župniku iz Predoselj za obiske, delovnim kolektivoma Opekarne Bobovke in IBI Kranj, pevcem DU iz Kranja za prelepo petje in čebelarjem iz Predoselj. Vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin Andrej z družino, hčerki Mici in Nežka z družinama, snaha Mica z otroki in ostali sorodniki.

Blagovnica

"Astra"
Kranj

Plastika, guma,
galanterija,
ter gospodinski
predmeti



SAP — LJUBLJANA
TURISTIČNI BIRO

prilaga v času od 28. maja do 1. junija zanimivo potovanje na **OTOK ELBO**.

Na tem potovanju boste spoznali lepote, zgodovinske in naravne znamenitosti tega otoka na Tirenem morju in še drugih znanih italijanskih mest.

Prijave sprejemajo do 5. maja naše poslovalnice v Ljubljani, Brežicah, Krškem, Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, Kočevju, Cerknici in Idriji.

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA NAŠIH TURISTIČNIH AVTOBUSOV ZA POČNE EKSKURZIJE. ZAKLJUČENIM SKUPINAM NUDIMO POSEBEN PUST.

Očiščene
morske
ribe

v prodajalni

Živila

pri nebotičniku



murha
L E S C E

Za prvomajske praznike

reklamna prodaja

v naših poslovalnicah v Lescah, Radovljici in na Bledu



CETRTEK — 27. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Le vkup, le vkup, uboga gmajna... — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Borci za pravico in svobodo na opernem odru — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Sprehod z orkestri — 12.10 Domači ansambli — domače viže — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Solistične miniaturre domačih skladateljev — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Od Bacha do Bartoka — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Zvočni razgledi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odlomki iz opere Boris Godunov — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Večer jugoslovanskih samospevov — 23.05 Skladbe in priredbe Vinka Globokarja

PETEK — 23. aprila

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Petnajst minut z Ljubljanskim jazz ansamblom — 9.40 Pojo naši mladinski zbori — 10.15 Glasba Francija Šturma — 10.35 Naš pedlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Za vsakogar nekaj — 12.10 Na obisku pri poljskih ansamblih in orkestrih — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S popevkami po svetu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.40 Mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Klasiki zabavne glasbe — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Pesmi nemške in avstrijske renesanse — 20.20 Tedenski zunanepolitični pregled — 20.30 Slovenska orkestralna glasba — 20.45 Dobimo se ob isti uri z Julko Sever — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Iz moderne bolgarske in romunske glasbe — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Nočni mozaik jazz

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 29. aprila

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Za šolarje — 9.25 Četrta ure z ansamblom Jožeta Kampača — 9.40 Iz albuma skladb za mladino — 10.15 Odlomki iz opere Deseti brat — 10.40 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Popevke s tekočega traku — 12.10 Novosti za ljubitelje zabavne glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Concerto grosso za godalni orkester — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert po željah poslušalcev — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Iz arhiva Komornega zbora RTV Ljubljana — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Portreti mladih — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Izbrane strani iz svetovne solistične glasbe — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Minute s pevci in ansambli naše radijske postaje — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.15 Vedri zvoki — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Zaplešite z nami

NEDELJA — 30. aprila

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.50 Glasbena medigra — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Še pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Iz slovenske narodne zakladnice — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Vesela godala — 15.05 V svetu operetnih melodij — 15.35 Z orkestrom Ray Coniff — 16.00 Radijska igra — 17.05 Zabavne melodije igrajo znani ansambli — 17.30 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Pred praznikom dela — 21.00 »Rojstvo delavske pesmi« — 22.10 Kar po domače — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Parada plesnih melodij — 24.05 Prijetno zabavo

PONEDELJEK — 1. maja

4.30 S pesmijo v praznično jutro — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Melodije narodov sve-

ta — 10.30 Pesmi o maju in veselju poje otroški in mladinski pevski zbor — 11.15 Prvomajski koncert orkestralne glasbe — 12.05 Ob prazniku dela — 13.30 Trideset minut z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 14.00 Delo združuje — 14.30 S tremi ansambli v tričetrtinskem taktu — 15.05 Igramo za vas — 16.00 Literarna oddaja — 16.30 Romantični intermezzo in druge skladbe — 17.05 Šport na praznik — 18.00 Naši operni pevci v svojih najboljših vlogah — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 »Na ponosnem Vyšehradu je nekoč...« — 21.20 Ples v prvi majski noči — 22.10 Zaplešite z nami — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Melodije za lahko noč

TOREK — 2. maja

8.05 Lepe melodije — 9.05 »Spomladi« — 9.25 Igrajo veliki zabavni orkestri — 10.00 Sadovi ustvarjanja — 10.30 V majskem jutru po domovini — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Kaleidoskop plesnih zvokov — 12.05 Ob prazniku dela — 13.10 Zabavna glasba — 13.30 Ljubzen — čarovnica — balet — 14.00 Jugoslovanski skladatelji zabavnih melodij — 15.05 Prikljubljene popevke — 15.30 Partizanka Anka — krstna izvedba — 16.35 Lahka orkestralna glasba — 17.05 Šport na praznik — 17.15 Delavske in partizanske pesmi iz vsega sveta — 18.30 »Zlagoma in ljubeznivo« in druge skladbe za soliste — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Slovenski vokalni solisti zabavnih melodij — 20.20 Radijska igra — 21.20 Pesem godal — 21.35 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Skladbe Jožeta Privška in Atija Sossa igra Plesni orkester RTV Ljubljana

SREDA — 3. maja

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Parada zabavnih zvokov — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pol ure s skladateljem Igorjem Stravinskim — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Naši izseljenci in zamejski slovenski pevski zbori — 12.10 Dvajset minut s pevci zabavnih melodij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Plesni ritmi s simfoničnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.35 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Igra violinist Primož Novšak — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz

naših studiov — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Lepe melodije s solisti zabavne glasbe — 20.30 Hlapec Jernej — opera — 22.10 Za ljubitelje jazz — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Zaplešimo z orkestrom Ray Martin

CETRTEK — 4. maja

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Slovenske narodne ob spremljavi klavirja — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Z našimi solisti v francoskih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Posnetek s koncerta skupine »The phoenix Singers« — 12.10 Domači ansambli — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Kratek sprehod po solistični glasbi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Drobnji biseri koncertantne literature — 14.45 Lirika za otroke — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Zvočni razgledi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odlomki iz opere Rigoletto s pevci od nekoč — 18.45 Jezikovni pogovori — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Griegov večer — 23.05 Zaplešimo z orkestrom Hugo Strasser

PETEK — 5. maja

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Petnajst minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 9.40 Pojo naši mladinski zbori — 10.15 Dvanajst mladinskih skladb za klavir — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Za vsakogar nekaj — 12.10 Na obisku pri romunskih zabavnih ansamblih — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 S popevkami po svetu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.40 Mladinska oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Klasiki zabavne glasbe — 18.50 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Melodije za klavir in godala — 20.20 Tedenski zunanepolitični pregled — 20.30 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Mojstri sodobne glasbe — 22.50 Literarni nokturmo — 23.05 Nočni mozaik jazz



Kranj »CENTER«

27. aprila amer. barv. CS film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIMM ob 17. in 19.30 uri

28. aprila amer. barv. CS film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIMM ob 17. in 19.30 uri

29. aprila amer. barv. CS film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIMM ob 17. in 19.30 uri, premiera zap. nem. filma VRATA S SEDMIMI KLJUČAVNICAMI ob 22. uri

30. aprila amer. barv. CS film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIMM ob 15., 17.30 in 20. uri

1. maja zap. nemški film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 14.30, amer. barv. film ČUDEŽNI SVET BRATOV GRIMM ob 16.30, angl. jug. film NEPRAVA POT ob 19. uri, premiera amer. barv. CS filma TA NORI, NORI, NORI SVET ob 21. uri

2. maja zap. nem. film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 15., 17. in 19. uri

3. maja zap. nem. film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 15., 17. in 19. uri

4. maja amer. barv. CS film TA NORI, NORI, NORI SVET ob 16. in 19. uri

Kranj »STORŽIČ«

27. aprila jug. film SREČNI UMREJO DVAKRAT ob 18. uri

28. aprila jug. film SREČNI UMREJO DVAKRAT ob 18. uri, angl. jug. film NEPRAVA POT ob 20. uri

29. aprila jug. barv. CS film SEDMI KONTINENT ob 16. uri, angl. jug. film NEPRAVA POT ob 18. uri, jug. film SREČNI UMREJO DVAKRAT ob 20. uri

30. aprila zap. nem. film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 14. uri, angl. jug. film NEPRAVA POT ob 16. in 20. uri, franc. film MOŠKI SPOL — ZENSKI SPOL ob 18. uri

3. maja ital. barv. CS film TROJANSKA VOJNA ob 16., 18. in 20. uri

4. maja angl. barv. film PET GANGSTERJEV ob 16. in 18. uri, zap. nem. film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 20. uri

Stražišče »SVOBODA«

29. aprila franc. film MOŠKI SPOL — ZENSKI SPOL ob 19. uri

30. aprila zap. nem. film VRATA S 7 KLJUČAVNICAMI ob 16. in 20. uri, angl. jug. film NEPRAVA POT ob 18. uri

1. maja jug. film SREČNI UMREJO DVAKRAT ob 20. uri

TELEVIZIJA

2. maja amer. barv. film
TA NORI, NORI, NORI SVET
ob 16. in 19. uri

Cerkije »KRVAVEC«

29. aprila amer. barv. CS
film UPORNIK BREZ RAZ-
LOGA ob 20. uri

30. aprila amer. barv. CS
film UPORNIK BREZ RAZ-
LOGA ob 16. in 20. uri, amer.
barv. VV film TARZANOVA
NAJVEČJA PUSTOLOVŠČI-
NA ob 18. uri

1. maja špan. barv. film
SAMBA ob 18. in 20. uri
2. maja ital. barv. CS film
TROJANSKA VOJNA ob 18.
in 20. uri

Kropa

29. aprila špan. barv. film
SAMBA ob 20. uri
1. maja špan. barv. film
SAMBA ob 18. in 20. uri

Naklo

30. aprila amer. barv. CS
film TA NORI, NORI, NORI
SVET ob 16. uri

Jesenice »RADIO«

27. aprila amer. barv. CS
film KOMANČEROSI
28. aprila nemški film ČA-
ROVNIKOV OBRAČUN
29. do 30. aprila jug. nem.
barv. CS film ŠUT

1. maja franc. ital. špan.
barv. film ČRNI TULIPAN
2. do 3. maja amer. barv.
CS film VESELA DEKLICA
4. maja amer. barv. CS film
OTROKA KAPITANA GRAN-
TA

5. maja franc. ital. barv. CS
film OROŽNIK V NEW
YORKU

Jesenice »PLAVŽ«

27. in 28. aprila češki barv.
CS film HAJDUK JANOŠIK
29. do 30. aprila amer. barv.
CS film VESELA DEKLICA
1. do 2. maja jug. nem.
barv. film ŠUT

3. maja amer. barv. CS film
OTROKA KAPITANA GRAN-
TA
4. do 5. maja nemški film
ČAROVNIKOV OBRAČUN

Zirovnica

29. aprila ameriški film
LADJA NORCEV

30. aprila češki barv. CS
film HAJDUK JANOŠIK

1. maja amer. barv. CS film
CLOVEK Z ZLATO PIŠTO-
LO

2. maja franc. ital. špan.
barv. CS film ČRNI TULI-
PAN

3. maja jug. nem. barv. CS
film ŠUT

Dovje-Mojstrana

27. aprila angl. barv. film
GOLDFINGER

29. aprila češki barv. CS
film HAJDUK JANOŠIK

30. aprila ameriški film
LADJA NORCEV

1. maja amer. barv. film
SEVER — SEVEROZAHOD

2. maja egiptovski film NE-
POZNANA ŽENA

4. maja jug. nem. barv. CS
film ŠUT

Koroška Bela

29. aprila nemški film ČA-
ROVNIKOV OBRAČUN

30. aprila angl. barv. film
GOLDFINGER

1. maja amer. barv. CS
film VESELA DEKLICA

2. maja amer. barv. CS
film CLOVEK Z ZLATO PI-
ŠTOLO

Kranjska gora

27. aprila ameriški film
LADJA NORCEV

28. do 29. aprila angl. barv.
film GOLDFINGER

30. aprila nemški film ČA-
ROVNIKOV OBRAČUN

1. maja egiptovski film NE-
POZNANA ŽENA

2. maja amer. barv. film
SEVER — SEVEROZAHOD

4. maja amer. barv. CS
film VESELA DEKLICA

5. maja jug. nem. barv. CS
film ŠUT

Kamnik »DOM«

27. aprila angl. barv. film
TRIJE KLOBUKI ZA LIZO
ob 17.15 in 20. uri

29. aprila franc. ital. film
MARKO POLO ob 20. uri

30. aprila franc. ital. film
MARKO POLO ob 17. in 20.
uri

1. maja franc. ital. film
MARKO POLO ob 20. uri

CETRTEK — 27. aprila

9.40 TV v šoli (RTV Za-
greb) — 11.00 Angleščina,
11.30 Glasbeni pouk (RTV Be-
ograd) — 14.50 TV v šoli
(RTV Zagreb) — 16.10 TV v
šoli (RTV Ljubljana) — 16.40
Glasbeni pouk (RTV Ljublja-
na) — 17.10 Tik tak, 17.25 Pio-
nirski TV studio, 17.55 TV ob-
zornik, 18.55 Nagrade Osvobo-
ditne fronte, 18.35 Pet notnih
črt za popevko (RTV Ljublja-
na) — 19.05 Dežurna ulica
(RTV Beograd) — 19.40 TV
prospekt (RTV Zagreb) —
19.54 Propagandna medigra
(RTV Ljubljana) — 20.00 TV
dnevnik, 20.30-Aktualni raz-
govori, 21.10 Most svetega
Ludvika, 22.20 TV dnevnik
(RTV Beograd) — 22.35 Po-
netek z otvoritvene svetovne
razstave v Montrealu (RTV
Ljubljana ali Zagreb) —
Drugi program: 17.55 Včeraj,
danes, jutri, 18.15 Mladinska
tribuna, 18.25 Spored JRT
(RTV Zagreb) — 19.54 Lahko
noč, otroci (RTV Skopje) —
20.00 TV dnevnik, 21.00 Spo-
red italijanske TV (RTV Beo-
grad) — Ostale oddaje: 16.10
Angleščina (RTV Beograd) —
17.05 Poročila (RTV Skopje)
19.40 Propagandna oddaja
(RTV Beograd) — 22.20 Vče-
raj, danes, jutri (RTV Za-
greb)

PETEK — 28. aprila

9.40 TV v šoli, 10.35 Angle-
ščina (RTV Zagreb) — 11.00
Osnove splošne izobrazbe
(RTV Beograd) — 14.50 TV v
šoli, 15.45 Angleščina (RTV
Zagreb) — 16.10 Osnove sploš-
na scena, 19.00 Izgubljene ilu-
ze — 17.00 Poročila, 17.05 Odda-
ja za otroke (RTV Zagreb) —
17.55 TV obzornik, 18.30 Oper-
na scena, 19.00 Izgubljene ilu-
zije (RTV Ljubljana) — 20.00
TV dnevnik (RTV Beograd) —
20.30 Cik cak, 20.40 Vzhod-
no od raja, 22.15 Zadnja poro-
čila (RTV Ljubljana) — Dr-
ugi program: 17.55 Včeraj, da-
nes, jutri, 18.15 Novele (RTV
Zagreb) — 18.45 Dokumentar-
ni film (RTV Beograd) —
19.05 Panorama (RTV Zagreb)
— 19.54 Lahko noč, otroci,
20.00 TV dnevnik (RTV Beo-
grad) — 21.00 Spored italijan-
ske TV — Ostale oddaje:
20.30 Propagandna oddaja
(RTV Zagreb) — 20.37 Film-
ski omnibus (RTV Beograd) —
21.35 Teme z variacijami,
22.05 Informativna oddaja
(RTV Zagreb)

SOBOTA — 29. aprila

9.40 TV v šoli, 14.50 Pono-
vitev, 16.10 Poročila, 16.15
Prenos športnega dogodka
(RTV Zagreb) — 17.15 TV ob-
zornik, 18.15 Vsako soboto,
18.30 Zapišite z nami, 19.02
Glasbeni kotiček, 19.15 Človek
in kultura, 19.45 Cik cak (RTV
Ljubljana) — 20.00 TV dnev-
nik 20.30 Nepozabni poleti

(RTV Beograd) — 21.30 Smeh,
22.20 Zadnja poročila (RTV
Ljubljana) — Drugi program:
17.55 Včeraj, danes, jutri
(RTV Zagreb) — 18.15 Narod-
na glasba, 18.30 Spored JRT,
19.15 Sprehod skozi čas (RTV
Beograd) — 19.40 TV prospekt
(RTV Zagreb) — 19.54 Lahko
noč, otroci, 20.00 TV dnevnik
(RTV Beograd) — 21.00 Spo-
red italijanske TV — Ostale
oddaje: 21.30 Celovečerni film
(RTV Beograd) — 23.00 Nekaj
novega, nekaj starega, 23.15
Informativna oddaja (RTV
Zagreb)

NEDELJA — 30. aprila

9.25 Poročila, 9.30 Neznani
kraj (RTV Ljubljana) — 10.00
Začetek avtomobilskih dirk,
10.15 Kmetijska oddaja (RTV
Beograd) — 11.00 Operna sce-
na, 11.30 Kaleidoskop, 11.50
Serijski film za otroke (RTV
Ljubljana) — 13.00 Avtomobil-
ske dirke (RTV Beograd) —
16.25 Poročila, 16.30 »Srečno
Kekec« (RTV Ljubljana) —
18.00 Karavana (RTV Beo-
grad) — 18.30 Ponavljamo za
vas (RTV Ljubljana) — 19.00
Smoki (RTV Beograd) — 19.40
Skok čez kožo (RTV Ljublja-
na) — 20.00 TV dnevnik, 20.50
TV drama (RTV Beograd) —
21.50 TV magazin (RTV Za-
greb) — 22.50 Propagandna
oddaja, 23.00 Zadnja poročila
(RTV Ljubljana) — Drugi
spored: 18.30 do 21.00 Spo-
red italijanske TV

PONEDELJEK — 1. maja

10.00 Prvomajske čestitke
in poročila, 10.15 Revolucion-
arna poezija (RTV Beograd) —
10.45 Koncert godbe na pi-
hala (RTV Ljubljana) — 11.30
Otroška prireditve v Zadru
(RTV Zagreb) — 12.45 Prvo-
majska parada v Moskvi (In-
tervizija) — 14.00 Narodna
glasba (RTV Skopje) 14.30
Športno popoldne (RTV Beo-
grad) — 15.30 Speedway v
Crikvenici, 17.00 Risanke,
17.30 Mali svet (RTV Zagreb)
— 18.00 Glasbena oddaja
(RTV Ljubljana) 18.15 Teden-
ski športni pregled (RTV
Beograd) — 18.55 »Potni list
— pesem« — (RTV Ljubljana)
— 20.00 TV dnevnik, 20.45
Mednarodni zabavni spored,
23.05 TV dnevnik (RTV Beo-
grad) — Drugi spored: 21.00
Spored italijanske TV

TOREK — 2. maja

13.20 Poročila, 13.25 Medna-
rodni zabavni spored (RTV
Ljubljana) — 16.45 Risanke
(RTV Skopje) — 17.00 TV pre-
gled (RTV Beograd) — 17.30
Poročila (RTV Ljubljana) —
17.40 Pesmi borbe in dela
(RTV Beograd) — 18.10 Glas-
bena oddaja (RTV Titograd)

— 18.40 Ziva pričevanja, 19.10
Zabavno-glasbena oddaja,
(RTV Ljubljana) — 20.00 TV
dnevnik (JTV), 20.30 Celove-
černi film (RTV Beograd) —
22.00 Iz del Iva Andriča (RTV
Sarajevo) — 22.20 Poročila
(RTV Beograd) — Drugi spo-
red: 21.00 Spored italijanske
TV

SREDA — 3. maja

9.40 TV v šoli, 10.35 Angle-
ščina (RTV Zagreb) — 11.00
Osnove splošne izobrazbe,
16.40 Jugoslavija : Nemčija
— nogometno srečanje (RTV
Beograd) — 17.30 TV obzor-
nik (RTV Ljubljana) — 17.45
Nadaljevanje prenosa nogo-
metne tekme, 18.30 Tisočkrat
zakaj (RTV Beograd) — 19.15
Sahara, 19.30 Mozaik kratkega
filma (RTV Ljubljana) —
20.00 TV dnevnik (RTV Beo-
grad) — 20.30 Cik cak, 20.37
Marija Tudor — prenos dra-
drame, 21.35 Jazz festival na
Bledu, 22.00 Zadnja poročila
(RTV Ljubljana) — Drugi
spored: 21.00 Spored italijan-
ske TV

CETRTEK — 4. maja

9.40 TV v šoli (RTV Za-
greb) — 11.00 Angleščina, 11.30
Glasbeni pouk (RTV Beograd)
— 17.05 Poročila, 17.10 Pajac
(RTV Ljubljana) — 17.25 Sli-
ke sveta (RTV Beograd) —
17.55 TV obzornik, 18.15 Ka-
leidoskop (RTV Ljubljana) —
18.35 Gostja našega studia,
19.00 Dežurna ulica (RTV Beo-
grad) — 19.40 Cik cak (RTV
Ljubljana) — 20.00 TV dnev-
nik, 20.30 Aktualni razgovori
(RTV Beograd) — 21.10 Tek-
movanje srednjih glasbenih
šol (RTV Zagreb) — 22.10 TV
dnevnik (RTV Beograd) —
Drugi spored: 17.55 Včeraj,
danes, jutri, 18.35 Spored JRT
(RTV Zagreb) — 21.00 Spored
italijanske TV

PETEK — 5. maja

9.40 TV v šoli, 10.35 Angle-
ščina (RTV Zagreb) — 11.00
Osnove splošne izobrazbe
(RTV Beograd) — 14.00 Davi-
sov pokal — srečanje Jugosla-
vija : Brazilijska (Evrovizija)
— 17.05 Poročila, 17.10 Pes-
mica in sonček, 17.55 TV ob-
zornik, 18.15 Filmski pregled,
19.00 Izgubljene iluzije (RTV
Ljubljana) — 20.00 TV dnev-
nik (RTV Beograd) — 20.30
Cik cak, 20.37 Celovečerni
film, 22.00 Zadnja poročila
(RTV Ljubljana) — Drugi
spored: 17.55 Včeraj, danes,
jutri, 18.15 Novele (RTV Za-
greb) — 18.45 Dokumentarni
film, 19.05 Spekter (RTV Beo-
grad) — 21.00 Spored italijan-
ske TV

Upravni odbor

Kovinskega podjetja Kranj

Jezerska c. 40

razpisuje prosto delovno mesto

Strojne tehnika

za konstrukcijo v pripravi dela

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima uspešno končano srednjo tehnično šolo;
- da ima večletno prakso na sorodnem delovnem mestu, da je samostojen, iznajdljiv in organiza-
cijsko sposoben.

Kot poseben pogoj je poizkusno delo do dveh me-
secev.

Osební prejemki po tarifnem pravilniku.

Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi in doseda-
nji zaposlitvi naj kandidati predložijo najkasneje
v 15 dneh po objavi tega razpisa.

Upravni odbor

Kovinskega podjetja Kranj

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515 1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnišna: letna 24.—, polletna 12.— N-din. Cena posameznih števil 0,40 N-din. — Mali oglasi: 0,6 do 1 N-din. Naročniki imajo 20 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Pred zakonom o telesni kulturi in športu (1) Financiranje

Komisija zveznega in prosvetno-kulturnega zbora zvezne skupščine je izdelala predlog tez »Telesna kultura v novih družbenoekonomskih razmerah« na osnovi katerih naj bi po javni razpravi izdelali predlog zakona o telesni kulturi in športu. V nekaj sestavkih bomo bralce seznanili z najosnovnejšimi podatki.

Financiranje naj bi bilo v bodoče v največji meri prepuščeno občinam in delovnim organizacijam. Eden izmed osnovnih virov financiranja naj bi bil sklad skupne porabe delovnih organizacij, in to v samih delovnih organizacijah kot tudi v okviru občine.

Telesna kultura ni sama sebi namen. Je izredno pomemben prispevek k ohranitvi in izboljšanju zdravja prebivalcev, njihovem navajanju na delo in k izboljšanju delovnih sposobnosti ter uspešen regulator v koriščenju prostega časa.

Zaradi tega bi bilo potrebno, da o težah spregovore v samih delovnih organizacijah, ki nastopajo kot koristniki dobrin, ki jih nudi telesna kultura.

Prav neurejen status telesne kulture in oblika njenega financiranja sta na eni strani močno zavirala njen razvoj, na drugi strani pa s tem v zvezi telesna kultura ni zajela večine prebivalstva ter tako ni mogla nuditi učinkovitih koristi, ki bi jih lahko.

Na osnovi diskusije bo šele odločeno, ali naj bi sprejeli splošni zakon, priporočilo zvezne skupščine ali resolucijo, vendar je jasno, da se vprašanje financiranja ne more rešiti s priporočilom ali resolucijo. Na ta način bi ostalo vse več ali manj po starem; le zakon lahko reši pereč problem financiranja. Da je to res, potrjuje dosedanja praksa. Zvrstilo se je že veliko priporočil, vendar je telesna kultura iz dneva v dan v slabšem položaju.

P. Colnar



K prazniku dela iskrene čestitke — na svidenje

Dekleti izza zelene mire

Judita Pavlič in Božena Krajzelj o sebi in namiznem tenisu

Športno življenje je na Jesenicah razgibano vse leto. Ker so zimski športi še vedno na prvem mestu, so ostale športne panoge, med njimi tudi namizni tenis, ki ima ravno tako tekmovanja pozimi, manj zanimive za gledalce.

Namizni tenis ima na Jesenicah veliko tradicijo. Pred leti je moška ekipa zmagovala na vseh turnirjih po Sloveniji. Sledila je menjava generacij in uspehi so nekaj časa izostali, vendar pa so ravno mladinci in še posebno mladinke potrdili, da je mogoče z vztrajnim delom klubu zopet priboriti najvišje mesto.

Tako kot je bila pred leti moška ekipa med najboljšimi, sta sedaj mladinki Pavličeva in Krajzeljeva med najboljšimi ne samo v Sloveniji, marveč tudi v Jugoslaviji.

Za velike športne uspehe je potrebno precej samoodpovedi, veliko vztrajnosti in volje in če so fantje in dekleta v dobrih rokah trenerja in vodstva, uspeh ne more izostati.

Obisk na treningu v zgornjih prostorih TVD Partizan je pomagal, da sem se lahko prepričal o delu v klubu, o treningih; na razgovor sta bili takoj pripravljene obe igralki. Naj ju predstavim:



Judita Pavlič

Judita Pavlič, rojena 15. 4. 1949 na Jesenicah.

Božena Krajzelj, rojena 13. 6. 1950 na Jesenicah.

Za namizni tenis sta se odločili približno v istem času: Judita trenira šest, Božena pa sedem let. Tudi njuni uspehi so približno enaki. Na nekem turnirju preseneti Božena, na drugem zopet Judita.



Božena Krajzelj

ta. Skupaj s Sedejevo so osvojile republiško prvenstvo. Tudi med posameznicami sta

Kranj, Jenkova 3

MM KAVA
VINA IN DESERTNE PIJAČE
ŽGANE PIJAČE — LIKERJI
BREZALKOHOLNE PIJAČE

dosegli lepe uspehe. Judita je bila lani na državnem prvenstvu pri članicah četrta, osvojila je prvo mesto na slovenskem prvenstvu, letos pa je bila za državno prvakinja Cirilo Pirc druga, Božena je bila tretja na slovenskem prvenstvu pri članicah in je med drugim premagala tudi Cirilo Pirc.

Dekleti sta odgovorili na nekaj vprašanj. Najprej JUDITA PAVLIČ.

— Kakšne pogoje za trening imaš in kdo je tvoj trener?

»Za trening porabim šest ur tedensko. Posebno sedaj, ko je dvorana zasedena z naraščajem, bi morali imeti nekoliko več prostora za trening. S svojo trenerjem Lojzetom Jeramom sem zelo zadovoljna.«

— Ali se da uskladiti šola s športom?

»Krajši izostanki od pouka ne povzročajo preglavic, daljša odsotnost pa je neprijetna. Ko se približuje konec leta, je treba nadoknaditi zamujene ure in doseči čim boljše uspehe.«

— Mi lahko poveš dogodek, ki te je najbolj razočaral?

»Posebnih razočaranj nisem doživela, še posebno, ker nikoli ne mislim vnaprej na kakšno boljše uvrstitev. Človek se mora boriti, šele potem si lahko pribori tisto, kar si je želel.«

Ko je Judita odgovarjala, se je Božena zamislila. Pomislil sem, da ima v mislih dogodek, ki se ga nerada spominja. BOŽENA KRAJZELJ:

»Bilo je lani na državnem prvenstvu članic, ko sem izgubila z Duganičevco z 2:3 in

si zapravila možnost za boljši uspeh.«

Seveda se Božena spominja lepih dogodkov, ki jih je doživela še več; posebno svojega nastopa na SPENT v Ljubljani.

— Kdo je tvoj vzornik?

»Moj vzornik je Korpa. Ustreza mi napadalna igra, ki me navdušuje.«

— Kaj te še zanima poleg športa?

»Zelo rada berem knjige in gledam televizijo.«

— Bi se ponovno odločila za namizni tenis?

»Da.« je brez premišljevanja odgovorila Božena Krajzelj.

L. K.

Mladinsko prvenstvo Kranja v šahu Naglič premočno prvi

V šahovskem klubu se je končalo mladinsko šahovsko prvenstvo Kranja. Na turnirju je nastopilo 18 igralcev, vendar jih je kasneje 5 odstopilo. Poprečna starost igralcev je znašala 15 let in pol.

Premočno je zmagal Naglič, ki je prikazal najboljšo igro. Izgubil je eno samo srečanje (z Z. Božičem). Prvih sedem igralcev si je priborilo četrto kategorijo.

VRSTNI RED: 1. Naglič 11, 2.—3. D. Božič, Pompe 8,5, 4. Sirc 7,5, 5.—8. Bajželj, Zaleznik, Z. Božič, Bohinje 6, 9.—10. Ovsenik, Torkar 5, 11. M. Božič 4,5, 12. Rupar 4, 13. Smid 0.

L. D.



Veletrgovsko podjetje Kokra
Kranj

čestita svojim potrošnikom in drugim delovnim ljudem za prvomajske praznike in jim želi še veliko delovnih uspehov.